

PROIECT ALBA S.A.

Adresa: ROMANIA, 510207 Alba Iulia, Bd. 1 Decembrie 1918, Nr. 68 Tel: +4 / 0258 - 835636; 835651; nr. RDSTel: 0358-401219 Fax: +4 / 0258 - 833793
Cod fiscal: R 1761808 Email: office@proiectalba.ro / proiectalba@yahoo.com

CONTRACT NR. 6881/2008

PROIECT NR. 4848

P.A.T.J. ALBA

ACTUALIZARE
PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA

FAZA A II-A FINALĂ
VOLUMUL III
REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI POPULAȚIA

BENEFICIAR: CONSILIUL JUDEȚEAN ALBA

PROIECTANT GENERAL: PROIECT ALBA S.A.

Director general: Drd. arh. Doina – Emilia Harda

Șef proiect: Drd. arh. Doina – Emilia Harda

SUBPROIECTANT DE SPECIALITATE: I.H.S. ROMÂNIA S.R.L.

Director general: Dr. arh. Nicolae Țarălungă

Director științific: Dr. arh. Sorina Racoviceanu

Data: 31 martie 2009

COLECTIV DE ELABORARE

Arhitect.   Doina-Emilia Harda - șef proiect

Arhitect   Silviu Sbera

Arhitect   Alexandra Chiorean

Arhitect   Alexandra Comănescu

Sociolog   Daniela Stoia

Inginer   Ioan Dan

Inginer urbanist   Ivone Remete

Inginer   Cristina Ploscariu

Inginer   Nicolae Dăian

Designer   Dragoș Florea

Inginer   Pop Genu

A. PIESE SCRISE:

FOAIE DE SEMNĂTURI,

Cuprins

COLECTIV DE ELABORARE	2
DATE GENERALE.....	5
a)INTRODUCERE	5
Tema program	5
Programul elaborării lucrării	5
Perioada vizată	5
Relațiile cu alte planuri de amenajare a teritoriului și strategii de dezvoltare.....	5
Agenda consultării publicului	6
b).NOTIFICAREA AUTORITĂȚII DE MEDIU COMPETENTE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ASUPRA INTENȚIEI DE ELABORARE A DOCUMENTAȚIEI ȘI OBIECTIVELE ACESTEIA.....	6
c).DATE GENERALE	7
Scopul și necesitatea elaborării documentației	7
Baza documentară și bibliografia.....	7
Cadrul legal.....	8
Metodologia de lucru	9
d).STUDIILE DE FUNDAMENTARE, STRATEGIILE ȘI PROGRAMELE DE DEZVOLTARE CARE AU STAT LA BAZA DOCUMENTAȚIEI	10
I.ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE CU EVIDENȚIEREA PROBLEMELOR ȘI DISFUNȚIONALITĂȚILOR ÎN VEDEREA IDENTIFICĂRII ELEMENTELOR CARE CONDIȚIONEAZĂ DEZVOLTAREA.....	11
1.STRUCTURA TERITORIULUI.....	11
1.4. Rețeaua de localități	11
a) Structura, categorii de mărime după numărul de locuitori	13
b) Ierarhizarea și funcțiunile localităților.....	43
- Satisfacerea indicatorilor minimali de definire, pe categorii de localități, în ceea ce privește infrastructura : socio-culturală,echiparea tehnico – edilitară,locuirea, conform PATN – Secțiunea a IV – a	47
- Accesibilitatea.....	47
- Zone lipsite de municipii și orașe.....	54
- Zone rurale defavorizate	54
- Zone/localități lipsite de dotări publice cu rol teritorial, de echipări tehnico-edilitare, cu fond construit nevaloros, lipsite de legături telefonice și alimentare cu energie electric.....	54
- Zone/localități greu accesibile sau lipsite de legături corespunzătoare în teritoriu	54
- Localități în care sunt necesare renovări ale fondului de locuit, zone de extindere necontrolată și fenomene de suburbanizare	54
- Unități administrativ-teritoriale de bază nefuncționale/deficitare și cele cu perspective de promovare in categorii superioare	55
II.DIAGNOSTIC PROSPECTIV ȘI GENERAL	55
Fondul de locuințe	57
Piața de terenuri.....	57
Sistemul urban	58
Sistemul rural	59
Dezvoltarea demografică și socială	59

Analiza SWOT	66
1. Dezvoltare, competitivitate și inovare.....	66
2. Structura teritorială.....	67
3. Accesibilitate și mobilitate	67
Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor urbane.....	68
Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor rurale.....	68
Obiective generale	69
„Crearea de beneficii economice și sociale pentru comunitățile locale”	69
A. Obiectivul strategic de dezvoltare spațială.....	69
A1. Coridor economic interjudețean	70
A2. Pol de dezvoltare urbană.....	70
A3. Pol de dezvoltare rurală.....	71
A4. Zonă de dezvoltare turism de nișă.....	71
B. Obiective sectoriale	71
B1. Domeniul Rețeaua de transport	71
B2. Domeniul Echiparea teritoriului.....	71
B3. Domeniul Competitivitate economică.....	71
B4. Domeniul Patrimoniul natural	72
B5. Domeniul Patrimoniul cultural	72
C. Obiective specifice	72
C1. Obiective de dezvoltare a unităților administrative urbane (municipii, orașe).....	72
C2. Obiective de dezvoltare a unităților administrative rurale (comune):	72
Politici, programe, proiecte	73

B. PIESE DESENATE:

- Planșa nr. 2.1. Rețeaua de localități și populația – probleme și disfuncționalități
Planșa nr. 2.2. Rețeaua de localități și populația –proponeri

DATE GENERALE

a)INTRODUCERE

Tema program

În cadrul atribuțiilor și competențelor stabilite prin legea nr. 215/2001, privind administrația publică locală, Consiliul Județean "stabilește dezvoltarea urbanistică a localităților precum și amenajarea teritoriului".

Pentru îndeplinirea acestei atribuții, Consiliul Județean ALBA prin Direcția de Urbanism și Amenajarea Teritoriului a inițiat procedura de licitare și în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.34/2006 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, a atribuit S.C. PROIECT ALBA S.A. contractul de prestare de servicii pentru ACTUALIZAREA PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA , lucrare care face obiectul contractului de servicii nr. 6881/22.05.2008.

Prezenta documentație a fost elaborată în baza temei program cuprinse în caietul de sarcini.

Programul elaborării lucrării

Conform temei program aprobată de beneficiar, studiul s-a elaborat pe parcursul anilor 2008 și 2009 astfel:

- Faza I-a: Analiza situației existente și identificarea elementelor care condiționează dezvoltare, cu evidențierea problemelor și disfuncționalităților, predare decembrie 2008;
- Faza a II-a: Diagnostic prospectiv și general, predare martie 2009;
- Faza a III-a: Strategia de amenajare a teritoriului predare martie 2009.
-

Perioada vizată

Perioada vizată este de 5 până la 10 ani, respectiv 2009 – 2014 până în 2019.

Relațiile cu alte planuri de amenajare a teritoriului și strategii de dezvoltare

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean este întocmit pentru teritoriul administrativ al județului ALBA și are rol coordonator și de armonizare a dezvoltării teritoriului județean cu unitățile administrative componente. Totodată P.A.T.J. - ul cuprinde și implicațiile asupra teritoriului județean rezultate din prevederile celor cinci secțiuni ale Planului de Amenajare a Teritoriului Național - P.A.T.N și altor documentații de amenajarea teritoriului (P.A.T.Z.), programe de guvernare sectoriale, alte programe.

P.A.T.J. ALBA are la bază și *Strategia de dezvoltare a județului Alba pe perioada 2007 – 2013*, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Alba nr. 209/20.12.2007.

Agenda consultării publicului

Ținând cont de faptul că inițiativa elaborării acestei documentații aparține administrației județene, se va realiza informarea și consultarea tuturor factorilor interesați, a colectivității privind realizarea programului de amenajarea teritoriului în contextul importanțelor valori de patrimoniu arhitectural, urbanistic și peisager existente în județ .

1. În Etapa-I-a de elaborare a P.A.T.J. ALBA, în faza de documentare și elaborare a studiilor de fundamentare, au fost consultați reprezentanții administrației publice și au fost integrate rezultatele din planurile de ordin superior (PATN).

2. Informarea populației, autorităților locale cu competențe în domeniu, în legătură cu inițiativa de actualizare a P.A.T.J. ALBA prin **afișarea informațiilor** despre etapele de desfășurare și **programarea datelor de consultare** pe parcurs și **trimiterea de adrese** către organisme naționale de specialitate, specialiști.
Termen: după elaborarea Fazei III .

3. La finalizarea Fazei III, prezentarea suportului grafic a concluziilor studiilor de fundamentare (prezentare PP). Modalitatea de realizare este organizarea unei întâlniri la nivel județean, cu invitarea tuturor părților interesate. O expoziție cu planurile de baza ale acestei faze va fi amplasată în cadrul Consiliului Județean Alba, pentru o mai bună vizibilitate a demersului și publicarea documentației pe pagina de internet a primăriei.

Procedura de informare și consultare pentru actualizarea P.A.T.J. ALBA are ca scop conștientizarea problemelor de urbanism și de amenajarea teritoriului de către factorii interesați și populația afectată, implicit interesati de propunerile de dezvoltare cât și de efectele acestor propuneri- pe termen scurt, mediu si lung. Este asigurată în acest mod transparența față de documentația de amenajare a teritoriului cât și acceptarea și sprijinirea de către locuitori a implementării acesteia, după avizarea în conformitate cu legislația în vigoare. În același timp, procedura de informare și consultare reprezintă un mijloc de culegere a unor date și informații valoroase de la toți factorii interesați, îmbunătățind calitatea și relevanța documentației P.A.T.J. ALBA, ca urmare a luării în calcul a acestora cât și a preocupărilor tuturor factorilor interesați.

4. În urma prezentării spre avizare la organismele abilitate și în consiliul județean, cu explicarea demersului de către specialiștii elaboratori ai documentației, dacă vor rezulta corecții ale datelor din studiile, acestea vor fi incluse în documentație înainte de aprobare. Formula adoptată presupune un schimb de informații între elaborator - beneficiar și populație, abordarea participativă constituind esența unei strategii de dezvoltare durabila.

b).NOTIFICAREA AUTORITĂȚII DE MEDIU COMPETENTE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ASUPRA INTENȚIEI DE ELABORARE A DOCUMENTAȚIEI ȘI OBIECTIVELE ACESTEIA

Notificarea se va face în conformitate cu prevederile legislației în vigoare la data avizării .

c).DATE GENERALE

Scopul și necesitatea elaborării documentației

Planul de amenajare a teritoriului județean este o documentație cu caracter director, ce are ca scop transpunerea spațială a programului de dezvoltare economică și socială a programului de dezvoltare economică și socială, culturală și instituțională a județului Alba, elaborat de către autoritățile județene pentru teritoriul pe care îl gestionează. Prevederile P.A.T.J. ALBA devin obligatorii pentru documentațiile de amenajarea teritoriului și urbanism care le detaliază

. Studiul are ca obiectiv, stabilirea stadiului actual de dezvoltare economico-socială a teritoriului în vederea optimizării utilizării resurselor naturale ale solului și subsolului, a resurselor de muncă și a modului de repartizare a populației în scopul asigurării unui echilibru permanent între modul de valorificare a acestora și condițiile de protecție a mediului natural, în condițiile dezvoltării durabile a teritoriului și localităților.

Documentația este destinată cu precădere administrației publice județene. Necesitatea elaborării ei este impusă de realizarea unui cadru global și unitar privind posibilitățile de dezvoltare durabilă a teritoriului județean în context regional-național și contribuie la:

- reabilitarea, protecția și conservarea mediului natural și construit.
- realizarea unei structuri a rețelei de localități, care să permită o repartizare echilibrată și armonioasă în profil teritorial a populației, locurilor de muncă și a dotărilor publice pe baza unor politici coerente de descentralizare a componentelor în cadrul colectivităților locale;
- integrarea teritoriului județean în circuitul economic regional și național;
- dezvoltarea infrastructurilor tehnice ale teritoriului,
- stabilirea priorităților de intervenție privind dezvoltarea activităților economice, echiparea majoră, dotarea și echiparea tehnico-edilitară a localităților;

Baza documentară și bibliografia

Bibliografia utilizată se bazează pe lucrările de bibliografie generală și specială dedicate județului Alba, respectiv pe ultimele studii de specialitate și a documentațiilor de urbanism în vigoare sau în curs de reactualizare. Pentru partea de cartografie principala sursă folosită sunt elementele deținute de PROIECT ALBA S.A. precum și hărțile furnizate de O.C.P.I. ALBA. Principala documentare s-a făcut în teren. Analiza stadiului existent al dezvoltării a permis identificarea disfuncționalităților și a priorităților de intervenție.

În plus, s-au contactat următoarele surse:

- Consiliul Județean Alba și Serviciile descentralizate;
- Primăriile tuturor unităților administrative ale județului;
- Direcția Județeană de Statistică

Cadrul legal

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean este elaborat din punct de vedere al conținutului, în conformitate legislația în vigoare la data elaborării.

Legislație internă

- Legile de aprobare a Planului de Amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.):
Secțiunea I – Căi de comunicație – Legea nr.71/1996 actualizată;
Secțiunea II – Apa - Legea nr.171/1997;
Secțiunea III – Zone protejate - Legea nr.5/2000;
Secțiunea IV – Rețeaua De localități - Legea nr.351/2001;
Secțiunea V – Zone de risc natural - Legea nr.575/2001;
  - Legea nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul republicată;
  - Legea nr.289/2006 pt. modificarea și completarea Legii nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
  - Legea nr.18/1991 a fondului funciar, republicata în 1998;
  - Legea nr.69/1991 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
  - Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia;
  - Legea nr.219/1998 privind regimul concesiunilor;
  - Legea 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor;
  - Legea 10/1995 privind calitatea în construcții;
  - Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată cu completările și modificările ulterioare;
  - Legea nr.422/2001 pentru protejarea monumentelor istorice, republicată;
  - Legea nr.451/2002 pentru ratificarea Convenției Europene a peisajului, adoptata la Florența , 20 oct.2000;
  - OUG nr.195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr.265/2006;
  - Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile nr.1964/13 dec.2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene NATURA 2000 în România;
  - Ordinul MCC nr. 2314/2004 privind aprobarea Listei Monumentelor Istorice, cu completările ulterioare;
  - OG nr. 43/2000 privitoare la protecția patrimoniului arheologic, aprobată prin Legea nr.378/2001;
  - OG nr. 47/2000, privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista Patrimoniului Mondial, aprobată prin Legea 564/2001;
- De asemenea, secțiunea are drept teme următoarele:
- Carta Europeană a Amenajării Teritoriului adoptată în 1983 de Consiliul Europei, care constituie actul fundamental ce definește marile obiective care trebuie să orienteze politice de amenajare a teritoriului, printre aceste obiective înscriindu-se și zonele protejate;
  - Obiectivele din "Agenda 21", precum și dispozițiile convențiilor internaționale ratificate de România, între care se menționează: Convenția de la Rio de Janeiro privind diversitatea biologică, Convenția de la Ramsar privind zonele umede, Convenția de la Berna privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa sau Convenția de la Paris privind protecția patrimoniului mondial, cultural sau natural,

document prin care se instituie o practică metodologică de mondializare a problematicei patrimoniilor;

Documente UNESCO:

- Dosar UNESCO - Situri rurale cu Biserici Fortificate din Transilvania – Vol. I – II - Ministerul Culturii și Cultelor – România;
- Convenția pentru protecția Patrimoniului Mondial Cultural și Natural, Paris, nov.1972, acceptata de România la 30 martie 1990 prin Decretul 187/1990;
- Convenția pentru Protecția și Promovarea Diversității de Expresii Culturale - Paris, 2005;
- Declarația de la Lubeck (Conferința UNESCO - Siturile patrimoniului Mondial în Europa - o rețea pentru dialog cultural și turism cultura) I- iunie 2007, Lubeck, Germania;
- UNESCO Medium Term Strategy 2008 - 2013, UNESCO workshops - 34C/4 (CLD-8.8) – 2008 - Strategic Programme;
- Rezoluția Comitetului Miniștrilor Consiliului Europei nr. 7330 și UNESCO privind terminologia zonelor protejate;
- Declarația finală a Conferinței ONU pentru mediu și dezvoltare de la Rio de Janeiro din anul 1992;
- Recomandările UNESCO pentru aplicarea convenției patrimoniului mondial din februarie 1994;
-

Metodologia de lucru

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean este alcătuit dintr-un ansamblu de studii referitoare la teritoriul județean, prin care se stabilesc, de către o echipă pluridisciplinară, pe baza unei analize multicriteriale a problemelor, obiectivele, acțiunile și măsurile de adoptat pe o perioadă determinată de timp. Acesta orientează aplicarea unor politici la nivel județean în domeniul organizării spațiului din teritoriul studiat.

Pentru o utilizare operativă și facilă, documentația a fost elaborată și structurată în șapte secțiuni pe domenii – țintă astfel:

VOLUMUL I - CADRUL NATURAL - MEDIU - ZONE DE RISC

VOLUMUL II - ZONE PROTEJATE – TURISM

VOLUMUL III - POPULAȚIA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI

VOLUMUL IV - CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT

VOLUMUL V - GOSPODĂRIREA APELOR ȘI ECHIPARE TEHNICO – EDILITARĂ

VOLUMUL VI - ZONIFICAREA TERITORIULUI ȘI STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR

VOLUMUL VII - STRATEGIA DE AMENAJARE A TERITORIULUI

d).STUDIILE DE FUNDAMENTARE, STRATEGIILE ȘI PROGRAMELE DE DEZVOLTARE CARE AU STAT LA BAZA DOCUMENTAȚIEI

Secțiunea a III-a "REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI POPULAȚIA" - parte determinantă a dezvoltării teritoriului județean jalonată prin Planul de Amenajare a Teritoriului în corelare cu politicile naționale de dezvoltare stabilite prin Planul de Amenajare a Teritoriului Național, a fost elaborată și fundamentată având la bază studii și cercetări pluridisciplinare cu participarea unor institute specializate în domeniu, între care amintim:

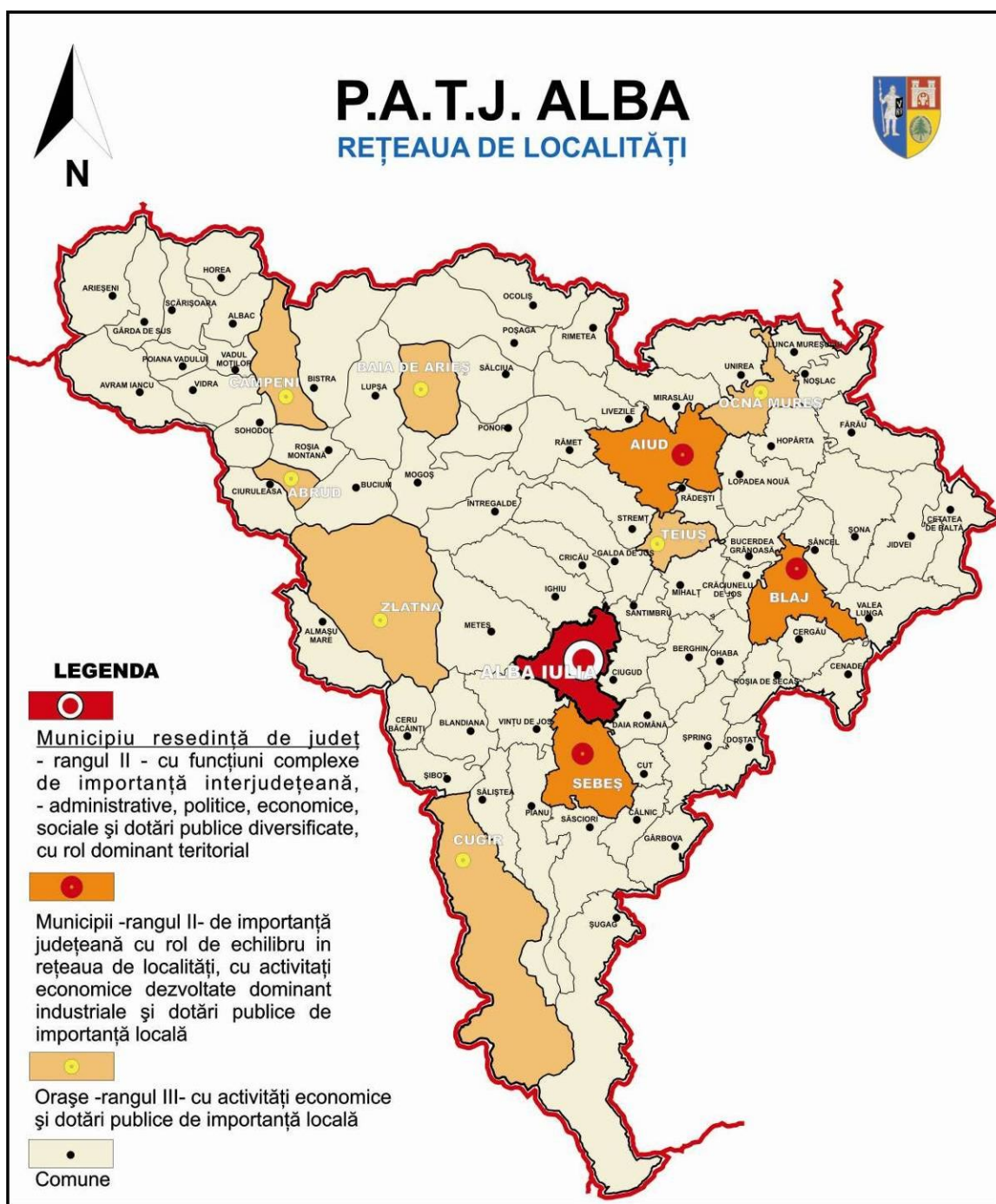
- P.A.T. J. Alba - reactualizarea și corelarea P.A.T.J. existent cu secțiunile P.A.T.N. aprobate, proiect nr. 4406/2000, elaborat de S.C. "PROIECT ALBA" S.A.;
- Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal "Munții Apuseni" – 1993-1994;
- Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal Alba Iulia – Sebeș – Teiuș – 2008, U.A.U. „ION MINCU” CENTRUL DE CERCETARE, PROIECTARE, EXPERTIZE ȘI CONSULTING
- Studiu privind zonele expuse la riscuri naturale sau tehnologice din județul Alba, elaborat de S.C. "PROIECT ALBA" S.A.;
- Studiul dezvoltării turistice zona Arieșeni;
- Plan local de acțiune pentru mediu;
- Plan județean antisărăcie 2005 - 2008
- Anuarul Statistic al României;
- Recensământul populației și al .locuințelor 1992, 2002;
- I.N.S. – D. R. S. ALBA – DECEMBRIE 2008 – Județul ALBA – Buletin statistic lunar
- Studiile și proiectele realizate în perioada 1990 – 2008 de interes județean și zonal
- Strategia de dezvoltare a județului Alba pe perioada 2007 – 2013, aprobată prin Hotărârea Consiliului Județean Alba nr. 209/20.12.2007.
- Strategia de dezvoltare rurală a județului Alba pe perioada 2007 – 2013
- Programul de guvernare 2009 – 2012;

I. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE CU EVIDENȚIEREA PROBLEMELOR ȘI DISFUNȚIONALITĂȚILOR ÎN VEDEREA IDENTIFICĂRII ELEMENTELOR CARE CONDIȚIONEAZĂ DEZVOLTAREA

1. STRUCTURA TERITORIULUI

1.4. Rețeaua de localități

Județul se întinde pe o suprafață de 624.167 hectare (2,6 % din suprafața României situându-se pe locul 16 între județele țării). Se învecinează cu [județul Cluj](#) la nord, cu [județul Bihor](#) și [județul Arad](#) la vest, cu [județul Hunedoara](#) la sud-vest, cu [județul Vâlcea](#) la sud, iar cu [județul Sibiu](#) și [județul Mureș](#) în est. Capitala județului dar și capitala de suflet a României, este Alba Iulia, oraș situat pe malul stâng al râului Mureș la confluența cu râurile Ampoi și Sebeș.

. Organizarea administrativă a teritoriului

Denumire indicator	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Municipii	4	4	4	4	4	4
Orașe	7	7	7	7	7	7
Comune	65	65	65	66	66	67
Sate	656	656	656	656	656	656
Sate ce aparțin de municipii și orașe	39	39	39	39	39	39

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

În 2007 administrativ Județul Alba este compus din 4 municipii, 7 orașe și 67 de comune acestea sunt:

- **Municipii: 4** - [Alba Iulia](#) (reședința județului) [Aiud](#), [Blaj](#), [Sebeș](#).

Orașe: 7- [Abrud](#), [Baia de Arieș](#), [Câmpeni](#), [Cugir](#), [Ocna Mureș](#), [Teiuș](#), [Zlatna](#)

Comune: 67.

Albac	Ciugud	Întregalde	Poiana Vadului	Scărișoara
Almașu Mare	Ciuruleasa	Jidvei	Ponor	Sohodol
Arieșeni	Crăciunelu de Jos	Livezile	Poșaga	Stremț
Avram Iancu	Cricău	Lupșa	Rădești	Șibot
Berghin	Cut	Lopadea Nouă	Râmeț	Șona
Bistra	Daia Română	Lunca Mureșului	Rimetea	Șpring
Blandiana	Doștat	Meteș	Roșia de Secaș	Șugag
Bucerdea Grânoasă	Fărău	Mihalț	Roșia Montană	Unirea
Bucium	Galda de Jos	Mirăslău	Sălciuma	Vadu Moților
Câlnic	Gârda de Sus	Mogoș	Săliște	Valea Lungă
Cenade	Gârbova	Noșlac	Săsciori	Vidra
Cergău	Hopârta	Ocoliș	Sâncel	Vințu de Jos
Ceru-Băcăinți	Horea	Ohaba	Sântimbru	
Cetatea de Baltă	Ighiu	Pianu		

a) Structura, categorii de mărime după numărul de locuitori

La recensământul din 2002 populația totală a județului structurată pe categorii de localități, municipii, orașe și comune era următoarea:

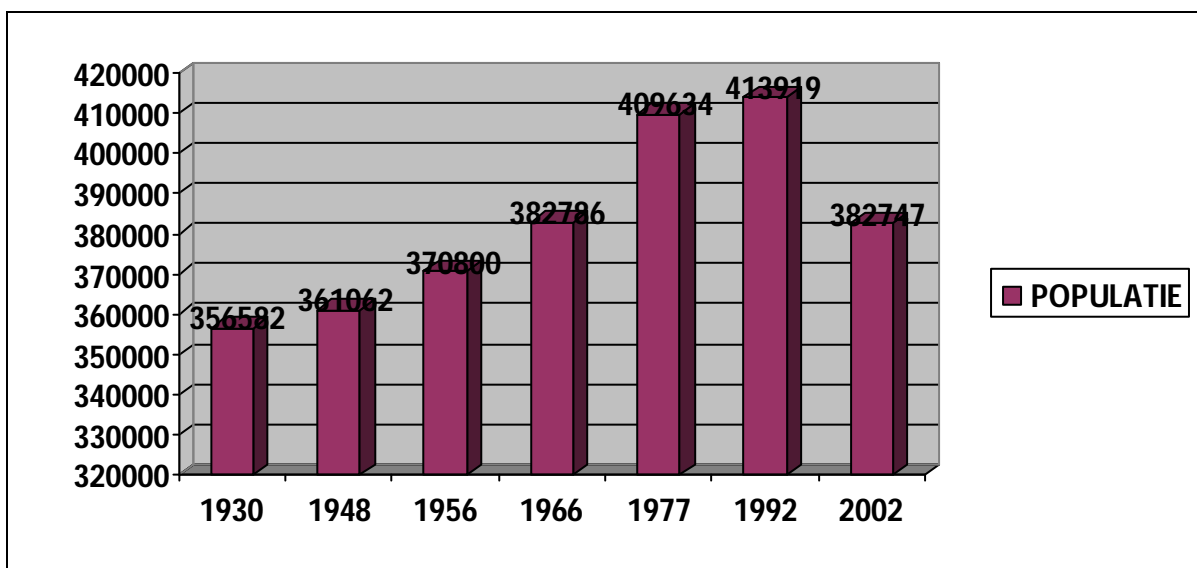
	Nr. locuitori	%
Total populație – din care:	382747	100,00
4 municipii	143803	37,57
7 orașe	144028	37,63
67 comune	94916	24,80

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Evoluția populației

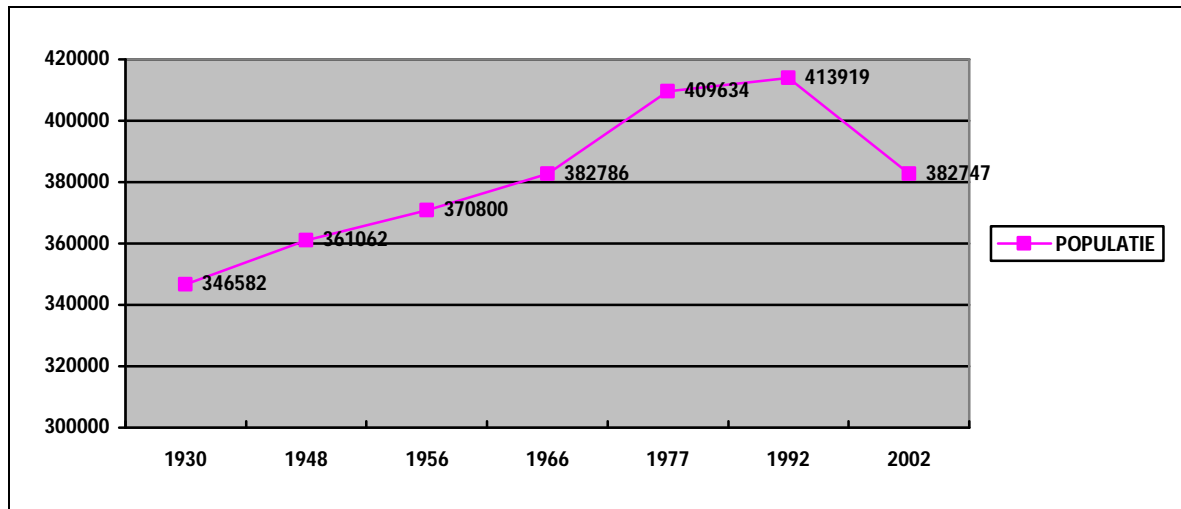
Din datele statistice înregistrate la recensămintele care au avut loc în decursul anilor, evoluția populației la nivelul județului Alba se prezintă astfel:

JUDEȚUL ALBA - EVOLUȚIA LA RECENSĂMINTE

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

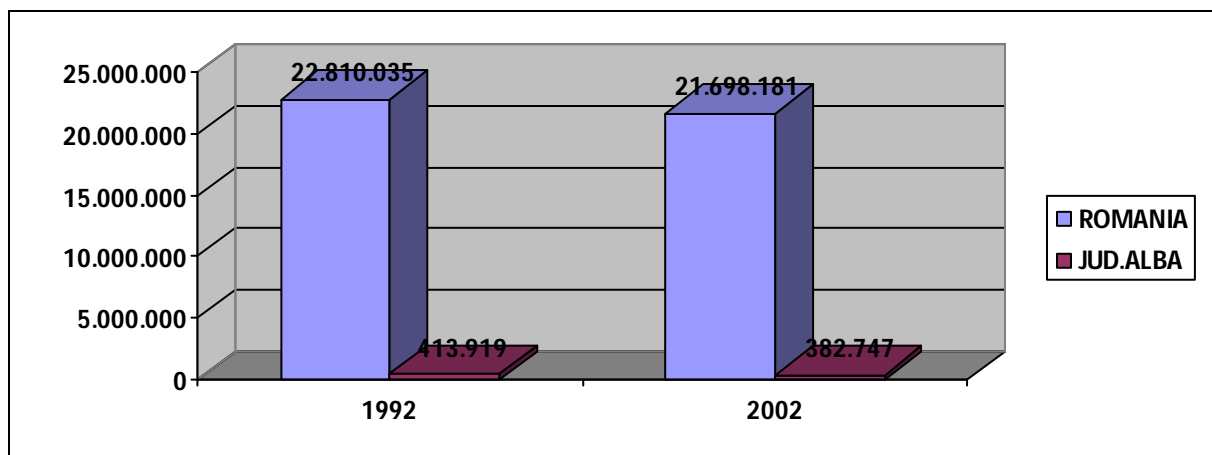
Analizând datele de la recensăminte se poate observa că populația județului Alba a avut o evoluție ascendentă în perioada 1930 -1992, volumul acesteia sporind, în cei 62 de ani cu peste 60000 de locuitori. O primă creștere importantă se înregistrează în intervalul 1930-1956 în condițiile unei societăți moderne de tip capitalist într-o fază de geneză și maturizare, când populația crește cu 14218 de locuitori. Această etapă este întreruptă de cel de-al doilea război mondial și înstaurarea regimului socialist/comunist. O altă creștere se înregistrează în intervalul 1966-1977 când populația crește cu 26848 de locuitori ca o consecință a programelor de industrializare și urbanizare din acea perioadă. După 1990 au avut loc două recensăminte ale populației și locuințelor.

Recensământul din anul 1992 a surprins situația de la începutul procesului de tranziție instalat în România începând cu anul 1990. La nivel de țară se înregistrează o populație stabilă de 22.810.035 locuitori, iar în județul Alba o populație stabilă de 413.919 locuitori. Populația în 1992 este la cotă maximă și la nivel de țară și la nivel de județ. Din punct de vedere al numărului de locuitori înregistrați la recensământ, anul 1992 se remarcă pentru județul Alba, ca fiind cel mai important, atingând cifra de 413.919 și o densitate de 66,3 locuitori / kmp.

La recensământul din 18 martie 2002, populația stabilă (de reședință) a României a fost de 21.698.181 locuitori, iar a județului Alba însuma cifra de 382.747 locuitori. Recensământul din 2002 surprinde o analiză a stării populației după zece ani de transformări socio-economice, culturale și politice radicale care au avut loc în perioada de tranziție. Situația surprinsă de recensământul din 2002 descrie starea populației care are antecedente în structurile existente deja din 1992 și chiar înainte de 1990, un exemplu grăitor în acest sens este dat de emigrarea masivă a populației în căutarea unor locuri de muncă.

POPULAȚIA ROMÂNIEI ȘI A JUD. ALBA LA RECENSĂMINTE – 1992 și 2002

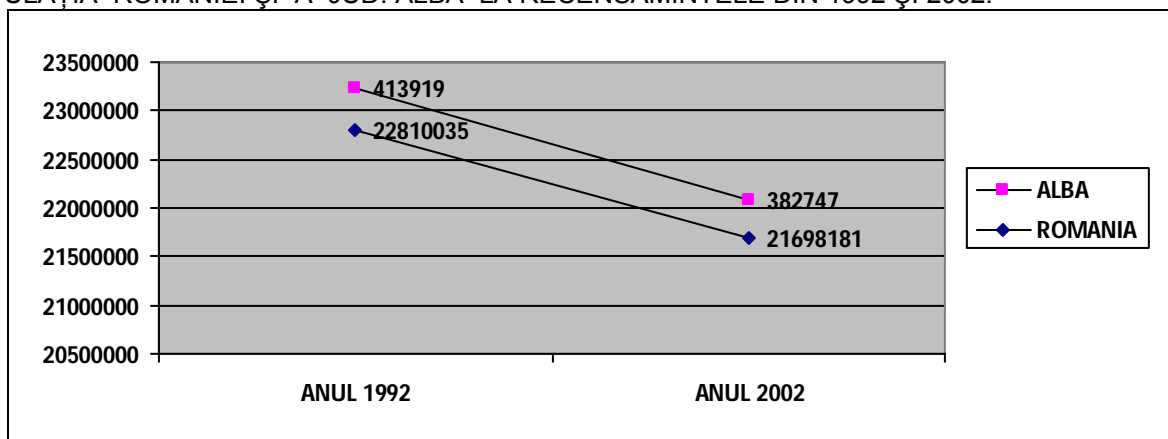

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Se poate observa cu ușurință că între recensământul din 1992 și 2002 asistăm la desfășurarea unui fenomen de reducere dramatică al numărului de locuitori, atât la nivel de țară cât și la nivel de județ. Scăderea numărului populației României în ultimul deceniu (cu aproape 1 milion de locuitori, respectiv cu 4,2% față de 1992, în condiții comparabile) se datorează atât sporului natural negativ (diferența dintre născuți-vii și decedați) cât și soldului negativ al migrației externe (diferența dintre persoanele plecate cu documente oficiale de renunțare la domiciliu sau cu reședința pe termen lung în străinătate și persoanele venite în România). Contextul economic și social al tranziției nu poate fi însă străin de evoluția natalității îndeosebi în ultimii ani.

POPULAȚIA ROMÂNIEI ȘI A JUD. ALBA LA RECENSĂMINTELE DIN 1992 ȘI 2002.

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Populația județului scade de la an la an în medie 4000 locuitori, de la recensământul din ianuarie 1992, când număra 413919 locuitori, la 382747 în martie 2002, județul pierzând în 10 ani 31172 locuitori. Acest trend negativ se menține, datele statistice arată că populația totală a județului Alba ajunge în 2007 la 376747 locuitori, iar prognoza arată continuarea acestui trend negativ și pentru anul 2008, populația ajungând la aproximativ 35500 locuitori. Așa cum arătam mai sus tendința de reducere a populației se declanșează după anul 1990, perioadă în care începe migrația populației ca urmare a măsurilor luate în domeniul stabilirii domiciliului. Tot după 1990 alte măsuri care au fost luate cu privire la liberalizarea avortului face ca natalitatea să scadă, devenind o altă cauză a reducerii populației. Datele statistice întocmite anual preluate de la Direcția de Statistică Alba ne arată tendința de reducere a populației după 1990 și mai ales după 2000 ceea ce se poate observa în tabelul următor:

Populația stabilă și densitatea județului Alba la 1 ianuarie.

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

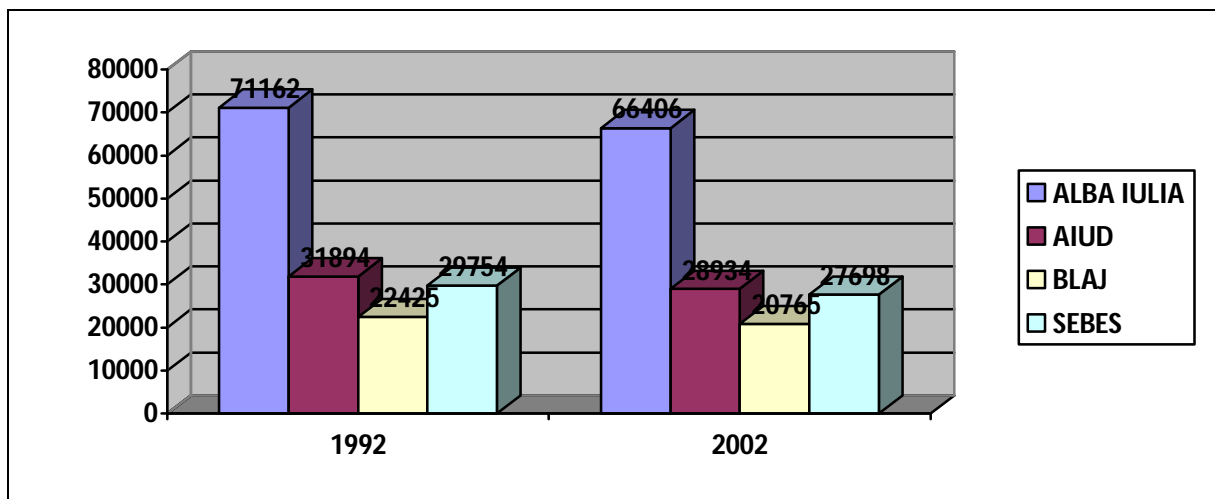
JUDEȚUL ALBA	NUMĂRUL LOCUITORILOR	LOCUITORI / Km. 2
ANII DE REFERINȚĂ		
1990 ianuarie	424258	68,0
1995 ianuarie	406234	65,1
2000 ianuarie	395941	63,4
2001 ianuarie	394959	63,3
2002 ianuarie	385880	61,8
2003 ianuarie	385514	61,8
2004 ianuarie	382971	61,4
2005 ianuarie	379189	60,8
2006 ianuarie	378614	60,7
2007 ianuarie	376747	60,4

Din datele statistice anuale, la 1 ianuarie 1990, reiese că populația județului Alba a înregistrat o cifră record de 424258 locuitori, iar prognoza fiind sumbră se poate considera anul 1990 ca fiind anul cu cea mai mare populație.

În intervalul de timp 1992 și 2002 dinamica populației nu a avut aceeași tendință la nivel de unitate administrativ teritorială. În județul Alba, reduceri mari ale numărului de locuitori s-au înregistrat la nivelul mai multor localități. O reducere semnificativă a avut loc în mediul urban, în special, municipiile au înregistrat pierderi ale numărului de locuitori. De exemplu, în municipiul Alba Iulia, reședința județului, populația a scăzut cu 4756 locuitori, populația municipiului Aiud a scăzut cu 2960 de locuitori, în municipiul Blaj cu 1660 de locuitori și municipiul Sebeș cu 2056 de locuitori. Situația reducerii numărului de locuitori la nivelul municipiilor este redată în următorul grafic:

Evoluția populației la nivelul minicipiilor – 1992 și 2002

În acest interval de 10 ani, procesul de diminuare al numărului de locuitori a fost vizibil și la nivelul orașelor și al comunelor. Urmărim mai jos această situație:

Evoluția populației la nivelul comunelor – 1992 și 2002

Nr.	JUDEȚUL, LOCALITATE A	Populația 1992	Populația 2002	Creșteri ----	Descreșteri ale populației județului în 10 ani
	ROMÂNIA	22810035	21698181		- 1111854
	JUDEȚUL ALBA	413919	382747		- 31171
1.	MUNICIPIUL ALBA IULIA	71162	66406		- 4756
2.	MUNICIPIUL AIUD	31894	28934		- 2960
3.	MUNICIPIUL BLAJ	22425	20765		- 1660
4.	MUNICIPIUL SEBEȘ	29754	27698		- 2056
5.	ORAȘUL ABRUD	6729	6195		- 534
6.	ORAȘUL BAIA DE ARIEȘ	5001	4669		- 332
7.	ORAȘUL CÂMPENI	8878	8080		- 798
8.	ORAȘUL CUGIR	31877	25977		- 5900
9.	ORAȘUL OCNA MUREȘ	16256	15503		- 753
10.	ORAȘUL TEIUȘ	7199	7284		85
11.	ORAȘUL ZLATNA	9391	8612		- 779
12.	ALBAC	2403	2220		- 183
13.	ALMAȘU MARE	2144	1690		- 454
14.	ARIEȘENI	2017	1921		- 96
15.	AVRAM IANCU	2217	1865		- 352

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
VOLUMUL III
REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI POPULAȚIA

16.	BERGHIN	2260	2169	-	91
17.	BISTRA	5361	5066	-	295
18.	BLANDIANA	1252	1187	-	65
19.	BUCERDEA GRĂNOASĂ	2198	2300		102
20.	BUCIUM	2115	1792	-	323
21.	CĂLNIC	1724	1753		29
22.	CENADE	1133	1015	-	118
23.	CERGĂU	1794	1747	-	47
24.	CERU BĂCĂINȚI	494	376	-	118
25.	CETATEA DE BALTĂ	3423	3217	-	206
26.	CIUGUD	2583	2664		81
27.	CIURULEASA	1599	1368	-	231
28.	CRĂCIUNEL	2128	2092	-	36
29.	CRICĂU	2008	2097		89
30.	CUT	1391	1254	-	137
31.	DAIA ROMÂNĂ	3080	3109		29
32.	DOȘTAT	1018	1072		54
33.	FĂRĂU	2245	1909	-	336
34.	GALDA DE JOS	4863	4882		19
35.	GÂRBOVA	2067	2059	-	
36.	GÂRDA DE SUS	2130	1865	-	265
37.	HOPÂRTA	1558	1372	-	186
38.	HOREA	2336	2371		35
39.	IGHIU	6401	6432		31
40.	ÎNTREGALDE	1093	877	-	216
41.	JIDVEI	5354	5244	-	110
42.	LIVEZILE	1973	1526	-	447
43.	LOPADEA NOUĂ	3429	3001	-	428
44.	LUNCA MUREȘULUI	2647	2669		22
45.	LUPȘA	4020	3867	-	153
46.	METEȘ	3181	3181	-	0
47.	MIHALȚ	3872	3679	-	193
48.	MIRĂSLĂU	2495	2334	-	161
49.	MOGOȘ	1534	1114	-	420
50.	NOȘLAC	2157	2035	-	122
51.	OCOLIȘ	994	846	-	148
52.	OHABA	1155	920	-	235
53.	PIANU	3552	3390	-	162
54.	POIANA VADULUI	1466	1304	-	162
55.	PONOR	886	697	-	189
56.	POȘAGA	1618	1383	-	235
57.	RĂDEȘTI	1459	1398	-	61
58.	RĂMEȚ	970	751	-	219
59.	RIMETEA	1393	1213	-	180
60.	ROȘIA DE SECAȘ	1783	1696	-	87
61.	ROȘIA MONTANĂ	4145	3872	-	273
62.	SĂLCIUA	1939	1785	-	145
63.	SĂLIȘTEA	2371	2374		3
64.	SÂNCEL	2908	2790	-	118
65.	SÂNTIMBRU	2661	2740		79
66.	SĂSCIORI	5944	5954		10
67.	SCĂRIȘOARA	2187	1850	-	337
68.	ȘIBOT	2564	2480	-	84
69.	SOHODOL	2371	2085	-	286
70.	ȘONA	4647	4514	-	133
71.	ȘPRING	2704	2536	-	168
72.	STREMT	2930	2822	-	108

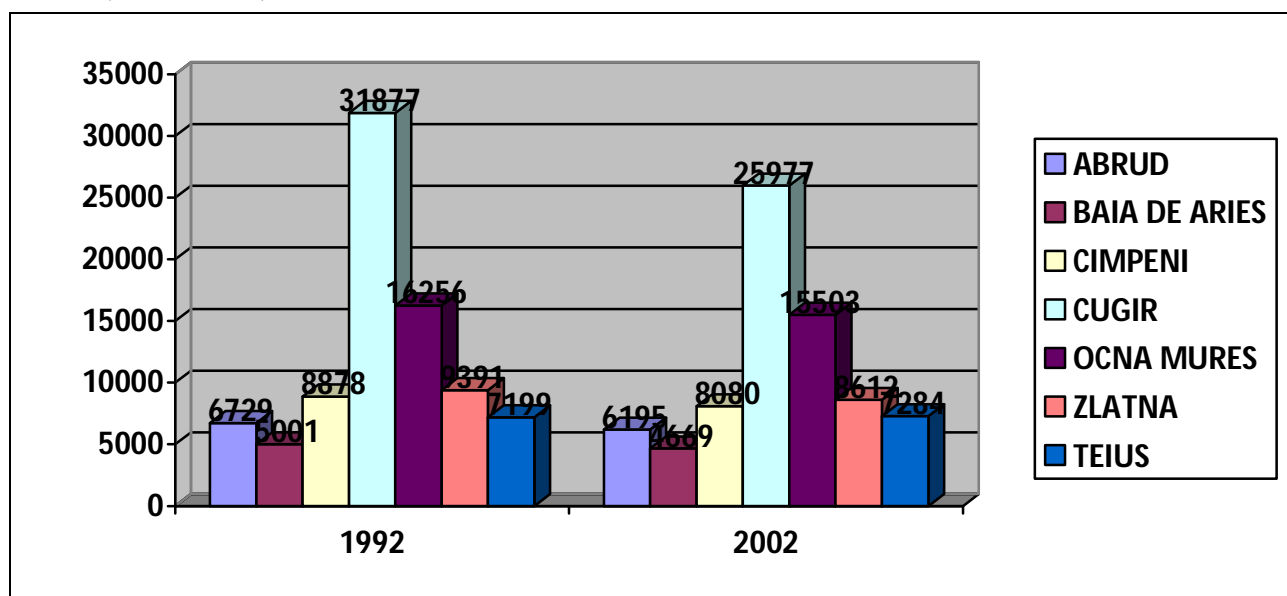

73.	ȘUGAG	4258	3239	-	1019
74.	UNIREA	5723	5506	-	217
75.	VADU MOȚILOR	1634	1558	-	76
76.	VALEA LUNGĂ	3506	3271	-	235
77.	VIDRA	2444	1964	-	480
78.	VINȚU DE JOS	5232	5295		63

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba – Date de la recensăminte 1992-2002,

Din analiza datelor cuprinse în tabelul de mai sus, se observă că în județul Alba scăderi majore ale populației s-au înregistrat îndeosebi în municipii, în Alba Iulia reședința de județ, Aiud, Blaj, Sebeș, dar și la nivelul orașelor.

Evoluția populației la nivelul orașelor – 1992 și 2002

Orașele județului au pierdut populație în cei 10 ani: Orașul Abrud -534, Baia de Arieș - 332, Cîmpeni -798, Ocna Mureș -753, Zlatna -779, și orașul Cugir cu cea mai mare reducere a populației de 5100 de locuitori. Orașul Teiuș se regăsește în grafic, el fiind însă printre orașele cu creșteri ale populației în cei 10 ani, +85 locuitori.

Majoritatea comunelor au pierdut populație, dar cea mai mare pierdere se înregistrează în comunele din Munții Apuseni, unde au pierdut între 100 - 500 de locuitori, cum sunt: Almașul Mare – 454, Avram Iancu -352, Bucium-323, Mogoș -420, Roșia Montană -273, Scărișoara -337, Sohodol -286, Vidra -480.

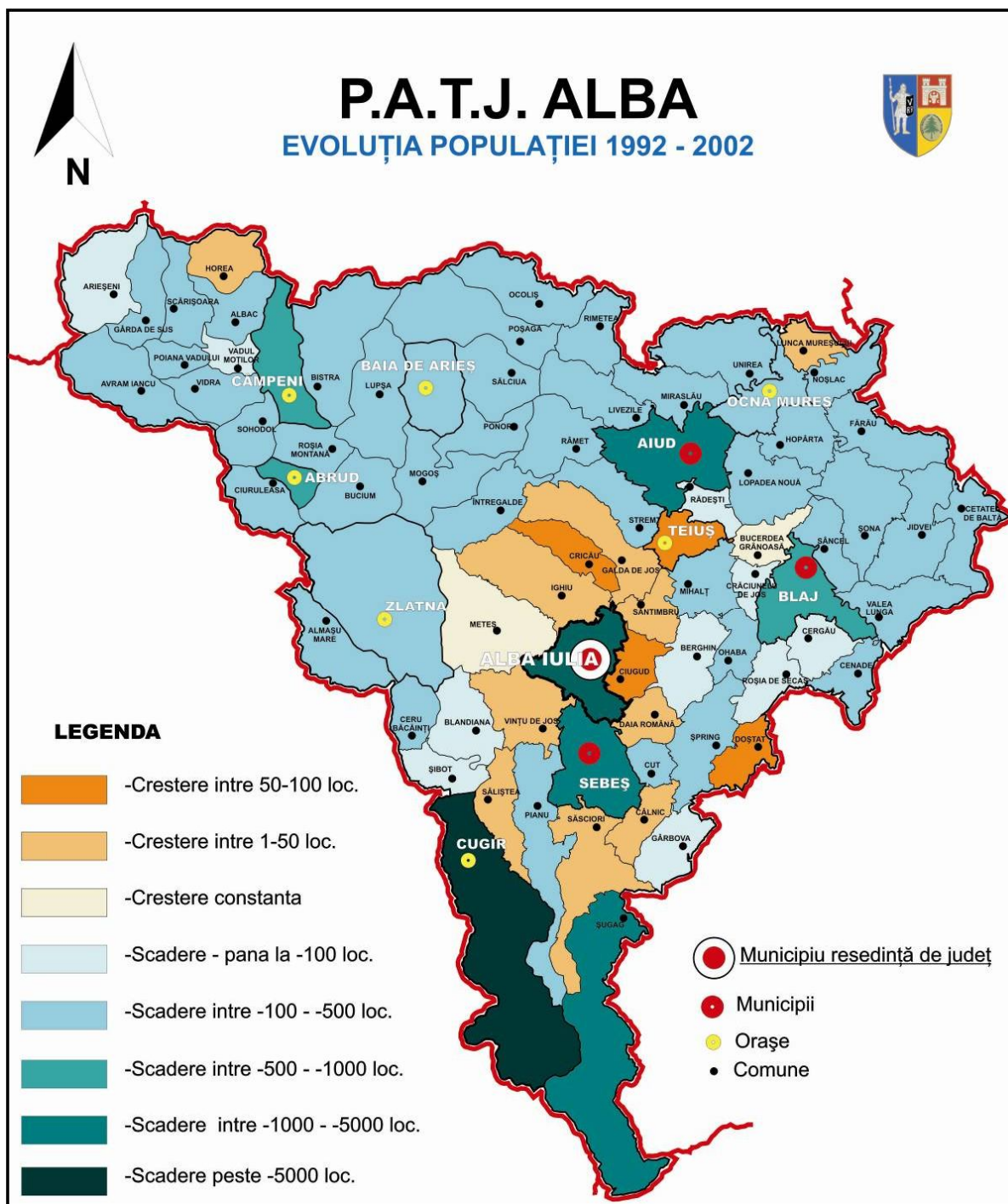
Localitățile în care populația s-a menținut la un nivel relativ constant sunt: Blandiana, Cergău, Crăciunel, Meteș, Rădești, Roșia de Secaș, Șibot, Vadul Moților.

Creșteri al numărului de locuitori au avut loc la nivelul localităților: oraș Teiuș cu 85 locuitori, la nivelul comunelor Bucerdea Grânoasă cu 102, Câlnic cu 29, Ciugud cu 81, Cricău cu 89, Daia Română cu 29, Doștat 54, Galda de Jos 19, Horea 35, Ighiu 31, Lunca Mureșului cu 22, Săliștea 3, Sântimbru 79, Săsciori 10 și Vințu de Jos cu 63 locuitori.

După cum se poate observa, între 1992 și 2002 ritmul de scădere al populației județului Alba a fost relativ similar cu cel al populației României. Populația României scade în 10 ani cu 1,1 milioane de locuitori. Evoluția descendentă nu este surprinzătoare, toate

informațiile asupra mișcării naturale și migratorii de după 1989 definind un declin demografic bine instalat.

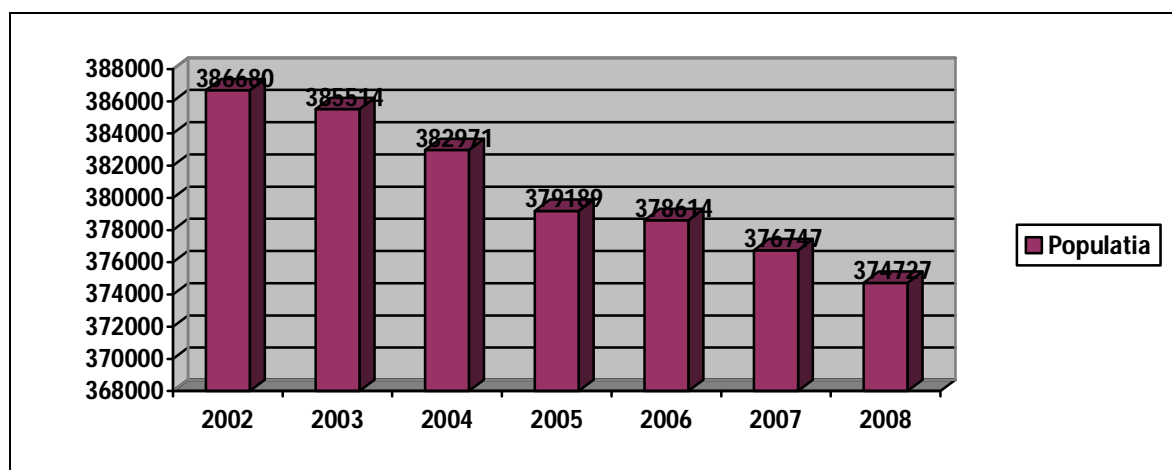
Elementul neașteptat este dimensiunea scăderii și mai ales, contribuția pe care a avut-o o componentă nouă mai puțin cunoscută statistic până acum, a migrației externe – românii aflați în străinătate și care nu au fost înregistrați la recensământ. Rezultatele recensământului din 2002 evidențiază o dimensiune neașteptat de mare a migrației externe, ceea ce amplifică gradul de deteriorare demografică a întregii țări. În urma analizei datelor furnizate de Direcția Regională de Statistică Alba, la recensământul din 18 martie 2002, România a avut o populație de 21.698.181 locuitori, iar populația

judetului însuma 382.747 locuitori având o densitate de 61loc./ km.2. În asemenea condiții județul Alba se află printre județele de mărime mijlocie a țării, fiind pe locul 28 după numărul populației.

Conform datelor INS (Institutul Național de Statistică) populația României continuă să scadă, înregistrând la 1 ianuarie 2008 un număr de 21.680.974 locuitori. În luna mai 2008 sau înregistrat 17597 născuți vii, rata natalității fiind de 9,7 născuți vii la mia de locuitori. Sporul natural a fost unul negativ de - 3,1 mii persoane.

După recensământul din 2002 populația județului a înregistrat în fiecare an valori din ce în ce mai scăzute. Cu o evoluție descendentă populația județului a înregistrat în ianuarie 2008 (1 ianuarie), un număr de 374.727 de locuitori.

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

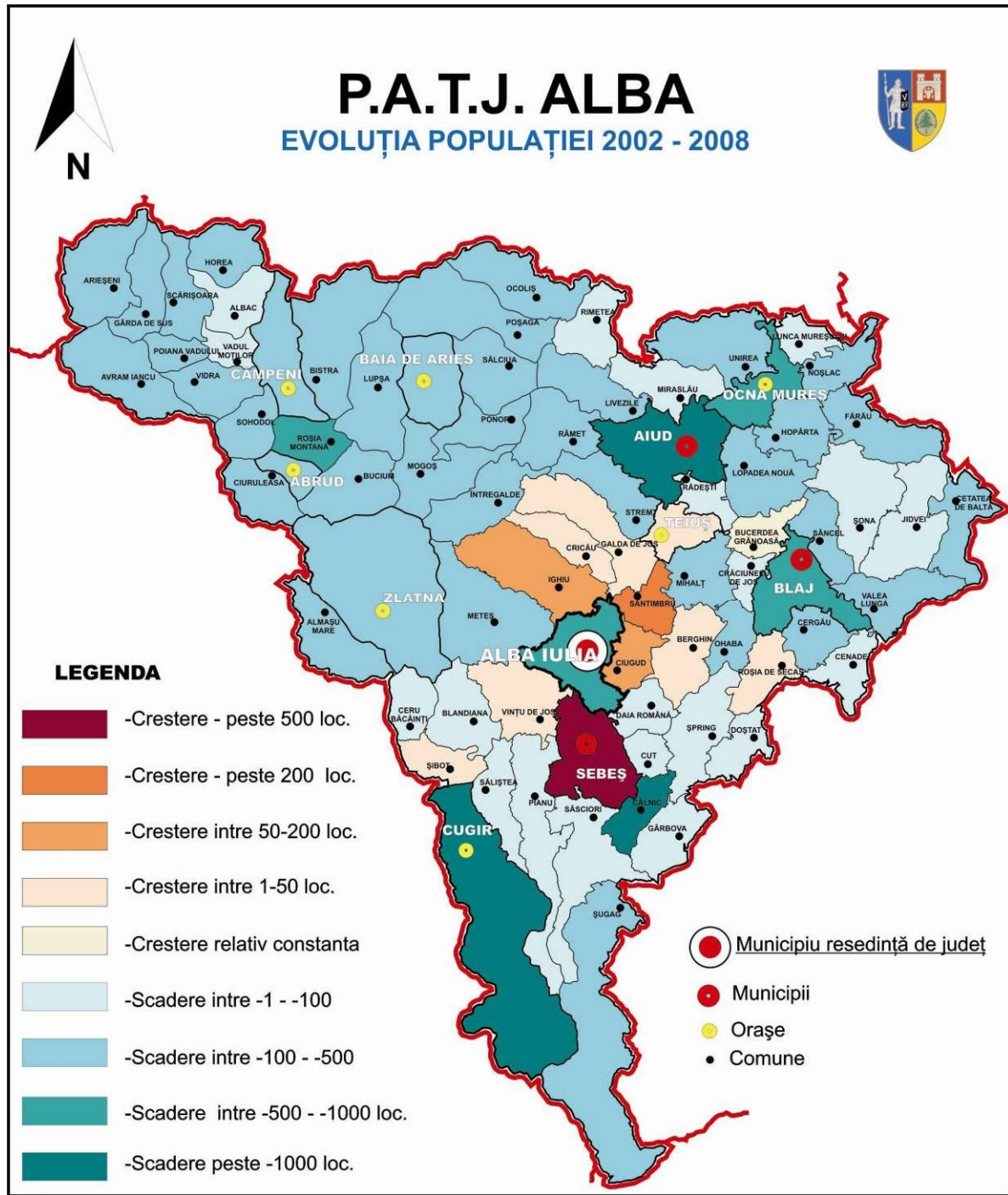
JUDEȚUL ALBA ȘI REȚEAUA DE LOCALITĂȚI - POPULAȚIA STABILĂ LA 1 IANUARIE.

Nr.	JUDEȚUL, LOCALITATE A	Populația 2002	Populația 2008	Creșteri -	Descreșteri
	ROMÂNIA	21698181	21680974		-17207
	JUDEȚUL ALBA	386680	374727		-11953
1.	MUNICIPIUL ALBA IULIA	67358	66775	-	583
2.	MUNICIPIUL AIUD	27555	26239	-	1316
3.	MUNICIPIUL BLAJ	21514	20853	-	661
4.	MUNICIPIUL SEBEȘ	28537	29304		767
5.	ORAȘUL ABRUD	6018	5830	-	188
6.	ORAȘUL BAIA DE ARIEȘ	4746	4442	-	304
7.	ORAȘUL CÂMPENI	8308	7867	-	441
8.	ORAȘUL CUGIR	27874	26399	-	1475
9.	ORAȘUL OCNA MUREȘ	15833	15226	-	607
10.	ORAȘUL TEIUȘ	7363	7375		12
11.	ORAȘUL ZLATNA	8797	8338	-	459
12.	ALBAC	2270	2170	-	100
13.	ALMAȘU MARE	1705	1446	-	259
14.	ARIEȘENI	1934	1822	-	112
15.	AVRAM IANCU	1919	1750	-	169
16.	BERGHIN	2109	2151		42
17.	BISTRA	5168	5039	-	129
18.	BLANDIANA	1208	1117	-	91
19.	BUCERDEA GRÂNOASĂ	0	2363		
20.	BUCIUM	1829	1663	-	166
21.	CÂLNIC	3011	1742	-	1269-CUT

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
VOLUMUL III
REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI POPULAȚIA

22.	CENADE	974	958	-	16
23.	CERGĂU	1720	1593	-	127
24.	CERU BĂCĂINȚI	366	300	-	66
25.	CETATEA DE BALTĂ	3213	3105	-	108
26.	CIUGUD	2578	2714		136
27.	CIURULEASA	1380	1223	-	157
28.	CRĂCIUNEL	4401	2143	-	2258
29.	CRICĂU	2062	2146		84
30.	CUT	0	1252		
31.	DAIA ROMÂNĂ	3170	3113	-	57
32.	DOȘTAT	1077	1005	-	72
33.	FĂRĂU	1903	1646	-	257
34.	GALDA DE JOS	4522	4554		32
35.	GÂRBOVA	2104	2097	-	7
36.	GÂRDA DE SUS	1897	1760	-	137
37.	HOPÂRTA	1358	1247	-	111
38.	HOREA	2401	2258	-	143
39.	IGHIU	6417	6518		101
40.	ÎNTREGALDE	933	732	-	201
41.	JIDVEI	5348	5277	-	71
42.	LIVEZILE	1551	1372	-	179
43.	LOPADEA NOUĂ	3062	2909	-	153
44.	LUNCA MUREȘULUI	2560	2558	-	2
45.	LUPȘA	3988	3653	-	335
46.	METEȘ	3213	2979	-	234
47.	MIHALȚ	3666	3448	-	218
48.	MIRĂSLĂU	2295	2206	-	89
49.	MOGOȘ	1145	941	-	204
50.	NOȘLAC	2020	1897	-	123
51.	OCOLIȘ	817	708	-	109
52.	OHABA	949	812	-	137
53.	PIANU	3591	3528	-	63
54.	POIANA VADULUI	1356	1227	-	129
55.	PONOR	735	557	-	178
56.	POȘAGA	1435	1272	-	163
57.	RĂDEȘTI	1355	1315	-	40
58.	RÂMEȚ	773	621	-	152
59.	RIMETEA	1163	1106	-	57
60.	ROȘIA DE SECAȘ	1593	1599		6
61.	ROȘIA MONTANĂ	3884	3325	-	559
62.	SĂLCIUA	1779	1662	-	117
63.	SĂLIȘTEA	2338	2313	-	25
64.	SÂNCEL	2762	2640	-	122
65.	SÂNTIMBRU	2713	2925		212
66.	SĂSCIORI	5986	5927	-	59
67.	SCĂRIȘOARA	1892	1708	-	184
68.	ȘIBOT	2417	2464		47
69.	SOHODOL	2113	1916	-	197
70.	ȘONA	4596	4525	-	71
71.	ȘPRING	2466	2405	-	61
72.	STREMT	2832	2606	-	226
73.	ȘUGAG	3138	2926	-	212
74.	UNIREA	5395	5270	-	125
75.	VADU MOȚILOR	1594	1508	-	86
76.	VALEA LUNGĂ	3274	3146	-	128
77.	VIDRA	2009	1830	-	179
78.	VINȚU DE JOS	5345	5371		26

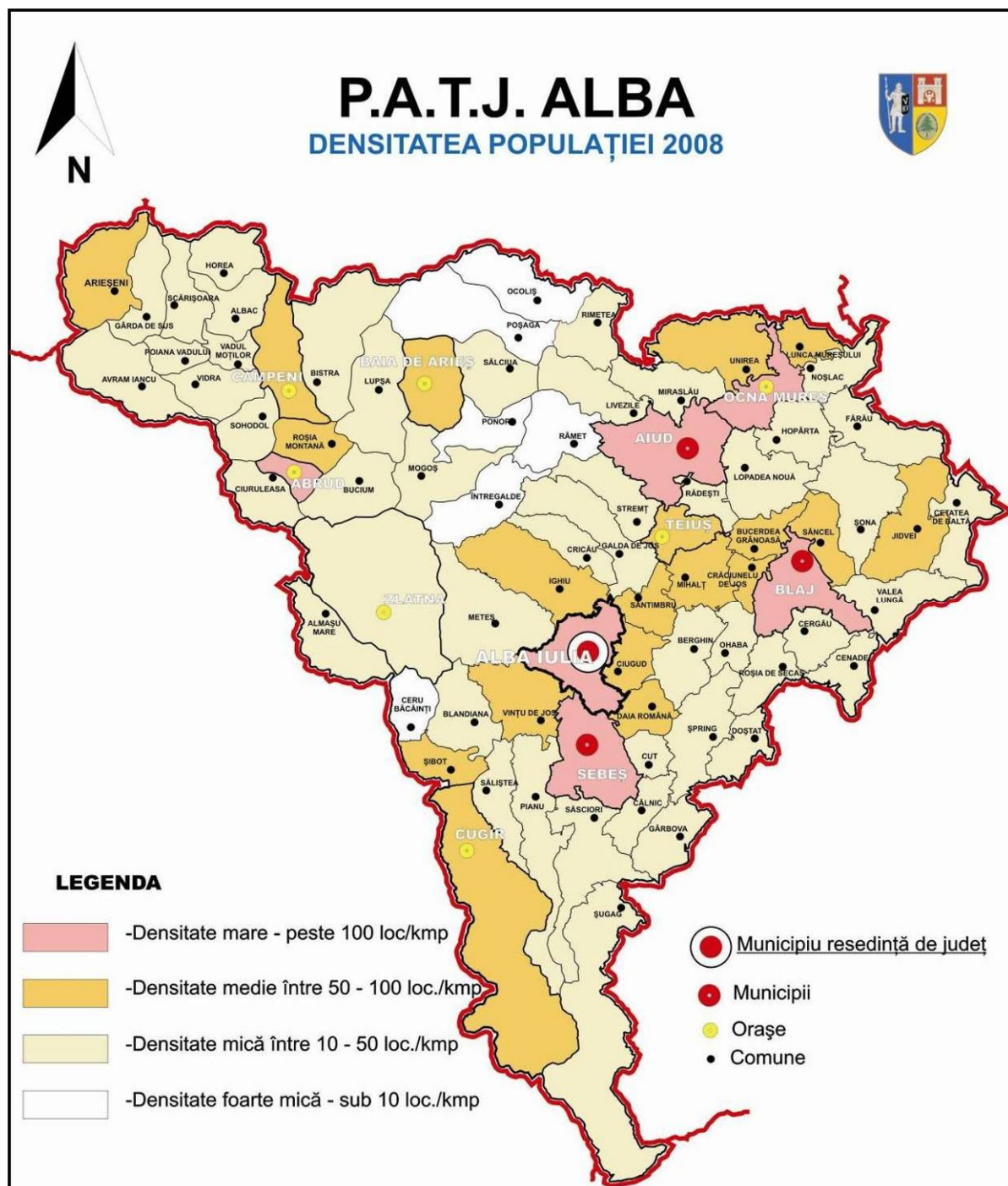
Între anul 2002 și 2008 populația Județului Alba a scăzut cu 11.953 de locuitori, dintre municipii, Aiudul a pierdut cel mai mare număr de locuitori 1316, Blajul 661 locuitori, Alba Iulia 583. Populația municipiului Sebeș a crescut cu 767 locuitori. Orașul care a pierdut cel mai mult din populație este Cugirul(1475), Ocna Mureș (607), Câmpeni(441),Baia de Arieș(304), Abrud(188), Zlatna(100), iar cel mai nou oraș Teiușul, a crescut cu 12 locuitori.

Comunele au pierdut populație, unele chiar o cifră semnificativă. Comuna Lupșa a pierdut 335 de locuitori iar Roșia Montană 559 de locuitori, o adevărată strămutare a populației, din cauza Proiectului Roșia Montană (RMGC).

Sunt comune a cărei populație s-a diminuat cu un număr de aproximativ 200 de locuitori: Almașu Mare (259), Fărău (257), Întregalde (201), Meteș (234), Mihalt (218), Mogoș(204), Stremț(226), Șugag(212).Comunele a căror populație a scăzut cu aproximativ 100 de locuitori sunt: Albac (100), Arieșeni(112), Avram Iancu(169), Berghin(129), Bucium(166), Cergău(127), CetateadeBaltă(108), Ciuruleasa(157), Gârda(137), Hopârta(111), Horea(143), Livezile(179), Lopadea(153), Mirăslău(89), Noșlac(123), Ocoliș(109), Ohaba(137), PoianaVadului(129), Ponor(178), Poșaga(163), Râmeț(152), Sălciua(117), Sâncel(122), Scărișoara(184), Sohodol(197), Unirea(125), Valea Lungă(128), Vidra(179). În celelalte localități ale județului populația a avut o mai mică tendință de reducere.

Densitatea populației

Densitatea medie a populației ne arată numărul de locuitori care revin în medie pe o unitate de suprafață a unui teritoriu. Ea este condiționată de modul de manifestare a factorilor naturali și a celor social istorici. În anul 2002 densitatea medie pe județ a fost de 61,3 loc./kmp. Raportată la densitatea României această valoare este cu mult mai mică, sub media pe țară care este de 91,28 loc./kmp.

Județul Alba - Populația și densitatea la recensăminte.

JUDEȚUL ALBA / ANII DE RECENSĂMÂNT	NUMĂR DE LOCUITORI	DE	LOCUITORI / Km.2
29 decembrie 1930	356582		55,5
25 ianuarie 1948	361062		57,8
21 februarie 1956	370800		59,4
15 martie 1966	382786		61,3
5 ianuarie 1977	409634		65,6
7 ianuarie 1992	413919		66,3
18 martie 2002	382747		61,3

JUDEȚUL ALBA – POPULAȚIA, SUPRAFAȚA ȘI DENSITATEA – 2002 ȘI 2008

Nr.	JUDEȚUL, LOCALITATEA	POPULAȚIA 2002	POPULAȚIA 2008(1ian.)	SUPRAFAȚA	DENSITATEA 2002	DENSITATEA 2008
	ROMÂNIA	21.680.974	21680974	237.500	91,28	91,28
	JUDEȚUL ALBA	382.747	374727	6242,57	61,3	60,02
1.	MUNICIPIUL ALBA IULIA	66.406	66775	104,00	638,519	642,067
2.	MUNICIPIUL AIUD	28.934	26239	143	202,33	183,49
3.	MUNICIPIUL BLAJ	20.765	20853	99	209,74	210,63
4.	MUNICIPIUL SEBEȘ	27.698	29304	116	238,77	252,62
5.	ORAȘUL ABRUD	6.195	5830	32	193,59	182,187
6.	ORAȘUL BAIA DE ARIEȘ	4.669	4442	80	58,36	55,525
7.	ORAȘUL CÂMPENI	8.080	7867	87	92,87	90,425
8.	ORAȘUL CUGIR	25.977	26399	346	75,07	76,297
9.	ORAȘUL OCNA MUREȘ	15.503	15226	68	227,98	223,91
10.	ORAȘUL TEIUȘ	7.284	7375	45	161,86	163,88
11.	ORAȘUL ZLATNA	8.612	8338	254	33,90	32,826
12.	ALBAC	2.220	2170	54	41,11	40,185
13.	ALMAȘU MARE	1.690	1446	93	18,17	15,54
14.	ARIEȘENI	1.921	1822	33	58,21	55,21
15.	AVRAM IANCU	1.865	1750	97	19,22	18,041
16.	BERGHIN	2.169	2151	75	28,85	28,68
17.	BISTRA	5.066	5039	118	42,93	42,703
18.	BLANDIANA	1.187	1117	78	15,21	14,32
19.	BUCERDEA GRÂNOASĂ	2.300	2363	41	56,09	57,63
20.	BUCIUM	1.792	1663	86	20,83	19,33
21.	CÂLNIC	1.753	1742	45	38,95	38,71
22.	CENADE	1.015	958	44	23,06	21,77
23.	CERGĂU	1.747	1593	48	36,39	33,187
24.	CERU BĂCĂINȚI	376	300	49	7,67	6,122
25.	CETATEA DE	3.217	3105	65	49,49	47,769

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA
VOLUMUL III
REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI POPULAȚIA

	BALTĂ					
26.	CIUGUD	2.664	2714	44	60,54	61,68
27.	CIURULEASA	1.368	1223	56	24,42	21,84
28.	CRĂCIUNEL	2.092	2143	26	80,46	82,423
29.	CRICĂU	2.097	2146	51	41,11	42,078
30.	CUT	1.254	1252	30	41,8	41,73
31.	DAIA ROMÂNĂ	3.109	3113	42	74,02	74,119
32.	DOȘTAT	1.072	1005	40	26,80	25,125
33.	FĂRĂU	1.909	1646	82	23,28	20,073
34.	GALDA DE JOS	4.882	4554	102	47,86	44,64
35.	GÂRBOVA	2.059	2097	59	34,89	35,54
36.	GÂRDA DE SUS	1.865	1760	83	22,46	21,20
37.	HOPÂRTA	1.372	1247	61	22,49	20,44
38.	HOREA	2.371	2258	60	39,51	37,63
39.	IGHIU	6.432	6518	128	50,25	50,92
40.	ÎNTREGALDE	877	732	83	10,56	8,82
41.	JIDVEI	5.244	5277	105	49,94	50,257
42.	LIVEZILE	1.526	1372	66	23,12	20,78
43.	LOPADEA NOUĂ	3.001	2909	94	31,92	30,95
44.	LUNCA MUREȘULUI	2.669	2558	31	86,09	82,51
45.	LUPȘA	3.867	3653	103	37,54	35,466
46.	METEȘ	3.181	2979	142	22,40	20,98
47.	MIHALȚ	3.679	3448	65	56,6	53,05
48.	MIRĂSLĂU	2.334	2206	67	34,83	32,93
49.	MOGOȘ	1.114	941	81	13,26	11,62
50.	NOȘLAC	2.035	1897	48	42,39	39,520
51.	OCOLIȘ	846	708	86	9,83	8,23
52.	OHABA	920	812	41	22,43	19,80
53.	PIANU	3.390	3528	115	29,47	30,68
54.	POIANA VADULUI	1.304	1227	69	18,89	17,78
55.	PONOR	697	557	62	11,24	8,98
56.	POȘAGA	1.383	1272	136	10,16	9,35
57.	RĂDEȘTI	1.398	1315	30	46,6	43,83
58.	RĂMEȚ	751	621	79	9,50	7,86
59.	RIMETEA	1.213	1106	57	21,28	19,40
60.	ROȘIA DE SECAȘ	1.696	1599	52	32,61	30,75
61.	ROȘIA MONTANĂ	3.872	3325	42	92,19	79,16
62.	SĂLCIUA	1.785	1662	75	23,8	22,16
63.	SĂLIȘTEA	2.374	2313	60	39,56	38,55
64.	SÂNCEL	2.790	2640	51	54,70	51,76
65.	SÂNTIMBRU	2.740	2925	44	62,27	66,48
66.	SĂSCIORI	5.954	5927	121	49,20	48,98
67.	SCĂRIȘOARA	1.850	1708	94	19,68	18,17
68.	ȘIBOT	2.480	2464	42	59,04	58,66
69.	SOHODOL	2.085	1916	65	32,07	29,47
70.	ȘONA	4.514	4525	106	42,58	42,69
71.	ȘPRING	2.536	2405	91	27,86	26,43
72.	STREMEȚ	2.822	2606	69	40,89	37,77
73.	ȘUGAG	3.239	2926	253	12,80	11,56
74.	UNIREA	5.506	5270	100	55,06	52,7
75.	VADU MOTILOR	1.558	1508	32	48,68	47,125
76.	VALEA LUNGĂ	3.271	3146	75	43,61	41,946
77.	VIDRA	1.964	1830	61	32,19	30,00
78.	VINȚU DE JOS	5.295	5371	85	62,29	63,188

În anul 2008 la nivel de unitate administrativ teritorială, valorile cele mai ridicate sunt regăsite, așadar, în mediul urban și în special la nivelul orașelor municipiu, unde densitatea depășește 200loc/kmp. Municipiul Alba Iulia cu cea mai mare densitate: 642,067loc/kmp, Aiud 183,49 loc/kmp, Blaj cu 210,63 loc./kmp, Sebeș 252,62 loc/kmp. Analiza densităților de populație de pe cuprinsul județului arată așa cum de altfel este normal, că valorile mai ridicate sunt specifice orașelor, însă perioada de tranziție cu elementele specifice acestei perioade, face să scadă densitatea unor orașe și să crească densitatea în unele comune. Scade densitatea orașelor: Ocna Mureș 223,91loc/kmp, Abrud 182,187loc/kmp, Aiud 183,49, Câmpeni 90,425loc./kmp, Baia de Arieș 55,525 loc/kmp și Zlatna 32,826 loc/kmp, celelalte orașe înregistrând mici creșteri ale densității. Alba Iulia (642,067), Blaj(210,63), Sebeș(252,62) Cugir(76,297) și Teiușul(163,88 loc/kmp).

În ceea ce privește mediul rural, majoritatea comunelor au o densitate redusă, doar trei comune situându-se peste media pe județ: Crăciunel cu 82,423 loc/kmp, Lunca Mureșului cu 82,51loc/kmp și Roșia Montană cu 79,16 loc/kmp.

Comunele cu o densitate extrem de scăzută sub 10 loc /kmp sunt: Ceru Băcăinți 6,122 loc/kmp, Întregalde 8,82 loc/kmp, Ocoliş 8,23 loc/kmp, Ponor cu 8,98 loc/kmp, Poșaga cu 9,35 loc/kmp și Râmeț cu 7,86 loc/kmp.

Densitate scăzută între 10-50 de locuitori/kmp sunt 47 de comune, Albac, Arieșeni, Avram Iancu, Berghin, Bistra, Blandiana, Bucium, Călnic, Cenade, Cergău, Cetatea de Baltă, Ciuruleasa, Cricău, Cut, Doștat, Fărău, Galda de Jos, Gârbova, Gârda, Hopârta, Horea, Livezile, Lopadea Nouă, Lupșa, Meteș, Mirăslău, Mogoș, Noșlac, Ohaba, Pianu, Poiana Vadului, Rădești, Rimetea, Roșia de Secaș, Sălciua, Săliște, Săsciori, Scărișoara, Sohodol, Șona, Șpring, Stremț, Șugag, Vadul Moților, Valea Lungă, și Vidra.

Cu o densitate cuprinsă între 50-100 loc/kmp. se numără comunele: Arieșeni(55,21 loc/kmp), Bucerdea Grânoasă(57,63 loc/kmp), Ciugud (61,68 loc/kmp), Daia Română(74,119 loc/kmp), Ighiu(50,92 loc/kmp), Jidvei(50,257 loc/kmp), Mihalț(53,05 loc/kmp), Sâncel(51,76 loc/kmp), Sântimbru(66,48 loc/kmp), Șibot(58,66 loc/kmp), Unirea(52,7 loc/kmp) și Vințu de Jos cu (63,188 loc/kmp).

Analizând repartitia densității populației pe medii rezultă că în cel urban densitatea medie este de 185 loc/kmp, variind între valoarea maximă de 642,067 loc/kmp la Alba Iulia și cea minimă de 32,826 loc/kmp la Zlatna, iar în cel rural densitatea medie este de 34,8 loc/kmp, variind între 82,51 loc/kmp la Lunca Mureșului și 6,122 loc/kmp la Ceru Băcăinți, în funcție de particularitățile dezvoltării social-economice cât și de condițiile naturale. Astfel în mediul urban, atât Zlatna cât și Baia de Arieș, prin extinderea mare în cadrul zonei montane determină o diminuare a densității populației județului. În mediul rural, în comuna Ceru Băcăinți, extinderea mare montană, sărăcia dar și izolarea, se numără printre cauzele diminuării densității.

Structura pe medii. Analiza dinamică a populației la nivelul orașelor și al comunelor pentru perioada 2002–2008 indică diferențe ale numărului de locuitori. Populația urbană din 2002 și până în 1 ianuarie 2008 s-a diminuat cu 11953 locuitori, iar cea rurală cu 6.701 locuitori.

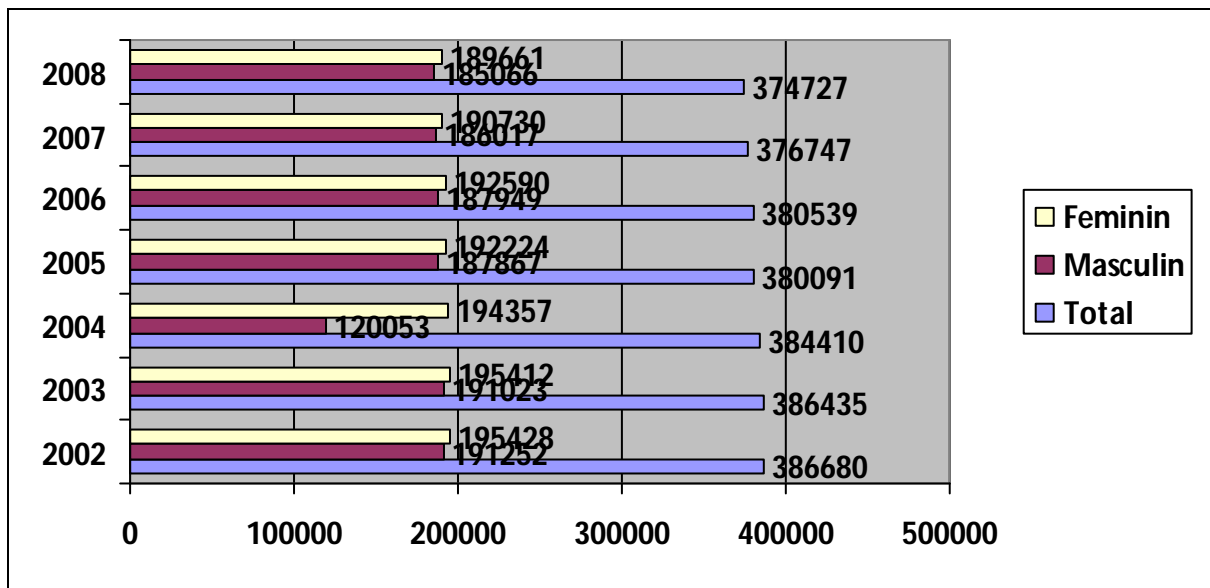
POPULAȚIA STABILĂ LA 1 IANUARIE PE SEXE, MEDII ÎN JUDEȚUL ALBA								
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Total	Total medii	386680	386435	384410	380091	380539	376747	374727
	Urban	223903	224354	223360	220377	221518	219334	218648
	Rural	162777	162081	161050	159714	159021	157413	156079
Masculin	Total medii	191252	191023	120053	187867	187949	186017	185066
	Urban	109134	109201	108751	107214	107691	106509	106135
	Rural	82118	81822	81302	80653	80258	79508	78931
Feminin	Total medii	195428	195412	194357	192224	192590	190730	189661
	Urban	114769	115153	114609	113163	113827	112825	112513
	Rural	80659	80259	79748	79061	78763	77905	77148

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Structura pe sexe

Județul Alba – Structura pe sexe

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Total	386680	386435	384410	380091	380539	376747	374727
Masculin	191252	191023	120053	187867	187949	186017	185066
Feminin	195428	195412	194357	192224	192590	190730	189661

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Structura pe grupe de vârstă

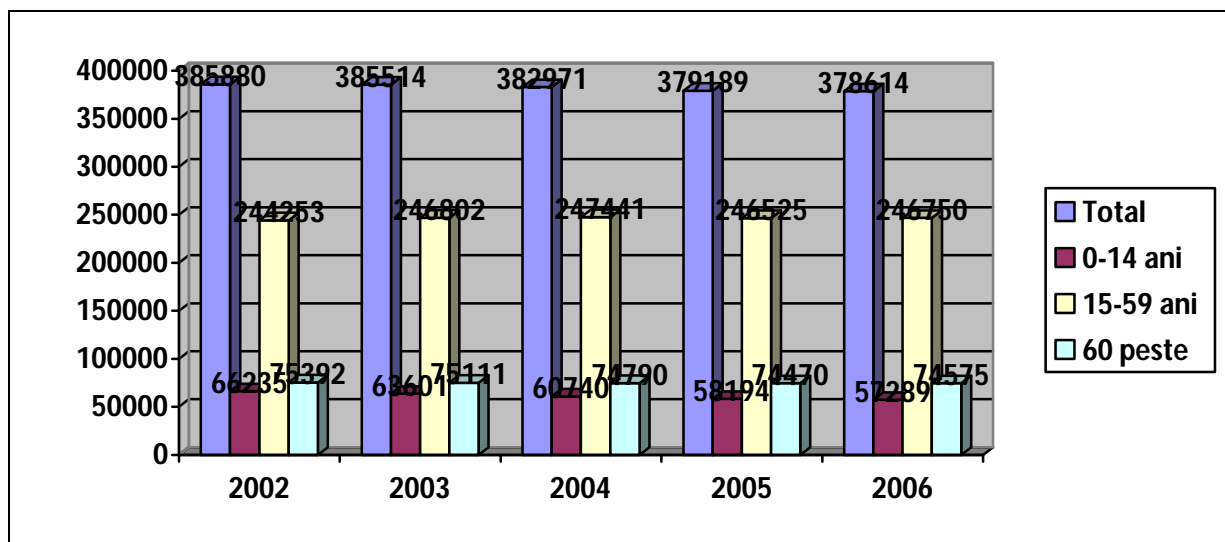
Structura pe vârste este o componentă majoră a populației datorită consecințelor sale sociale. Ea imprimă o serie de caracteristici stilului de viață începând cu patternurile de consum și terminând cu comportamentele culturale. Structura pe vârste este rezultatul evenimentelor de dinamică demografică cum sunt creșterea/descreșterea natalității sau creșterea/descreșterea migrației. Reprezentarea structurii pe grupe de vârstă, permite evaluarea nivelului de îmbătrânire a populației. O clasificare din documentele emise de

O.N.U. împarte populația în: „populația tânără este considerată cea cuprinsă în segmentul 0-19 ani, cea adultă între 20-64 ani și cea bătrână peste 60 de ani.

Județul Alba - Structura populație pe principalele grupe de vârstă (la 1 iulie)

Anii	Total	0-14 ani	15-59 ani	60 ani si peste
2002	385880	66235	244253	75392
2003	385514	63601	246802	75111
2004	382971	60740	247441	74790
2005	379189	58194	246525	74470
2006	378614	57289	246750	74575

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

O analiză a structurii populației stabile la ultimul recensământ (2002), pe grupele majore de vârstă se prezintă astfel: copiii sub 14 ani dețin 17,5%, persoanele vârstnice peste 59 de ani constituie 19,8% din totalul populației, iar persoanele între 14 și 59 ani reprezintă 62,7%. Persoanele adulte, cu potențial activ de ocupare (15 – 59 de ani, și până în 62 de ani) reprezintă 67.6% din populația aferentă mediului rezidențial urban, ponderea acestora fiind mai evidentă în orașele cu un potențial de dezvoltare economică mai ridicat: Alba Iulia (72.2 %), Sebeș, Blaj, Aiud (70.2 %) sau Cugir (68.2 %).

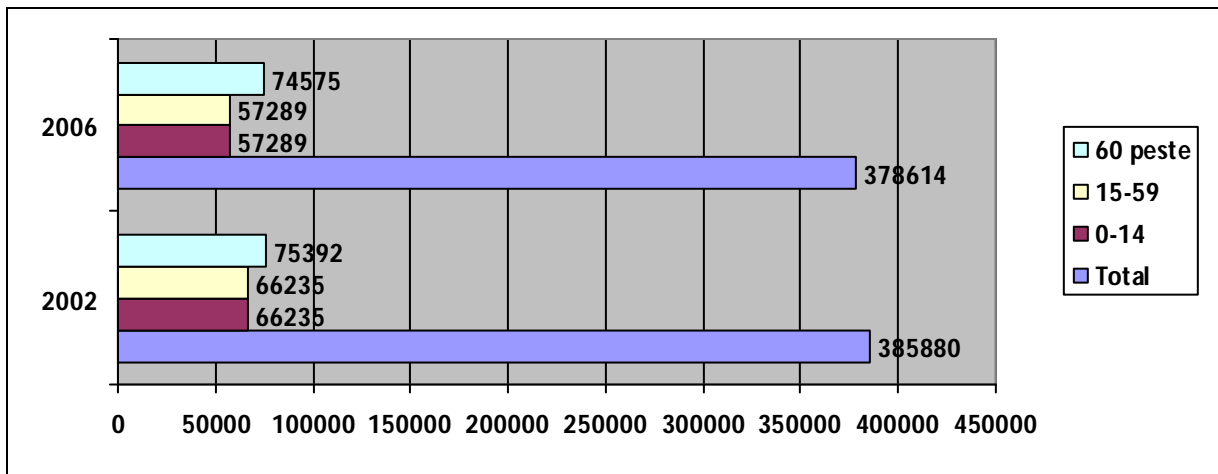
În mediul rural, populația adultă cu potențial activ de muncă deține 56.2%. Persoanele vârstnice sunt majoritare în mediul rural (25.7%) față de mediul urban (15.4%). Cel mai scăzut nivel al populației peste 60 de ani se înregistrează în orașe și municipii – Alba Iulia deținând primul loc în acest sens (11.8 %), iar la nivelul mediului rural, această categorie înregistrează valori sub 20 % în comune precum: Șugag (15.3 %), Jidvei (17.8 %), Bistra (18.3 %) și Săsciori (18.6 %). Localitatea cu cele mai multe persoane vârstnice în totalul populației o reprezintă comuna Ohaba (53.5 %).

POPULAȚIA PE GRUPE DE VÂRSTĂ - 2002 ȘI 2006

Comparativ cu anul 2002, în 2006, așa cum se poate observa și în graficul de mai sus, diminuarea populației Județului Alba are loc și în structura pe grupe de vârste. Trendul de diminuare a populației tinere se menține, ca urmare a unui comportament caracterizat de

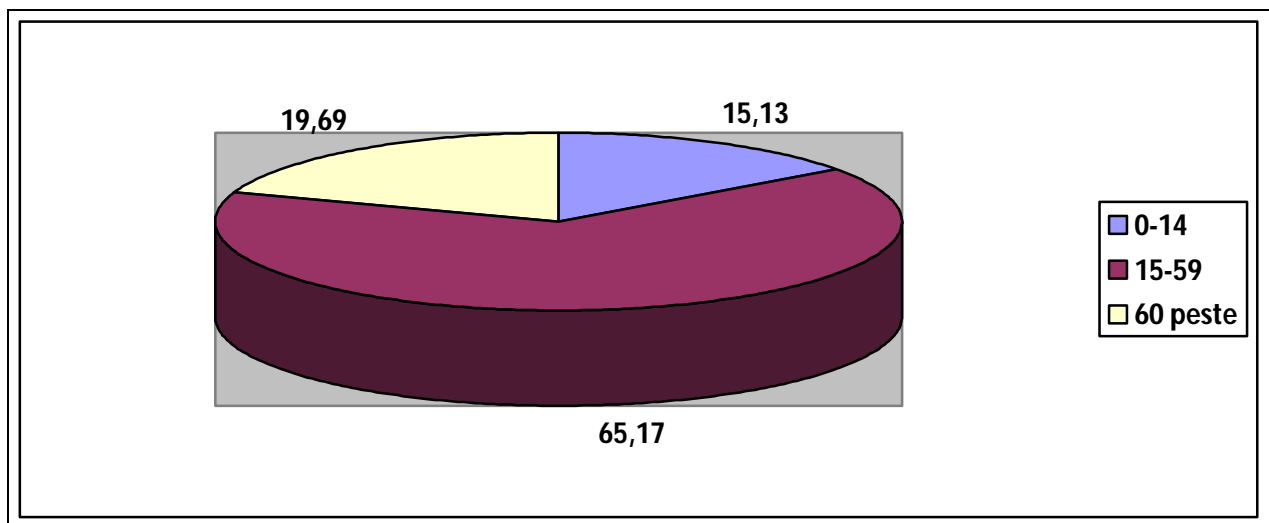

dorința de migrare a generației născută după 1990 și a familiei de a putea decide câți copii să aibă.

Toate aceste aspecte scad natalitatea și au efecte majore asupra proceselor demografice la nivelul județului. Creșterea numărului de locuitori la segmentul de vârstă 15-59, relevă faptul creșterii populației adultă, activă și aptă de muncă, populație care prin activitatea pe care o desfășoară, va contribuie la dezvoltarea județului.

PONDEREA GRUPELOR DE VÂRSTĂ ÎN TOTALUL POPULAȚIEI – 2006

Ponderea mare de (19,69%) a populației de grupă 60 și peste în anul 2006, arată că populația județului Alba a fost afectată în mare măsură de procesul de îmbătrânire demografică.

Structura populației pe naționalități

Conform datelor de la recensămintele din 1992 și cel din 2002, populația județului a fost de 413919 locuitori și respectiv 374727 locuitori din care:

	1992	%	2002	%
Total județ din care :	413919	100,0	382747	100,0
- Români	372951	90,1	346059	90,4
- Maghiari	24765	6,0	20684	5,4
- Germani	3243	0,3	1311	0,3
- Rromi	12661	3,1	14306	3,7
- alte		299	387	0,1

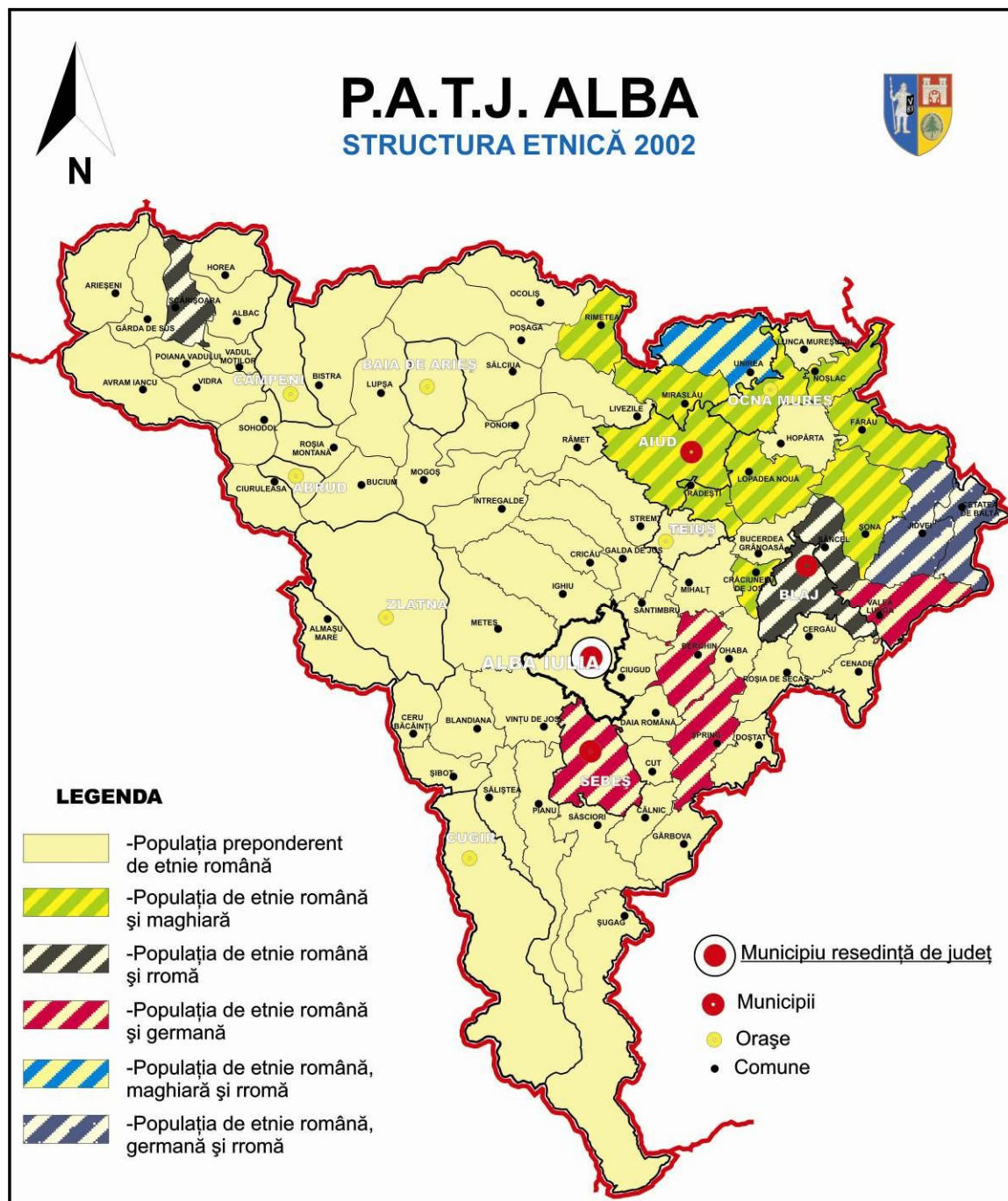
	1992		2002		*sub 1%
	NUMĂR	%	NUMĂR	%	
Total județ	413919	100,0	382747	100,0	
români	372951	90,1	346059	90,4	
maghiari	24765	6,0	20684	5,4	
germani	3243	0,3	1311	0,3	
rromi	12661	3,1	14306	3,7	
ucrainieni	39	*	39	*	
sârbi, croați	16	*	17	*	
ruși	27	*	13	*	
evrei	48	*	27	*	
tătari	3	*	2	*	
slovaci	33	*	14	*	
turci	23	*	24	*	
bulgari	12	*	21	*	
cehii	25	*	4	*	
greci	5	*	8	*	
polonezi	17	*	7	*	
armeni	6	*	3	*	
alte naționalități	43	*	186	0,1	
nedeclarată	2	*	22	*	

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Analizând datele de la recensământul din martie 2002 raportate la totalul populației, reiese următoarea situație: români (90.4 %), maghiari (5.4 %), germani (0.3 %), rromi (3.7 %), alte naționalități (0.1 %).

O analiză de distribuție/ polaritate a reprezentării etnice în județul Alba subliniază existența a 6 comunități rurale – Arieșeni, Ciuruleasa, Gârda de Sus, Rîmeț, Poiana Vadului și Vadul Moților – unde populația este exclusiv de etnie română.

Populația de etnie maghiară este prezentă în proporții semnificative în localitățile: Rîmetea (87.3 %), Lopadea Nouă (53.3 %), Miraslău (26.9 %), Sona (26.1 %), Fărău (25.2 %), Rădești (20.9 %), Cetatea de Baltă (19.4 %), Noslac (19.1 %), Aiud (16.5 %), Crăciunelul de Jos (16 %), Unirea (12 %), Ocna Mureș (10.6 %). Populația de etnie rromă este a treia etnie ca pondere la nivelul județului Alba fiind semnificativ reprezentată în localitățile: Cetatea de Baltă (26 %), Unirea (13.6 %), Jidvei (14.5 %), Scărișoara (12.3 %), Blaj (9.2 %) și Sâncel (8.7 %). Populația germană se mai găsește în număr destul de mic (sub 0,1%) în Sebeș, Cetatea de Baltă, Jidvei, Valea Lungă, Berghin, Spring.

Comparând datele statistice de la recensăminte se observă diferențe, în structura etnică a populației, scade numărul locuitorilor germani și maghiari și crește cel al romilor, ajungând ca pondere a treia etnie în totalul populației județului.

Structura populației pe religii

Conform datelor de la recensăminte, structura confesională a populației județului se prezintă în felul următor:

	1992						2002						*sub 1%		
	NUMĂR			%			NUMĂR			%					
	total	urban	rural	total	urban	rural	Total	urban	rural	total	urban	rural			
Total	413919	228372	185547	100,0	100,0	100,0	382747	220123	162624	100,0	100,0	100,0			
ortodoxa	354284	194509	159775	85,6	85,2	86,1	329790	188423	141367	86,2	85,6	86,9			
romano catolica	6208	5115	1093	1,5	2,3	0,6	4927	4174	753	1,3	1,9	0,5			
reformata	17673	8987	8686	4,3	3,9	4,7	14805	7475	7330	3,9	3,4	4,5			
greco catolica	15937	8988	6949	3,9	3,9	3,7	13809	9251	4558	3,6	4,2	2,8			
pentecostala	6092	3443	2649	1,5	1,5	1,4	7136	3826	3310	1,9	1,7	2,0			
baptista	3942	2602	1340	1,0	1,1	0,7	4139	2789	1350	1,1	1,3	0,8			
atventista	663	422	241	0,2	0,2	0,1	616	421	195	0,2	0,2	0,1			
unitariana	2252	587	1665	0,5	0,3	0,9	1820	438	1382	0,5	0,2	0,9			
musulmana	41	32	9	*	*	*	54	35	19	*	*	*			
crestina dupa evanghelie	1035	422	613	0,3	0,2	0,3	971	354	617	0,3	0,2	0,4			
evangelica c.a	2065	1141	924	0,5	0,5	0,5	497	194	303	0,1	0,1	0,2			
crestina de rit vechi	14	10	4	*	*	*	88	85	3	*	*	*			
biserica ortodoxa de stil vechi	163	38	125	*	*	0,1	137	126	11	*	0,1	*			
evangelica s.p	129	106	23	*	*	*	507	384	123	0,1	0,2	0,1			
mozaica	71	42	29	*	*	*	27	26	1	*	*	*			
alta religie	2065	1139	926	0,5	0,5	0,5	2586	1535	1051	0,7	0,7	0,6			
atei	125	109	16	*	*	*	141	125	16	*	*	*			
fara religie	875	521	354	0,2	0,2	0,2	359	234	125	0,1	0,1	0,1			
religie nedecarata	285	159	126	*	0,1	0,1	338	228	110	*	0,1	0,1			

Analizând structura religioasă la recensământul din 2002 în județul Alba, se observă că religia predominantă este cea ortodoxă, aceștia fiind în proporție de 86,2 %. Ortodocșii conviețuiesc în armonie cu romano - catolici, reformați, greco - catolici, pentecostali, baptiști sau reprezentanți ai altor religii

.Mișcarea naturală și migratorie

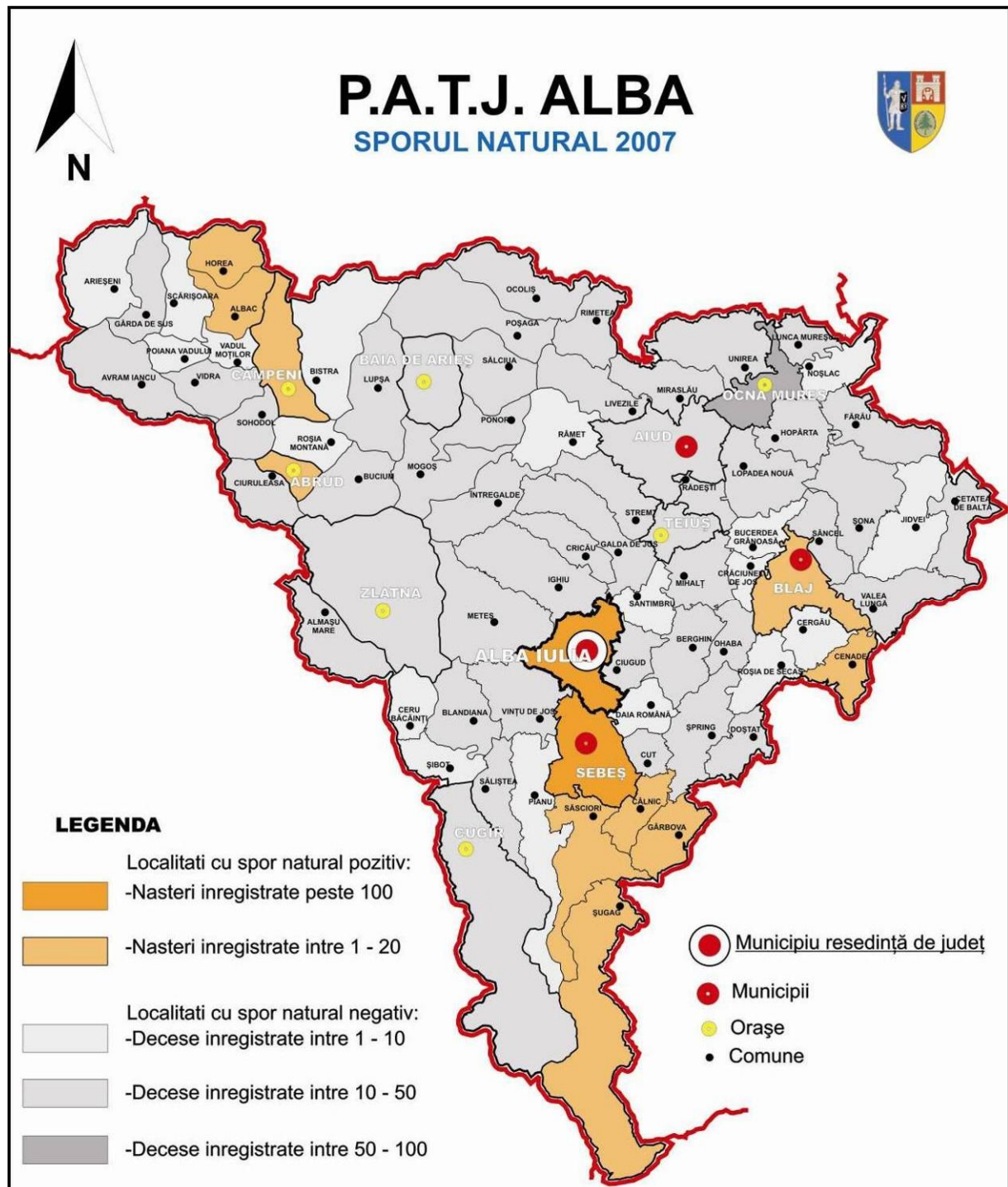
Mișcarea naturală- Mișcarea naturală a populației alături de cea migratorie constituie, una dintre componentele care determină evoluția în timp a unei populații. Ea surprinde două fenomene demografice: natalitatea și mortalitatea.

Natalitatea este exprimată cantitativ prin rata brută a natalității care reprezintă numărul născuților vii la 1000 de locuitori într-un an calendaristic. Natalitatea este un fenomen demografic sensibil la schimbările de ordin socio-economic.

Mortalitatea ca fenomen demografic, exprimă intensitatea deceselor în ansamblul unei populații și este influențată de o serie de factori ecologici, sociali și economici, cum sunt : mediul natural, nivelul de educație și accesul la serviciile medicale. Se măsoară prin rata brută a mortalității - numărul de decedați la 1000 de locuitori.

Sporul natural.Definit în literatura de specialitate ca diferența între numărul născuților vii și cel al decedaților într-un an, acest indicator relevă creșterea sau diminuarea naturală a populației. El este un indicator care reflectă echilibrul între cele două componente ale mișcării naturale: natalitatea și mortalitatea.Efectivul populației chiar și la nivel național, este influențat de sporul natural, continuu negativ din 1990 și după.

Pentru viitor, așa cum arată situația demografică din celelalte țări europene, șansele de revigorare demografică prin creșterea numărului de nașteri vor fi scăzute, tendința fiind de reducere continuă a numărului de copii pe care o familie decide să îi aibă. Revitalizarea populației se va face prin mișcarea internă la nivel de țară și în interiorul județului.

La nivelul județului Alba în anul 2007, sporul natural (numărul născuților vii minus numărul deceselor) a avut o valoare negativă (mai multe decese decât nașteri) însă au fost localități unde s-a înregistrat un spor pozitiv (mai multe nașteri decât decese). Peste 100

de nașteri s-au înregistrat în Alba Iulia(166) și Sebeș(133). Între 1-10 nașteri s-au înregistrat în: Blaj(10), Abrud(8), Câmpeni(4), Albac(2), Câlnic(4), Cenade(2), Gârbova(5), Horea(3), Săsciori(13), Șugag(2). În celelalte localități ale județului se înregistrează un spor natural negativ care diferă de la o comună la alta, între valorile de -1 și -10 sunt 18 localități, între -10 și -50 sunt 47 de localități, între -50 și -100 se află orașul Ocna Mureș cu un spor negativ de (-78).

JUDEȚUL ALBA – MIȘCAREA NATURALĂ A POPULAȚIEI						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Născuți-vii	3448	3472	3590	3778	3639	3462
Decese	4877	4620	4730	4826	4642	4349
Sporul natural	-1429	-1148	-1140	-1048	-1003	-887
Căsătorii	2285	2338	2442	2296	2451	3167
Divorțuri	669	636	703	563	530	555
Născuți-morți	36	23	36	29	20	13
Decese sub 1 an	70	66	70	70	45	40
Rate(la1000loc)						
Născuți-vii	8,9	9,0	9,4	9,9	9,9	9,1
Decese	12,6	12,3	12,3	12,6	12,5	11,5
Sporul natural	0	0	0	0	0	0
Căsătorii	5,9	6,1	6,4	6,0	6,4	8,4
Divorțuri	1,73	1,65	1,83	1,48	1,46	1,40
Născuți-morți la 1000 născuți(vii+morți)	10,3	6,6	9,9	7,6	5,5	3,7
Decese sub 1 an la1000născuți-vii	20,3	19,0	19,5	18,5	12,4	11,6

.Mișcarea migratorie

Migrația internă reprezintă totalitatea deplasărilor însoțite de schimbarea definitivă a domiciliului între unitățile teritorial-administrative ale unei țări.Ea este o componentă esențială a proceselor de dezvoltare fiind corelată cu schimbările economice, de structură socială sau calitate a vieții. Dacă înainte de, 1989 sensul fluxurilor migrației interne a fost cu precădere de la sat la oraș și de la zonele mai puțin dezvoltate din punct de vedere economic spre cele dezvoltate, după 1997 acest sens s-a inversat, numărul celor sosiți în rural devansându-l pe al celor stabiliți în urban. Mișcarea migratorie contribuie la creșterea sau descreșterea unei populații, alături de natalitate și mortalitate, ea este surprinsă prin intermediul soldului migratoriu.

Migrația internă determinată de schimbarea domiciliului pe medii în 2006

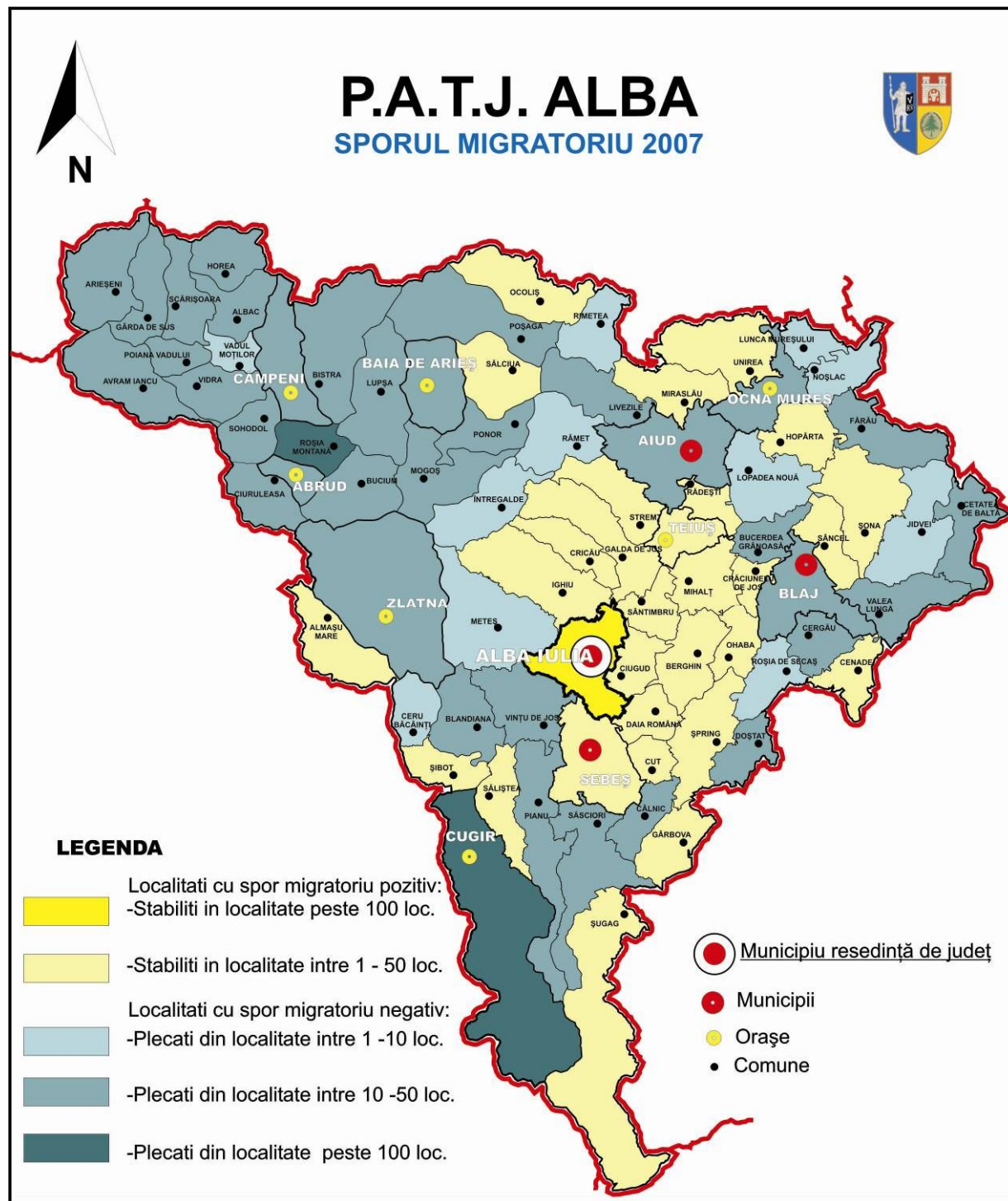
Județul Alba								
TOTAL			URBAN			RURAL		
Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold	Plecați	Sosiți	Sold
5315	4670	-645	3036	2569	-467	2279	2101	-178

Soldul migratoriu.

Calculat ca diferență între numărul de stabiliri de domiciliu și de plecări cu domiciliu raportat la 1000 de locuitori, soldul migratoriu relevă creșterea sau diminuarea populației datorată fluxului urban-rural numit și de întoarcere, sau rural-urban. Migrația nu este un fenomen demografic important, nu a contribuit și nu a creat deficite sau excedente demografice.

La nivelul județului se înregistrează sold migratoriu negativ, numărul celor care au plecat din județ a fost mai mare decât a celor care au sosit.

Diferențe în acest sens se pot observa între urban și rural, numărul celor plecați din rural fiind mai scăzut decât a celor de la nivelul orașelor. Datele la nivel de unitate teritorial administrativ arată că cele mai multe localități au avut un sold migratoriu negativ. Din orașul Cugir au plecat în 2007, 232 de locuitori, din Roșia Montană 100, iar în celelalte localități numărul celor plecați oscilează între valorile cuprinse de la 1 la 100. Între -1 și -10

sunt 12 localități: Ceru Băcăinți, Întregalde, Jidvei, Livezile, Lopadea, Lunca Mureș, Meteș, Noșlac, Râmeț, Rimetea, Roșia de Secaș, Vadu Moților. Între -10 și -50 sunt 32 de localități, peste 100 au plecat din localitățile Cugir (-232) și Roșia Montană (-100), în municipiile Aiud (-62) și Blaj (-89).

În 29 de localități soldul migratoriu a fost pozitiv, au sosit în localitate mai mult decât au plecat. În Alba Iulia au sosit (229), Sebeș (57) Teiuș (6), Almașul Mare (0), Berghin (13), Cenade (14), Ciugud (45), Crăciunel (11), Cricău (46), Cut (13), Daia Română (10), Galda de Jos (35), Gârbova (11), Hopârta (1), Ighiu (38), Mihalț (7), Mirăslău (16), Ocoliuș (2), Ohaba (9), Rădești (6), Sălciua (2), Săliștea (38), Sâncel (3), Sântimbru (29), Șibot (3), Șona (3), Șpring (35), Stremț (7), Șugag (0), Unirea (8),

Resursele umane

Starea de sănătate

- Sănătatea cetățenilor se poate proteja prin prevenirea bolilor și promovarea unui stil de viață sănătos. Personalul din unitățile sanitare, dotarea serviciilor medicale, întreaga activitate a unităților sanitare la nivelul unei unități administrativ teritoriale, este foarte importantă în menținerea stării de sănătate a populației din teritoriul respectiv.

REȚEAUA ȘI ACTIVITATEA UNITĂȚILOR SANITARE, PROPRIETATE MAJORITARĂ DE STAT

Denumire	UM	2005	2006	2007
SPITALE	NR.	10	10	10
UNITĂȚI MEDICO-SOCIALE	NR.	1	1	1
SANATORII T.B.C.	NR.	1	1	1
DISPENSARE MEDICALE-TOTAL	NR.	7	7	7
CABINETE MEDICALE ȘCOLARE ȘI STUDENȚEȘTI	NR.	14	15	17
ȘCOLARE	NR.	13	14	16
STUDENTEȘTI	NR.	1	1	1
CABINETE MEDICALE DE MEDICINĂ GENERALĂ	NR.	2	2	2
CABINETE MEDICALE DE FAMILIE	NR.	-	194	185
CABINETE MEDICALE (INDIVIDUALE) DE FAMILIE	NR.	201	-	-
AMBULATORII DE SPITAL	NR.	10	9	10
CABINETE STOMATOLOGICE	NR.	-	39	36
CABINETE STOMATOLOGICE (INDIVIDUALE)	NR.	38	-	-
CABINETE STOMATOLOGICE ȘCOLARE	NR.	-	10	10
CENTRE DE SĂNĂTATE	NR.	2	1	1
CENTRE DE TRANSFUZIE SANGUINĂ	NR.	1	1	1
LABORATOARE MEDICALE	NR.	-	35	35
LABORATOARE DE TEHNICĂ DENTARĂ	NR.	-	1	1
ALTE TIPURI DE CABINETE MEDICALE	NR.	6	6	6
FARMACII - TOTAL	NR.	10	10	11
PUNCTE FARMACEUTICE	NR.	2	2	1
CREȘE	NR.	2	2	2
PATURI IN CREȘE	NR.	151	151	100
COPII INSCRIȘI IN CREȘE	NR.	88	83	39
PATURI IN SPITALE	NR.	2529	2479	2516
DIN CARE:				
IN CENTRE DE SĂNĂTATE	NR.	60	60	75
PATURI ÎN UNITATI MEDICO-SOCIALE	NR.	30	30	30
PATURI ÎN SANATORII T.B.C.	NR.	128	128	128

PERSONALUL DIN UNITĂȚILE SANITARE

	UM.	2005	2006	2007
MEDICI	NR.	661	630	632
DIN CARE: FEMEI	NR.	434	400	399
DIN TOTAL MEDICI: MEDICI DE FAMILIE	NR.	225	228	224
DIN CARE: FEMEI	NR.	165	162	159
STOMATOLOGI	NR.	160	165	161
DIN CARE: FEMEI	NR.	80	84	80
PERSONAL SANITAR MEDIU	NR.	2123	2045	2133
DIN CARE: FEMEI	NR.	1935	1839	1957
MOASE	NR.	122	103	92
DIN CARE: FEMEI	NR.	122	103	92
PERSONAL SANITAR AUXILIAR	NR.	1214	1144	1139
DIN CARE: FEMEI	NR.	1029	963	960
FARMACISTI	NR.	222	246	249
DIN CARE: FEMEI	NR.	208	226	229

Nivelul de instruire

Învățământul și calitatea serviciilor de educație precum și gradul de dotare cu tehnologia corespunzătoare, sunt factorii de care depinde nivelul de pregătire a forței de muncă viitoare. Din punct de vedere al pregătirii educaționale aferente populației de 10 ani și peste, datele statistice evidențiază faptul că din totalul de 343 652 persoane la nivel de județ: 18970 de persoane dețin studii superioare de lungă durată; 1725 persoane cu studii superioare de scurtă durată; 11029 persoane au absolvit școli post-liceale și de maiștri; 73592 au absolvit studii liceale; 60445 au absolvit școli profesionale și de ucenici; 93693 au terminat gimnaziul; 66167 au terminat ciclul primar de studii, 17803 persoane sunt fără școală absolvită și 228 persoane nu au declarat forma de educație absolvită.

ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ȘI GIMNAZIAL PE CATEGORII DE LOCALITĂȚI

	2005	2006	2007
ȘCOLI GENERALE-TOTAL	146	97	96
MUNICIPII ȘI ORAȘE	44	29	29
COMUNE	102	68	6
ÎNSCRIȘI-TOTAL ELEVİ	32268	31106	29899
MUNICIPII ȘI ORAȘE	18772	17812	1704
COMUNE	13496	13294	12855
PERSONAL DIDACTIC-TOTAL	2728	2600	2504
MUNICIPII ȘI ORAȘE	1466	1369	1320
COMUNE	1262	1231	1184
ELEVİ INSCRIȘI ÎN CLASELE I - IV	15823	15448	14526
MUNICIPII ȘI ORAȘE	8691	8454	7977
COMUNE	7132	6994	6549
ELEVİ INSCRIȘI ÎN CLASELE V - VIII	16445	15658	15373
MUNICIPII ȘI ORAȘE	10081	9358	9067
COMUNE	6364	6300	6306

BAZA MATERIALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

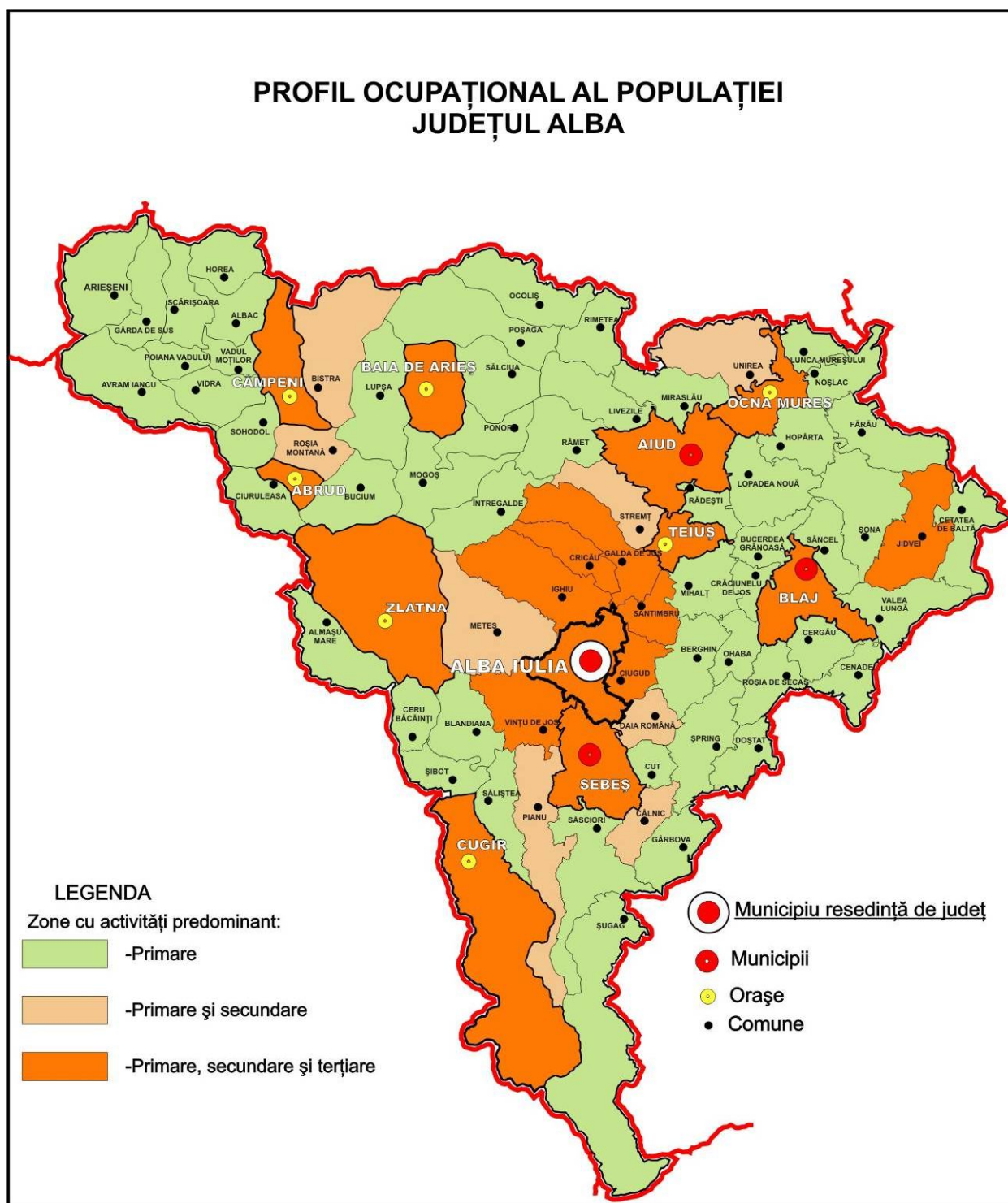
	2005	2006	2007
SĂLI DE CLASA ȘI CABINETE ȘCOLARE -	NR. 2703	2623	2612
DIN CARE:			
IN ȘCOLI GENERALE	1824	1720	1700
ÎN ȘCOLI GENERALE PENTRU DEFICIENȚI	73	60	64
IN LICEE - TOTAL	717	737	761
IN INVATAMANT POSTLICEAL ȘI DE MAISTRI	15	11	11
IN INVATAMANTUL SUPERIOR PUBLIC	46	61	42
IN INVATAMANTUL SUPERIOR PRIVAT	28	34	34
LABORATOARE ȘCOLARE-TOTAL	320	369	335
DIN CARE:			
IN ȘCOLI GENERALE	144	147	143
ÎN LICEE - TOTAL	148	166	154
IN INVATAMANT POSTLICEAL ȘI DE MAISTRI	6	24	4
IN INVATAMANTUL SUPERIOR	17	27	29
IN INVA.SUPERIOR PRIVAT PRIVAT	5	5	5
ATELIERE ȘCOLARE - TOTAL	155	135	120
DIN CARE:			
IN ȘCOLI GENERALE	23	19	15
IN ȘCOLI GENERALE PENTRU DEFICIENTI	6	4	5
IN LICEE - TOTAL	126	106	97
IN INVATAMANTUL SUPERIOR PUBLIC	-	-	3
IN INVATAMANTUL SUPERIOR PRIVAT	-	3	3
SĂLI DE GIMNASTICA - TOTAL	88	90	110
DIN CARE:			
IN ȘCOLI GENERALE	53	52	73

ÎNVĂȚĂMIÂNT DE TOATE GRADELE

	2005	2006	2007
UNITĂȚI DIN ÎNVĂȚĂMÂNT	491	184	181
GRADINITE DE COPII	301	45	43
PRIMAR ȘI GIMNAZIAL(INCLUSIV DEFICIENȚI)	151	101	99
LICEE	34	34	35
POSTLICEAL ȘI DE MAIȘTRI	3	2	2
ȘCOLI POSTLICEALE	3	2	-
INSTITUTE DE INVATAMANT UNIVERSITAR	2	2	2
POPULAȚIA ȘCOLARA	71219	69041	67071
COPII INSCRIȘI IN GRADINIȚE	12265	12020	11743
ELEVI INSCRIȘI - TOTAL	52090	50659	49409
ÎNVĂȚĂMÂNT DE ZI	50701	49175	47386
DIN TOTAL ELEVI: PRIMAR ȘI GIMNAZIAL	32834	31622	30453
PRIMAR (CLASELE I-IV)	15994	15619	14725
SECUNDAR CICLUL (V-VIII) GIMNAZIAL	16840	16003	15728
SECUNDAR CICLUL (LICEAL,DE ARTE MESERII	18584	18470	18363
ELEVI INSCRIȘI IN LICEE	13556	14548	13992
ELEVI INSCRIȘI IN ȘCOLI ARTĂ,MESERII,UCENICI	5028	4478	3815
POSTLICEAL ȘI DE MAIȘTRI	672	567	593
ELEVI INSCRIȘI IN ȘCOLI POSTLICEALE	672	567	593
STUDENȚI INSCRIȘI - TOTAL (PUBLIC SI PRIVAT)	6864	6362	5919
ÎNVĂȚĂMÂNT DE ZI	5264	5063	4719
ÎNVĂȚĂMÂNT FĂRĂ FRECVENȚĂ	301	121	-

Populația activă - forța de muncă

Capitalul uman format din populația activă, are un rol foarte important în procesul dezvoltării unei comunități. Forța de muncă disponibilă în județul Alba este calificată în domeniile următoare: industria de mașini și echipamente, industria metalurgică, chimică, a lemnului, textilă, a pielăriei și încălțăminte, ceramică, extractivă și domeniile transportului și construcțiilor.

Piața muncii din România, în general și cea a județului Alba, în particular, a suferit transformări majore în contextul procesului de restructurare economică manifestate prin reducerea populației active și a populației ocupate. Fenomenele demografice (scăderea natalității, menținerea mortalității ridicate, creșterea migrației externe) au avut un impact deosebit asupra evoluției resurselor de muncă. Restructurarea economică și îmbătrânirea populației ca fenomene ale tranziției, au contribuit la formarea unui segment important de populație inactivă.

În județul Alba populația ocupată reprezintă 43,8% din populația județului, mai mult decât media pe țară de 38,0%. În cadrul populației ocupate, 31,4% sunt ocupați în agricultură, 32,2% în industrie, 36,4% în servicii (din care majoritatea sunt angajați în comerț – 11,5%). Din populația ocupată, 46,7% sunt femei.

Ocuparea resurselor de muncă

(Mii persoane)

Nr. Crt.	Populație activă ocupată, pe activități ale economiei naționale	2002	2007	2008
0	Total economie	176,5	169,7	173,5
1.	Agricultură, vânătoare, silvicultură	59,8	51,4	50,0
2.	Piscicultură	-	-	-
3.	Industrie, din care:	57,3	48,6	49,6
4.	Industrie extractivă	3,7	0,7	0,7
5.	Industrie prelucrătoare	50,6	45,2	46,3
6.	Eng. electrică și termică, gaze și apă	3,0	2,7	2,6
7.	Construcții	3,1	6,7	7,0
8.	Comerț	20,3	21,2	23,3
9.	Hoteluri și restaurante	1,4	3,0	3,0
10.	Transport. Depozitare și comunicații	7,0	8,4	8,7
11.	Intermedieri financiare	1,0	1,3	1,4
12.	Tranzacții imobiliare și alte servicii	6,2	7,3	7,3
13.	Administrație publică și apărare	3,2	3,7	3,9
14.	Învățământ	7,6	6,8	7,7
15.	Sanatate și asistență socială	6,8	7,2	7,3
16.	Alte activități de servicii colective, sociale și personale	2,8	4,1	4,3

SURSA – Balanța forței de muncă – la sfârșitul anului

Local s-au înregistrat creșteri ale ocupării forței de muncă în administrație publică, tranzacții imobiliare, construcții și în alte activități ale economiei. Din punct de vedere al structurii de ocupare, în județul Alba se constată existența unui profil cu ocupare relativ ridicată în sectorul agricol (25 %) și redus în servicii comerciale (17 %). Din punct de vedere al activităților economice, cele mai importante reduceri ale populației ocupate în perioada 1992-2003 au avut loc în industria extractivă (55.9%), transport, depozitare (44.7%).

Balanța forței de muncă la 1 ianuarie 2008

	Efectiv la 1 ianuarie 2008		
	Total	Bărbați	Femei
Județul Alba			
Populația ocupată civilă – Total	173,5	91,1	82,4
Din care : salariați	94,1	48,9	45,2
Agricultură, vânătoare, silvicultură	50,0	23,8	26,2
salariați	2,8	2,2	0,6
Piscicultură	-	-	-
salariați	-	-	-
Industrie, din care:	49,6	26,4	23,2
salariați	40,5	21,3	19,2
Industrie extractivă	0,7	0,6	0,1
salariați	0,7	0,6	0,1
Industrie prelucratoare	46,3	23,7	22,6
salariați	37,2	18,6	18,6
Eng. electrică și termică, gaze și apă	2,6	2,1	0,5
salariați	2,6	2,1	0,5
Construcții	7,0	6,3	0,7
salariați	5,7	5,1	0,6
Comerț	23,3	12,7	10,6
salariați	12,9	6,2	6,7
Hoteluri și restaurante	3,3	1,1	1,9
salariați	1,6	0,7	0,9
Transport. Depozitare și comunicații	8,7	7,5	1,2
salariați	5,0	3,8	1,2
Intermedieri financiare	1,4	0,4	1,0
salariați	1,4	0,4	1,0
Tranzacții imobiliare și alte servicii	7,3	4,5	2,8
salariați	3,5	2,2	1,3
Administrație publică și apărare	3,9	1,7	2,2
salariați	3,9	1,7	2,2
Învățământ	7,7	2,4	5,3
salariați	7,5	2,2	5,3
Sanatate și asistență socială	7,3	1,7	5,6
salariați	7,1	1,6	5,5
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	4,3	2,6	1,7
salariați	2,2	1,5	0,7

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

Șomaj. Creșterea șomajului în primii 10 ani ai tranziției a fost urmată de reducerea acestuia începând cu anul 2000, în județul Alba. Totuși, rata șomajului în județ s-a menținut ridicată (10% în 2004, 8,2% în 2005) în raport cu media pe țară (6,3% în 2004, 5,9% în 2005).

Șomeri înregistrați și rata șomajului

	1992	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Total persoane înregistrate (șomeri)	2715	13867	26415	19918	21480	17248	18597	15264	13011
Din care: femei	1867	8516	15549	11166	12442	10609	7825	6728	6068
Rata șomajului(%)	1,3	6,8	12,9	10,4	10,8	9,2	10,0	8,3	7,1
Rata șomajului(%)	1,8	9,2	15,2	11,5	12,5	11,7	9,1	7,7	6,8

SURSA: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

O analiză a structuri după nivelul de instruire arată că 80.4% din șomerii înregistrați sunt absolvenți ai învățământului primar, gimnazial și profesional, 16.4% sunt persoane cu studii liceale și postliceale și 3.2% persoane cu studii superioare (2005). Șomerii alături de pensionari și țărani, reprezintă categoria socială cu cel mai mare deficit bugetar. Evoluția ratei șomerilor dintr-o țară reflectă în primul rând, stadiul de dezvoltare socio-economic al societății respective. România în august 2007 s-a înregistrat cu o rată a șomajului 3,9% bărbați și 3,8% femei.

În primul trimestru al anului 2007, s-a observat o tendință de scădere a șomajului în județ, la un procent de 6,7%.

La 1 ianuarie 2008 populația activă era de 184000, din care femei 87500, bărbați 96500, cu o rată a șomajului de 5,90%, iar la 31 octombrie 2008 rata șomajului era de 5,93%

Situația șomerilor în evidență și plată la data de 31.10.2008

Denumirea indicatorului	Total		Din care					
			Studii primare		Studii medii		Studii superioare	
	Total	Femei	T	F	T	F	T	F
Nr.șomerilor în evidență și plată ajutor de șomj 75%	4907	2436	3042	1323	1592	978	273	135
Nr.șomerilor în evidență și plată ajutor de șomj 50%(absolve)	745	456	92	36	299	155	354	262
Nr. șomerilor neindemnizați	5247	2493	4471	2032	562	319	214	142
Total	10899	5385	7605	3394	2453	1452	841	539

Sursa: Direcția Regională de Statistică Alba

b) Ierarhizarea și funcțiunile localităților

Sub aspectul distribuției teritoriale, caracteristic pentru județul Alba este concentrarea a 75,5% din totalul așezărilor rurale din județ în zona Munților Apuseni (un număr de 474 sate) pe o suprafață reprezentând 48,1% din suprafața totală a județului. Este singura zonă din România cu o zonă muntoasă locuită într-un context natural valoros.

Suprafața administrativă a orașelor reprezintă 20,2% din totalul suprafeței județului. Suprafața orașelor prezintă variații destul de importante fiind condiționată atât de factorii social-istorici cât și de cadrul natural. Arealele cele mai întinse le au orașele Cugir (348,4 kmp) și Zlatna (240,6 kmp) iar cea mai restrânsă Ocna Mureș (68,3 kmp) și Abrud (32 kmp).

Structura urbană

Istoric, rețeaua urbană s-a constituit din (1). Orașe - cetăți și târguri, Alba Iulia, Aiud, Sebeș, Abrud, Blaj, (2) Zone economice de schimb pe drumuri comerciale, Blaj, Abrud și (3). Orașe noi declarate, pe baza infrastructurii industriale, Ocna Mureș, Cugir, Zlatna, Baia de Arieș, sau comerciale și administrative (Câmpeni).

O analiză a rețelei urbane, aduce în atenție următoarea ierarhie a municipiilor și orașelor, organizată pe baza numărului de locuitori și a potențialului teritorial de dezvoltare, dincolo de propriile granițe administrative:

Municipiul Alba Iulia cu cei 71.168 locuitori se încadrează la orașe cu populație între 50.000 - 100.000 locuitori. Un număr de patru orașe ale județului fac parte din categoria orașelor mijlocii între 20.000 și 50.000 locuitori (**Blaj** – 22.425 locuitori, **Sebeș** - 29.754 locuitori, **Cugir** – 31.847 locuitori, **Aiud** – 31.894 locuitori).

Ocna Mureș, cu 15.804 locuitori, este clasificat ca oraș mic, cu populație între 10.000 - 20.000 locuitori. **Teiuș**, cu o populație de 7199, este clasificat ca oraș mic cu populație sub 10.000 locuitori.

Lista orașelor sub 10.000 de locuitori continuă cu un număr de patru din zona Munților Apuseni (**Abrud** - 6.838 locuitori, **Câmpeni** - 8.525 locuitori, **Zlatna** - 9.284 locuitori și **Baia de Arieș** – 5.061 locuitori)¹.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, clasifică pe baza unui număr de indicatori², unitățile administrativ teritoriale, după cum urmează:

Alba Iulia - municipiu reședință de județ cu funcțiuni complexe administrative, politice, economice, sociale și dotări publice diversificate cu rol dominant teritorial.

¹ / Cifrele cuprind și populația localităților componente și satelor aparținătoare celor 11 orașe.

² / Indicatorii folosiți în PATJ pe baza cărora s-a stabilit o relație de ierarhie consideră următorii indicatori: numărul de locuitori și evoluția populației; activitatea economică și evidențierea tipologiei satelor și orașelor după locurile de muncă (localități rurale, mixte și industriale); navetismul (localitățile cu peste 300 navetiști zilnic pot constitui poli de atracție a forței de muncă); nivelul de dotare (administrativ, PTTR, școală, sănătate, cultură, comerț, etc); nivelul de echipare tehnico-edilitară; accesibilitatea sub aspect teritorial și al accesului la "pol".

Aiud, Blaj - municipii cu activități economice dezvoltate, dominant industriale și dotări publice de importanță teritorială.

Cugir, Sebeș - orașe cu activități economice dezvoltate, dominant industriale și dotări publice de importanță teritorială.

Abrud, Baia de Arieș, Câmpeni, Ocna Mureș, Zlatna, Teiuș - orașe cu activități economice și dotări publice de importanță locală.

Harta 6: Zone de influență în interiorul județului Alba

Din punct de vedere al influenței în teritoriu, rețeaua de municipii și orașe a județului Alba generează următoarea configurație zonală:

Zona de influență a centrului de importanță județeană **Alba Iulia** cuprinde orașele Zlatna, Teiuș și comunele: Cricău, Vințu de Jos, Meteș, Almașu Mare, Ighiu, Ciugud, Berghin, Sântimbru, Mihălț, Galda de Jos, Stremț, Întregalde, în total 15 unități administrativ teritoriale care însumează o populație de 127223 locuitori și o suprafață de 136653 ha.

Zona de influență a centrului cu rol de echilibru **Aiud** cuprinde 9 unități administrativ teritoriale: municipiul Aiud, Hopârta, Lopadea Nouă, Rădești, Mirăslău, Livezile, Râmeț, Ponor, Rimetea, cu o populație de 46057 locuitori și o suprafață de 66998 ha.

Zona de influență a centrului cu rol de echilibru **Blaj** cuprinde 9 unități administrativ teritoriale: municipiul Blaj, Crăciunelu de Jos, Cergău, Cenade, Valea Lungă, Sâncel, Șona, Jidvei, Cetatea de Baltă, cu o populație de 49.516 locuitori și o suprafață de 66.658 ha.

Zona de influență a centrului de importanță intercomunală **Abrud** cuprinde 5 unități administrativ teritoriale: orașul Abrud, Ciuruleasa, Bucium, Roșia Montană, Mogoș, cu o populație de 16123 locuitori și o suprafață de 29649 ha.

Zona de influență a centrului de importanță intercomunală **Baia de Arieș** cuprinde 4 unități administrativ teritoriale: Baia de Arieș, Sălciua, Poșaga, Ocoliș cu o populație de 9617 locuitori și o suprafață de 37700 ha.

Zona de influență a centrului intercomunală **Câmpeni** - cuprinde 13 unități administrativ teritoriale: orașul Câmpeni, Sohodol, Bistra, Lupșa, Vadu Moților, Vidra, Avram Iancu, Poiana Vadului, Albac, Horea, Scărișoara, Gârda de Sus, Arieșeni, cu o populație de 39463 locuitori și o suprafață de 95597 ha.

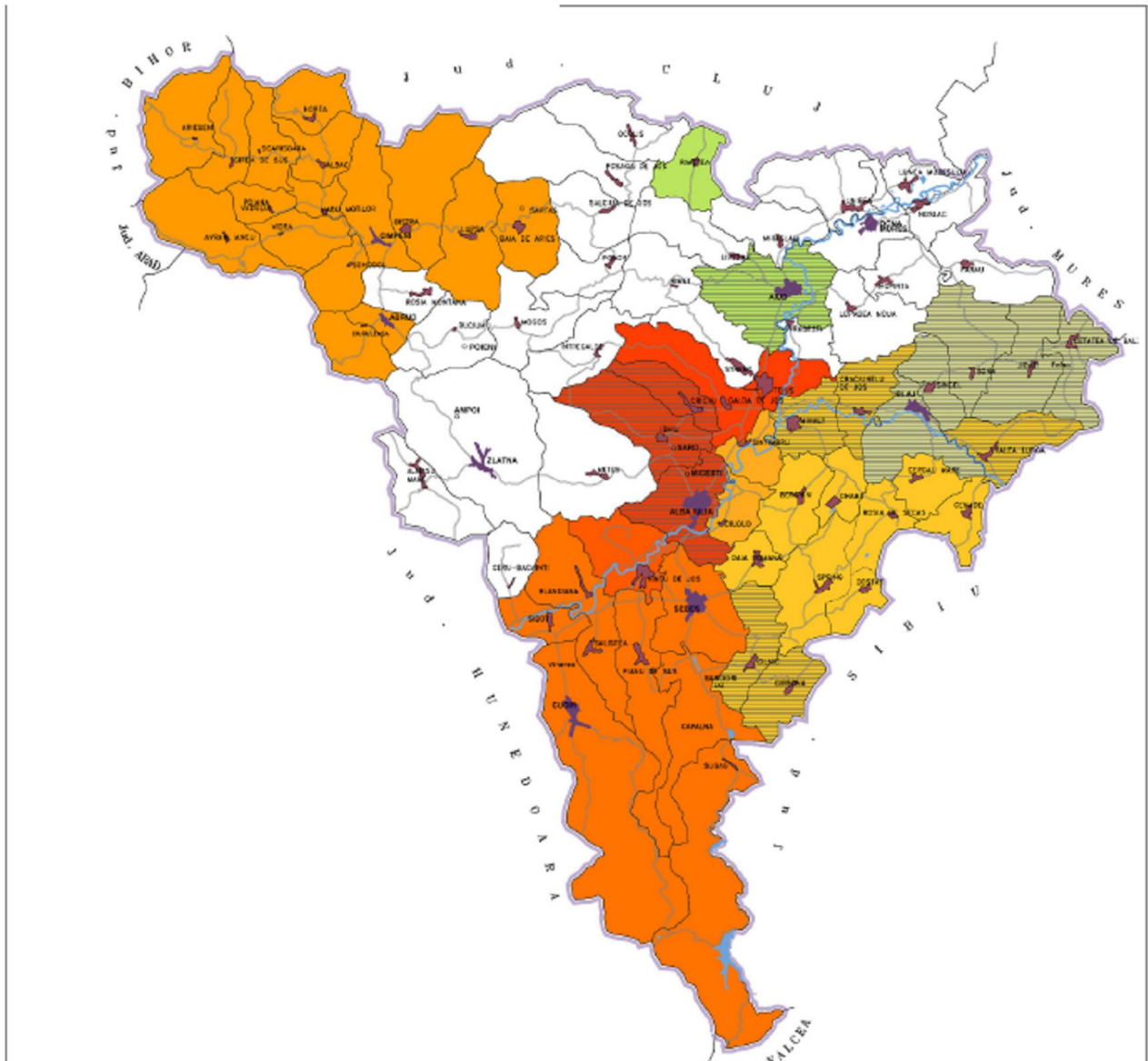
Zona de influență a centrului cu rol de echilibru **Cugir** cuprinde 5 unități administrativ teritoriale: orașul Cugir, Ceru Băcăinți, Șibot, Blandiana și Săliștea, având o populație de 38561 locuitori și o suprafață de 57262 ha.

Zona de influență a centrului de importanță intercomunală **Ocna Mureș** cuprinde 5 unități administrativ teritoriale: orașul Ocna Mureș, Unirea, Lunca Mureșului, Fărău, Noșlac, cu o populație de 29028 locuitori și o suprafață de 32957 ha.

Zona de influență a centrului cu rol de echilibru **Sebeș** cuprinde 11 unități administrative teritoriale: orașul Sebeș, Pianu, Săsciori, Câlnic, Gârbova, Șugag, Daia Română, Șpring, Doștat, Ohaba, Roșia de Secaș - cu o populație de 58430 locuitori și o suprafață de 100568 ha.

Harta 7. Forme de asociere de tip urban-rural

Structura rurală

Analiza la nivel de sat, prezintă zonele rurale ca un teritoriu în suprafață de 486.246 hectare, organizate în 656 de sate, și locuit de 42,4% din populația totală a județului. Din punct de vedere al numărului tendința esențială este de reducere a populației în general,

și a populației active în special. Peste 80% din numărul satelor au sub 500 locuitori, din care 285 au sub 100 locuitori, iar cele cuprins între 100 și 500 locuitori sunt în număr de 258 (cca 40% din total). Un număr de două sunt părăsite Zărieș (Mihalț), Doptăru (Șona).

Din punct de vedere al localizării, majoritatea acestor sate, în număr de 256, se găsesc în Munții Apuseni. Câteva sate au sub 10 locuitori: Cicârd (Lopadea N.), Geamăna (Lupșa), Incești (Poșaga), Boteni (Râmeț), Medrești (Sohodol), Carpenii de Sus (Șpring), Bărăști (Vidra), Deleni Obârșie (Blaj), Flitești (Blaj). Clasificarea satelor pe număr de locuitori prezintă următoarea configurație:

Satele cu o populație cuprinsă între 2001 - 4000 locuitori, reprezintă 1,4% din satele județului și sunt considerate foarte mari. Populația medie a acestei categorii de sate este de 20.787 locuitori, reprezentând 5,02% din populația rurală. Din această categorie reprezentative sunt: Cetatea de Baltă, Crăciunelu de Jos, Daia Română, Vințu de Jos.

Din punct de vedere al localizării aceste sate s-au dezvoltat pe principalele artere de circulație, Vințu de Jos, Unirea, Mihalț. În zona Munților Apuseni apar fie în regiunea minieră, Roșia Montană, fie în depresiuni sau confluențe de ape străbătute de căi de comunicații importante, Colțești, Rimetea, Bistra, Scărișoara, Ocoliș, Poșaga și uneori chiar în apropierea centrelor urbane fiind incluse sau aparținătoare acestora Petrești.

Satele cu o populație cuprinsă între 1000 - 2000 locuitori, în număr de 37, reprezintă 5,6% din satele județului și sunt considerate mari. Populația medie a acestei categorii este de 1330 locuitori, reprezentând 24,8% din populația rurală. În această categorie intră multe din centrele de comună: Bistra, Cenade, Cergău, Câlnic, Cricău, Galda de Jos, Gârbova, Ighiu, Jidvei, Lopadea Nouă, Pianu de Sus, Roșia Montană, Săliște, Săsciori, Sâncel, Sântimbru, Stremț, Șibot, Șugag, Valea Lungă;

Satele cu o populație cuprinsă între 501 - 1000 locuitori, în număr de 66, reprezintă 10% din satele județului. Populația medie a acestei categorii de sate este de 680 locuitori, reprezentând 22,6% din populația rurală.

- Satisfacerea indicatorilor minimali de definire, pe categorii de localități, în ceea ce privește infrastructura : socio-culturală, echiparea tehnico – edilitară, locuirea, conform PATN – Secțiunea a IV – a

În prezent, în toate localitățile județului Alba nu sunt încă atinși indicatorii minimali de definire, pe categorii de localități, în ceea ce privește infrastructura socio –culturală, echiparea tehnico – edilitară și locuirea, conform PATN – Secțiunea a IV – a.

- Accesibilitatea

Forma generală a județului, un triunghi aproximativ echilateral, are avantajul unei accesibilități egale spre orașul de reședință, Alba Iulia, dinspre cele trei vârfuri, dar și dezavantajul introducerii din sat a unor discrepante potențiale între aceste vârfuri și localitățile situate pe mediatoarea fiecărei laturi. Dacă la această remarcă teoretică adăugăm dificultățile reprezentate de accesibilitatea concretă, foarte variată, vom ajunge la concluzia existenței unor premize reale de dezvoltare diferențiată.

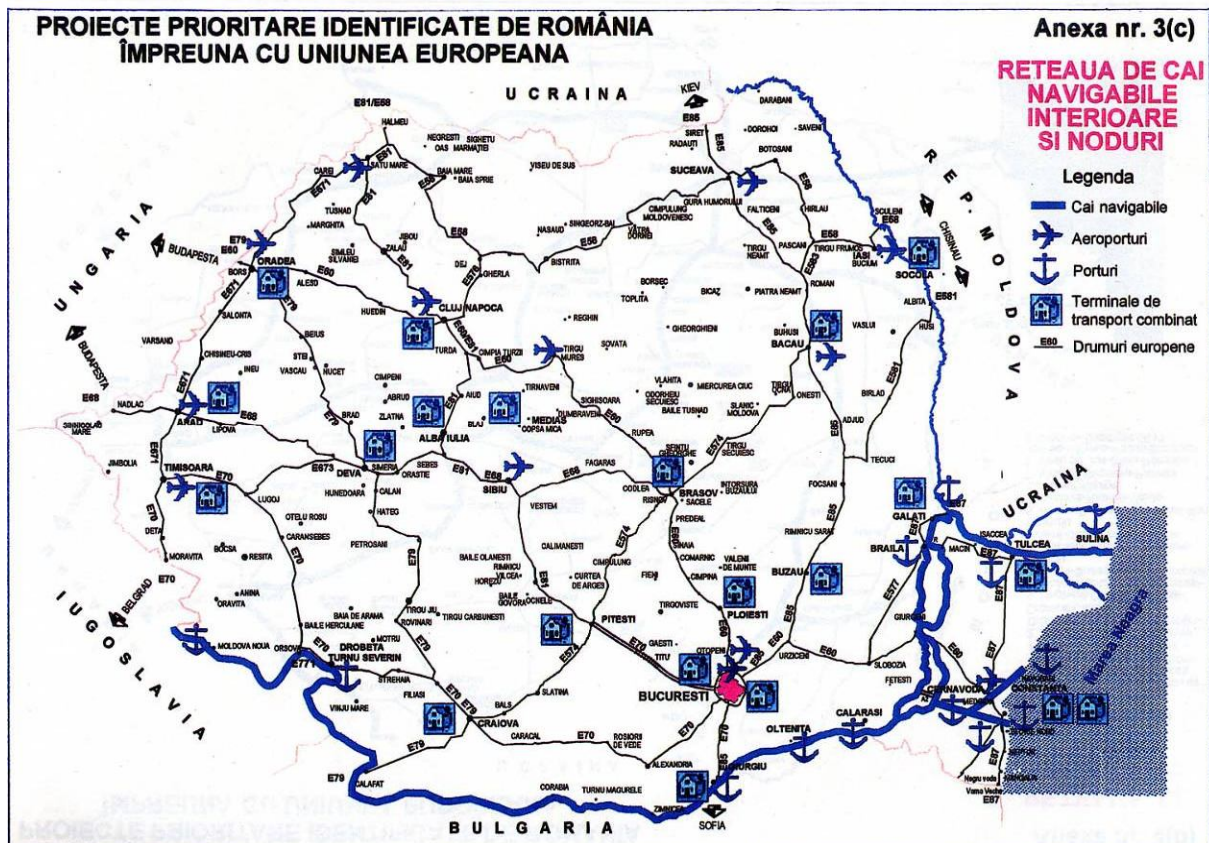
Vastul culoar depresionar al Mureșului și ariile sale marginale constituie principala axă de comunicație rutieră și feroviară, pe aici realizându-se un intens trafic național și

internățional.

În extremitatea sudică a județului se află aria montană și a Șurianului, cu altitudini de peste 2000 m, cu importante resurse hidroenergetice, forestiere și turistice. În ciuda altitudinilor mari gradul de accesibilitate este ridicat, datorită culoarelor de vale (Sebeș, Cugir).

Infrastructura transport aerian

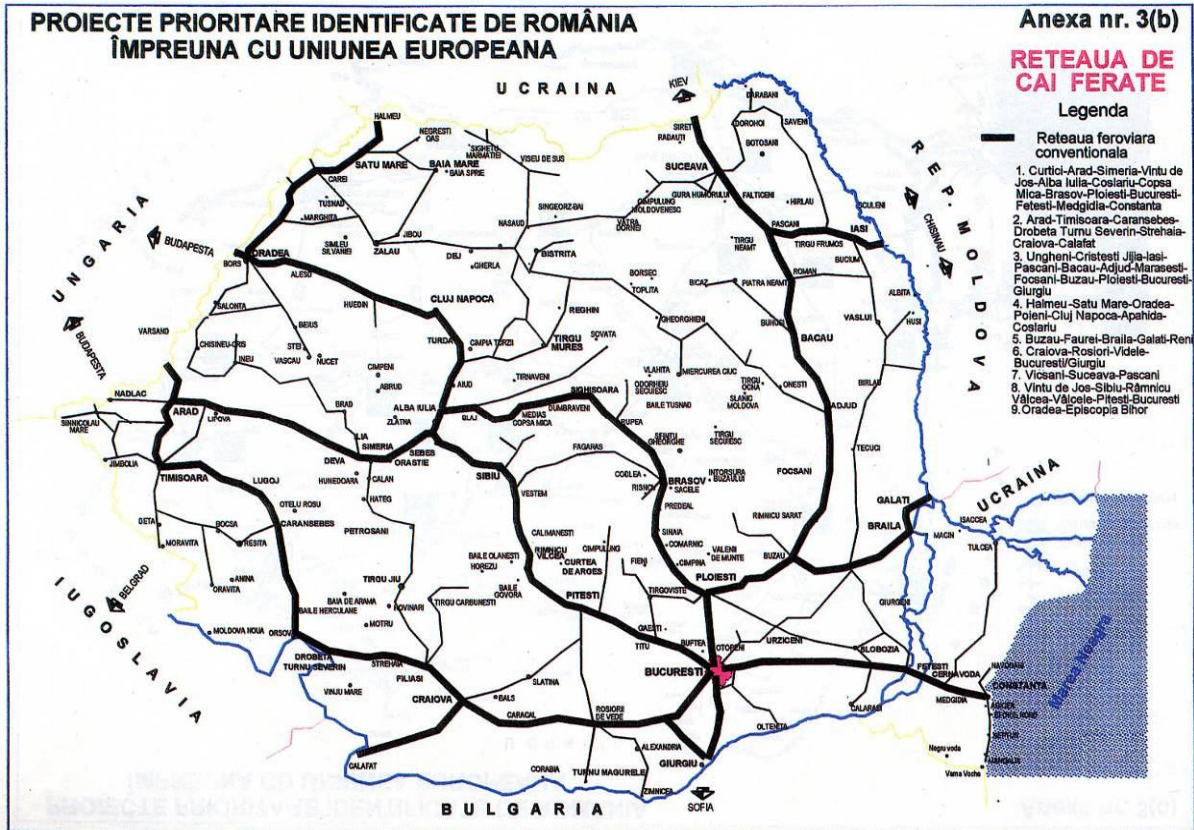
Județul Alba nu este o destinație internațională și națională prin linii aeriene. În consecință nu are o infrastructură specifică, dar beneficiază de infrastructură de transport aerian în județele învecinate. Considerând o viteză medie de 70 km./oră pe DN, reședința de județ Alba Iulia se află la 3 ore și 23 minute de aeroportul din Timișoara, la 2 ore și 57 minute de aeroportul din Târgu Mureș, la 1 oră și 23 minute de aeroportul din Cluj Napoca și 59 minute de aeroportul din Sibiu.

Infrastructura transport feroviar

Infrastructura feroviară cuprinde gări, linii de cale ferată cu ecartament de 1435 mm și servicii auxiliare de întreținere și mișcare. Teritoriul județului Alba este capitalizat cu o rețea CF de 237 km, reprezentând o densitate de linii CF/1000 kmp teritoriu, de 38% față de media de 44,5% a Regiunii de Dezvoltare Centru.

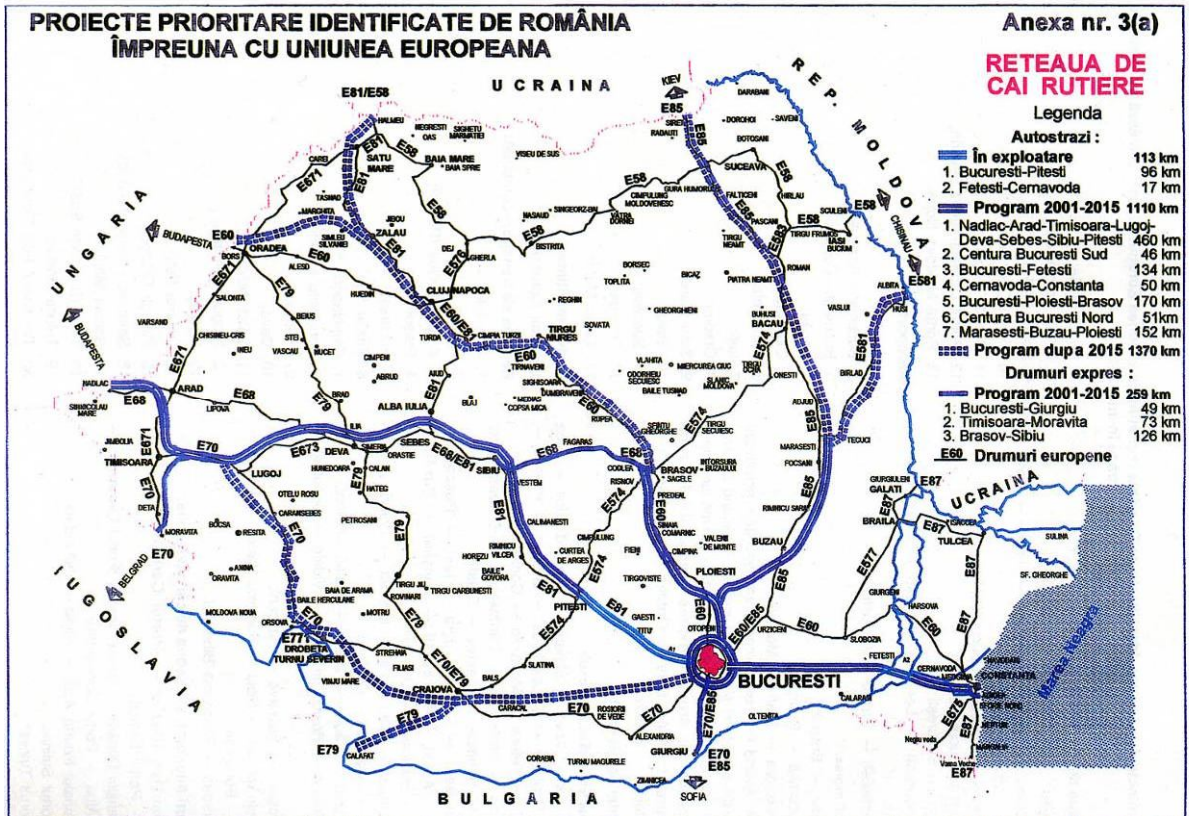
Lina ferată Teiuș–Alba Iulia–Vințu de Jos, leagă magistrala București–Cluj Napoca de magistrala București–Arad, cu legătură directă către capitale europene. Liniile sunt cu două căi, în proporție de 56% și electrificate, în proporție de 62%.

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 361/27.V.2003

Infrastructura transport rutier

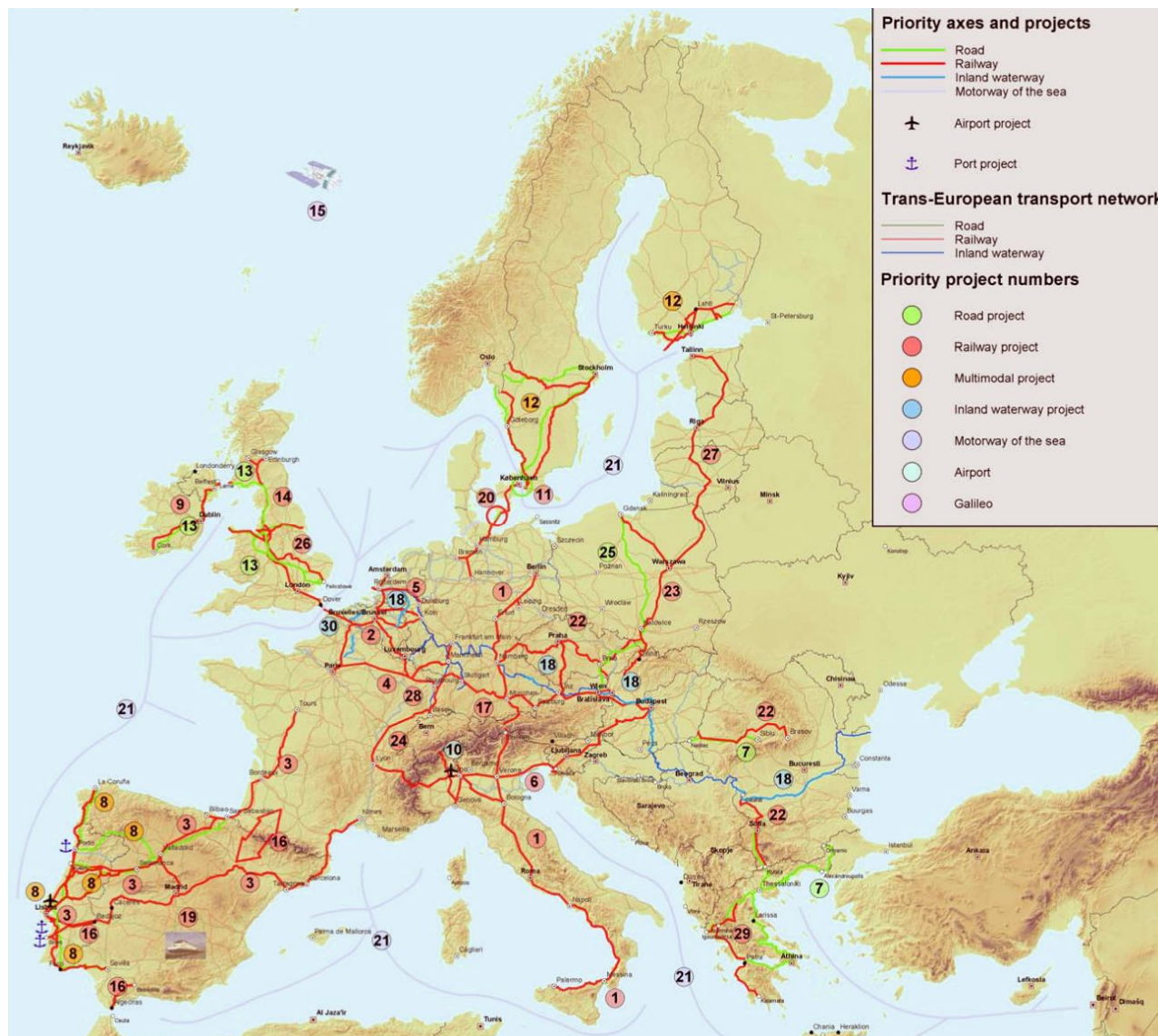

10
MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI, PARTEA I, Nr. 361/27.V.2003

ACTUALIZARE PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN ALBA VOLUMUL III REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI POPULAȚIA

Județul Alba este accesibil prin drumurile europene E 81 (Satu Mare – Zalău - Cluj Napoca - Alba Iulia – Sibiu - Râmnicu Vâlcea – Pitești -București), și E 68 (Arad – Deva - Alba Iulia – Sibiu – Brașov - București). Infrastructura de drumuri este compusa din 2.598 km, din care 2179 Km sunt drumuri județene și comunale. Densitatea medie a drumurilor din județul Alba este de 41,6 km/1000 kmp teritoriu.

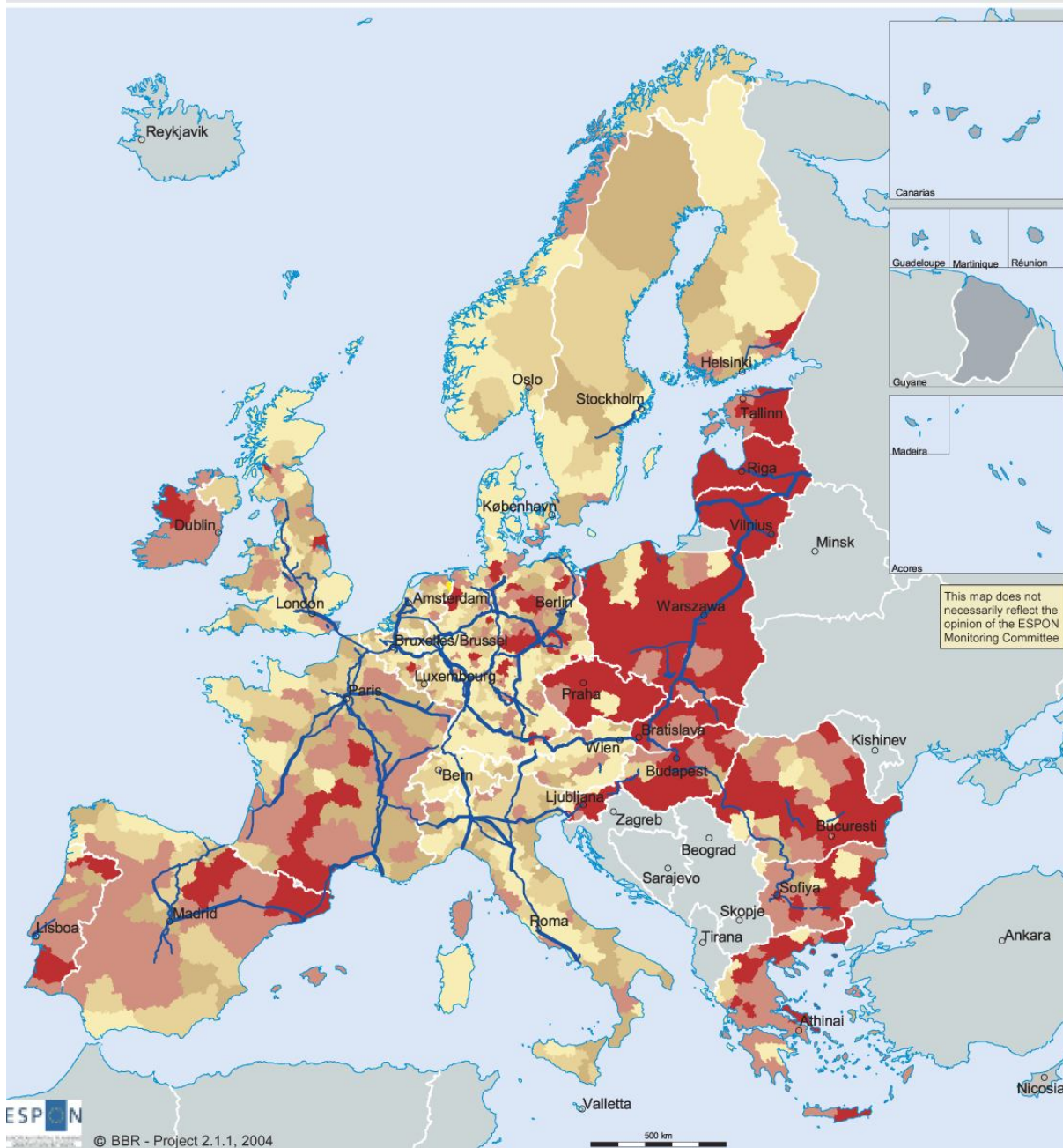
Axe prioritare și proiecte în rețeaua transeuropeană de transport (sursa: Espo 2005)

Direcțiile prioritare ale rețelei de transport transeuropean TEN oferă o creștere a accesibilității dinspre hexagonul european către județul Alba, prin proiectul 7 rutier și 22 feroviar, proiecte cu impact pozitiv asupra dezvoltării județului prin creșterea factorilor de localizare a activităților de afaceri și turism.

Scenariu pentru schimbarea fluxurilor de transport, 2000-2020

TEN-STAC base year 2000 vs. European+ scenario 2020

Regional change of vehicle unit kilometres travelled

- up to 25 %
- 25 % up to below 33 %
- 33 % up to below 43 %
- ESPON space average
- 43 % up to below 70 %
- 70 % and more

Markedly Increasing Railway Transport Flows

- 2.5 up to 5.0 million passengers or 10.0 up to 20.0 million tonnes
- 5.0 up to 7.0 million passengers or 20.0 up to 30.0 million tonnes
- more than 7.0 million passengers or more than 30.0 million tonnes (per year, difference 2000-2020)

© EuroGeographics Association for administrative boundaries

Origin of data: NEA Transport research and training, TEN-Stac Scenarios, Traffic Forecast and analysis of corridors on the Trans European Transport Network

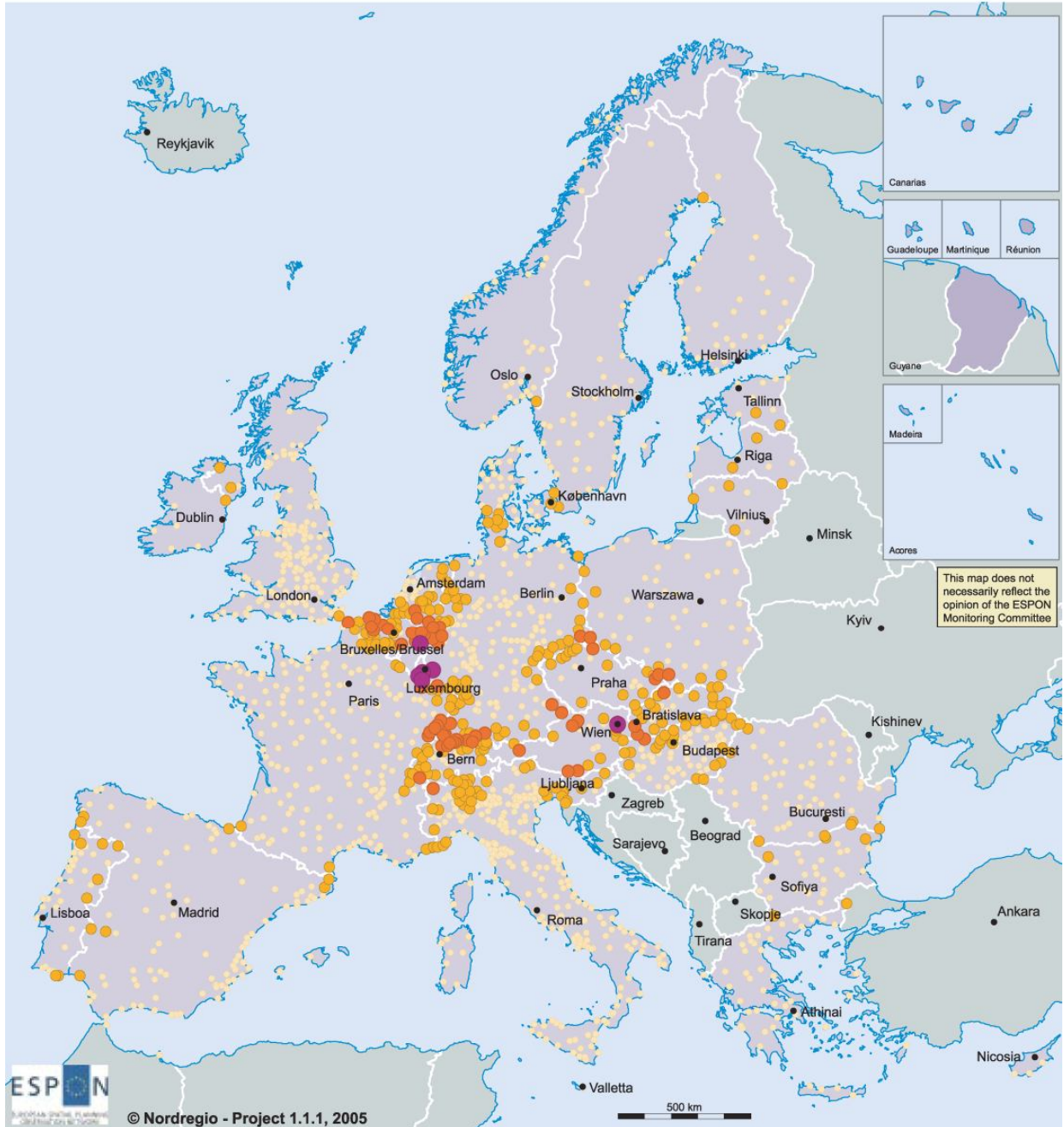
1 vehicle unit equals 1 car or 0.5 bus or 0.5 truck

Source: ESPON database

Scenariu de schimbare a transportului în perioada 2000-2020 (sursa: ESPON, 2005)

Potential transnational urban regions

Number of countries within 45 minutes commuting distance of a functional urban area (i.e. Potential Urban Strategic Horizons, PUSH):*

- 4 country
  - 3 countries
  - 2 countries
  - 1 countries
- } transnational PUSH

- ESPON countries
- ESPON areas not included in the analysis

© EuroGeographics Association for administrative boundaries

Origin of data: Nordregio. ESPON NUTS 5 dataset; RRG: PUSH delineation

* Vatican, San Marino, Monaco, Liechtenstein and Andorra not included

Source: ESPON database

Distanța de deplasare în regiuni urbane transnaționale (sursa: ESPON, 2005)

- Zone lipsite de municipii și orașe

Datele cantitative prezentate nu au o repartiție uniformă în teritoriu. Prezintă disparități între partea de est și partea de vest a județului Alba în ceea ce privește sistemul urban-rural și între partea de sud și nord în ceea ce privește sistemul urban.

- Zone rurale defavorizate

- Zone/localități lipsite de dotări publice cu rol teritorial, de echipări tehnico-edilitare, cu fond construit nevaloros, lipsite de legături telefonice și alimentare cu energie electric

Zonele/localități lipsite de dotări publice cu rol teritorial sunt cele cuprinse între zonele de influență ale localităților urbane.

Zonele/localități lipsite de alimentări cu apă în sistem centralizat și canalizare sunt în număr de 26 comune așa cum rezultă din planșa nr. 3.1.2.

Zonele/localități lipsite de legături telefonice și alimentare cu energie electrică sunt prezentate în planșa 3.1.3.

- Zone/localități greu accesibile sau lipsite de legături corespunzătoare în teritoriu

Structura geologică și formele de relief se succed într-o alternanță remarcabilă de la nord-vest spre sud-est, la extremități aflându-se arii cu altitudini mai mari, iar în partea centrală un vast culoar depresionar străbătut de râul Mureș. În partea de vest și nord-vest se află Munții Trascăului, Munții Metaliferi, Muntele Mare și Munții Bihorului, toți aparținând Munților Apuseni, care se caracterizează printr-o structură geologică complexă, cu resurse extrem de variate, dar și printr-un potențial de locuire, care a permis o umanizare timpurie și continuă. Deși se caracterizează prin înălțimi reduse, datorită frecvenței suprafețelor calcaroase, accesibilitatea este dificilă în sectoarele respective.

Circa un sfert din suprafața județului aparține Podișului Târnavelor, cu resurse dominate de cele agricole (îndeosebi cereale și viță de vie) și ale subsolului, reprezentate de gazele naturale. Acestea din urmă se cantonează în domuri, ce constituie specificul structurii geologice a întregului Podiș al Transilvaniei. Gradul de accesibilitate este moderat, fiind uneori chiar dificil, mai ales în realizarea legăturilor dintre așezări peste interfluvii, datorită substratului, pantelor și frecvențelor alunecări de teren.

- Localități în care sunt necesare renovări ale fondului de locuit, zone de extindere necontrolată și fenomene de suburbanizare

În toate localitățile urbane sunt necesare renovări ale fondului de locuit existent, cu precădere a celui reprezentat de locuințele colective. Au apărut zone de extindere necontrolată a intravilanului, fără asigurarea infrastructurii în Alba Iulia și Sebeș.

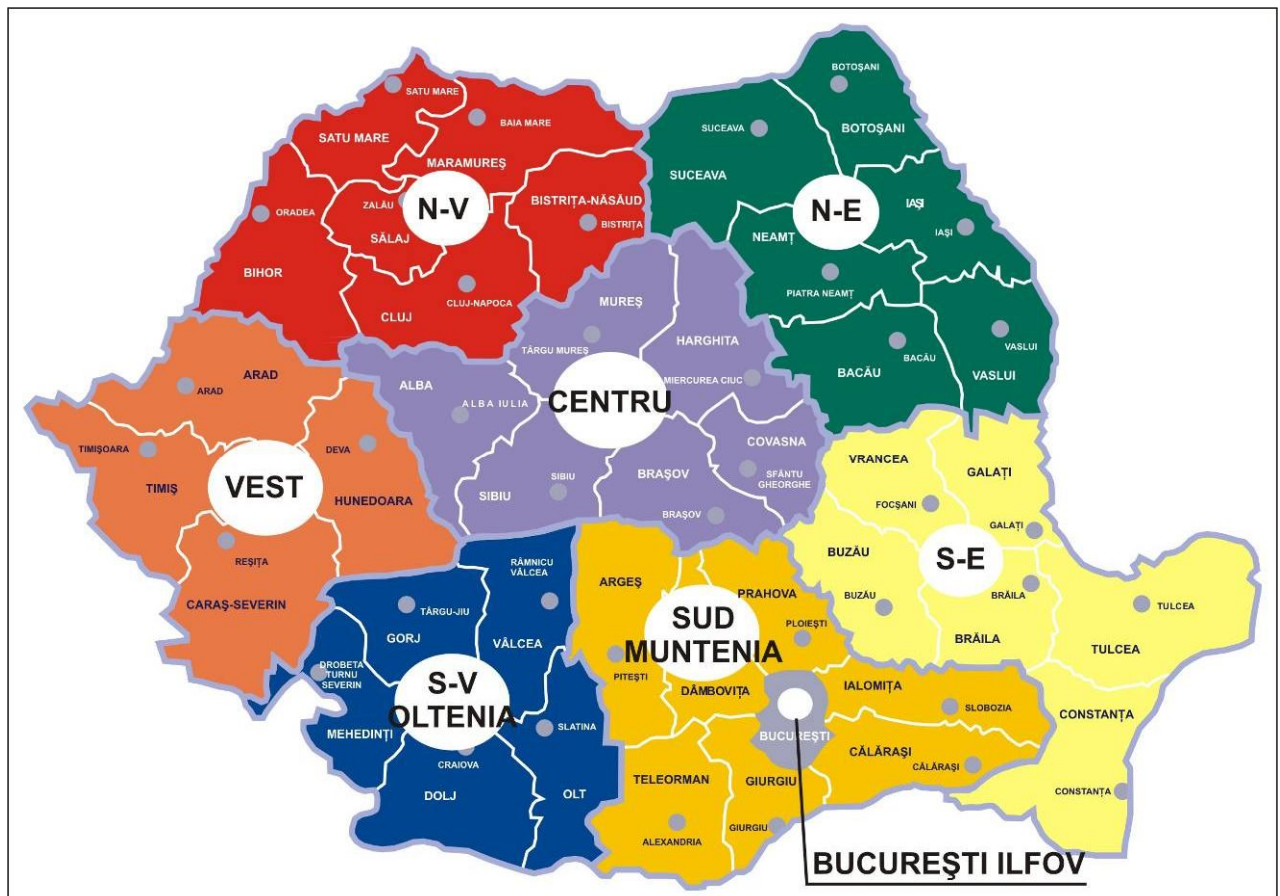
- Unități administrativ-teritoriale de bază nefuncționale/deficitare și cele cu perspective de promovare în categorii superioare

Repartiția teritorială relativ favorabilă a centrelor urbane, în totalitate mijlocii și mici, măresc puterea de polarizare globală la nivelul județului. Cele 11 centre urbane sunt conectate doar parțial (funcțional vorbind) cu reședința județului, orașul Alba Iulia, din cauza slabei reprezentări a funcțiilor terțiare în acesta, dar și a accesibilității sau influenței altor orașe mari din județele vecine.

Se impune amplificarea coeziunii și importanței Zonei urbanizată ALBA IULIA – SEBEȘ, cu rol în rețeaua regională.

II. DIAGNOSTIC PROSPECTIV ȘI GENERAL

Din punct de vedere al politicii de dezvoltare regională județul Alba este situat în Regiunea de Dezvoltare 7 Centru, din care mai fac parte județele Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Teritoriul județului Alba are o suprafață de 6.231 kmp³, din care 52 % relief muntos, 26 % dealuri și 22% depresiuni și lunci.

³ / INS Alba menționează la anul 2004, o suprafață de 6242 kmp.

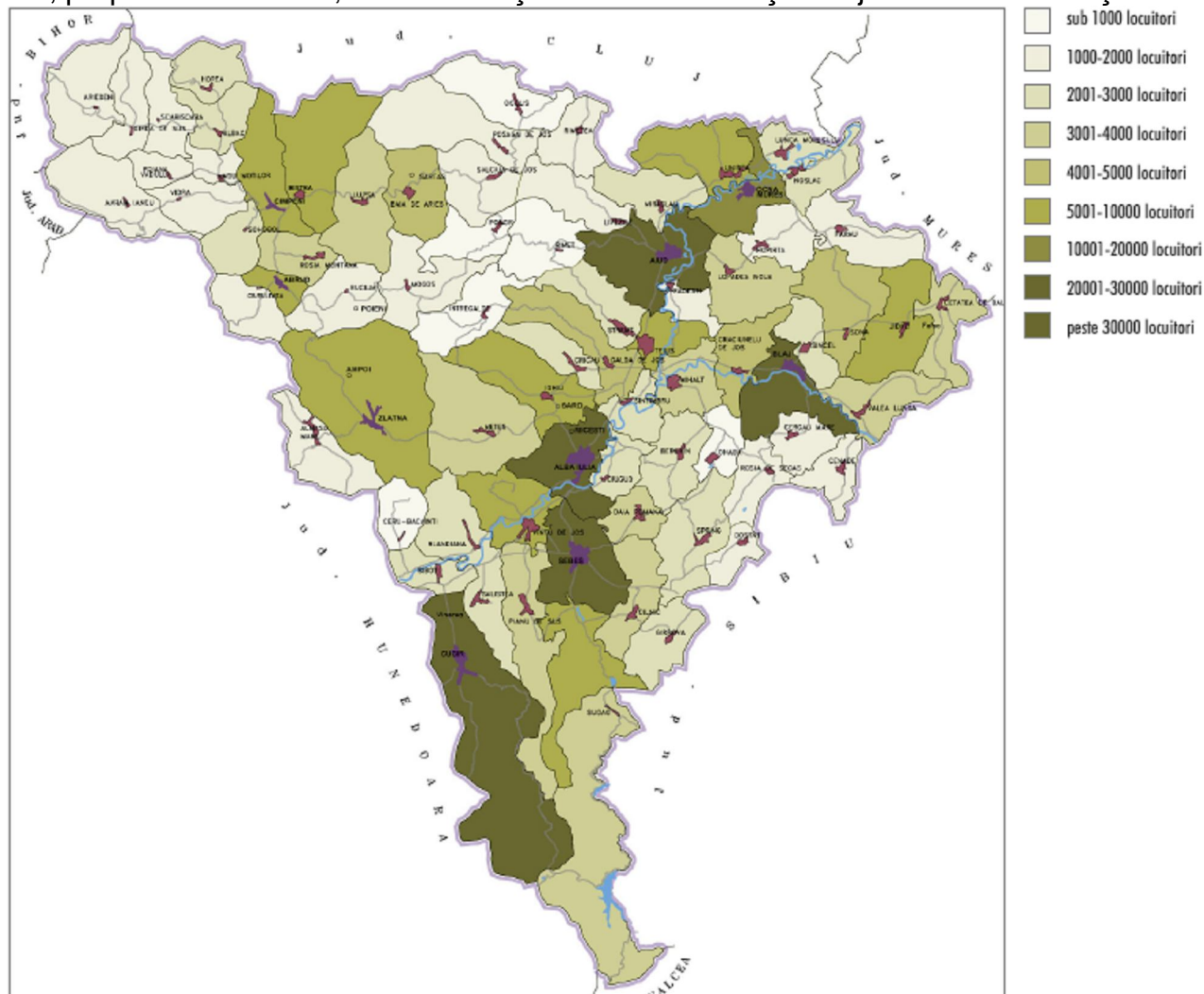

Din punct de vedere al raportului teren urban-teren rural, suprafețele înscrise în Planurile Urbanistice Generale ale unităților administrativ teritoriale prezintă pentru zonele urbane, o suprafață de 137.192 ha. în intravilanul municipiilor/orașelor și pentru zonele rurale o suprafață de 486.246 ha în intravilanul comunelor (sursă: 2006, Date privind suprafețele unităților teritorial-administrative și situația PUG - urilor din Județul Alba, CJA).

Județul Alba este locuit de un număr de 382.747 de locuitori. Zonele urbane însumează 57,5% din total populație (11 municipii și orașe), restul de 42,5% din populație locuind în zone rurale (66 comune cu 656 sate)⁴. Din numărul total, 163506 persoane, (42,7%) reprezintă populația activă.

Populația ocupată reprezintă 36% din populația județului și 84,4% din populația activă a județului. Rata de activitate a populației este mai mare în mediul urban (44,3%) față de mediul rural (40,6%). În mod similar și rata de ocupare din mediul urban este superioară celei din mediul rural (37,3% față de 34,4%).

Densitatea medie este de 61,3 locuitori/kmp, față de media pe țară de 90,9 loc/kmp. (sursă: 2002, Recensământul populației, INS). Ca urmare a densităților existente, se constată o cerere mai mare de utilități și servicii publice pe coridorul nord-sud, preponderent urban, Lunca-Mureșului – Aiud – Teiuș – Blaj - Alba Iulia-Sebeș

Harta nr. 4: Gruparea localităților după numărul populației (sursa: INS Alba,2005)

⁴ / sursa: INS Alba 2004

Fondul de locuințe

În județul Alba fondul de locuințe se constituie din 142272 locuințe, 347057 camere de locuit, în suprafață totală de 5506900 mp. Din totalul locuințelor 97,9% sunt în proprietate privată, iar restul în proprietate majoritară de stat (vezi grafic nr., FONDUL DE LOCUINTE, la sfârșitul anului 2004 – sursa: Institutul Național de Statistică). Structura locuințelor păstrează dominant sistemul de locuit colectiv, semnalandu-se dezvoltarea locuinței unifamiliale pe lot. Informațiile din punct de vedere tipologic sunt următoarele:

1. Locuința colectivă se caracterizează prin ansambluri și cartiere cu sau fără spații comerciale la parter și cu echipare edilitară bună. Regimul de înălțime este în general de parter și 4 nivele, excepție făcând locuințele colective din municipiul Alba Iulia care depășesc 4 etaje în zona centrală.

2. Locuința individuală care se diferențiază în funcție de zona geografică:

- Locuința individuală în zona de luncă unde ocupația de bază - cultivarea terenurilor agricole și viticultura a determinat folosirea eficientă a vetrei satului și o concentrare maximă în aliniament la artera de circulație pentru a lăsa cât mai mult teren disponibil pentru agricultură, aici predomină locuința dotată cu utilități urbane.

- Locuința individuală caracteristică zonei de deal cu curte închisă, cu o raportare a casei la drum, la punctele cardinale și la mărimea gospodăriei.

- Locuința individuală caracteristică zonei montane parte componentă a nucleului gospodăresc alături de anexele gospodărești formate din cămară, șură cu grajd, cotețe etc. diferă în raport cu configurația geografică a terenului fiind fie gospodării ale crângului amplasate într-un spațiu larg la distanțe variabile unele față de celelalte, fie gospodării amplasate de-a lungul văilor având o structură concentrată pe o suprafață dată cu delimitări clare marcate prin împrejmuiri.

O caracteristică specială a locuinței individuale din zonele de influență săsească (Gârbova, Călnic, Șpring, Sebeș, Săsciori, Șugag) este organizarea gospodăriei cu curte închisă.

În orașele Sebeș, Aiud, Blaj și Abrud se remarcă locuința parte componentă a structurii urbane de tip medieval cu front îngust la stradă și o dezvoltare în adâncimea lotului.

Piața de terenuri

Inventarierea datelor asupra mișcării terenurilor identifică concentrări de interes pentru investiții pe coridorul Aiud - Alba Iulia - Sebeș, clasificate pe trei grupări. Prima grupare teritorială este triunghiul Alba Iulia – Sebeș - Vințu de Jos unde se constată o concentrare de terenuri oferite pieței în proporție de cca. 65% din totalul ofertelor.

A doua grupare se referă la coridorul economic Aiud-Alba Iulia, cu o activitate specială în zona Teiuș, Galda de Jos, Ighiu, Ampoia, Valea Mânăstirii, și Sântimbru.

Gruparea teritorială Aiud-Ciugud se găsește pe un al treilea nivel de interes, iar izolat, la granița cu județul Bihor, se identifică prin dinamism imobiliar, pe funcțiuni turistice, comuna Arieșeni.

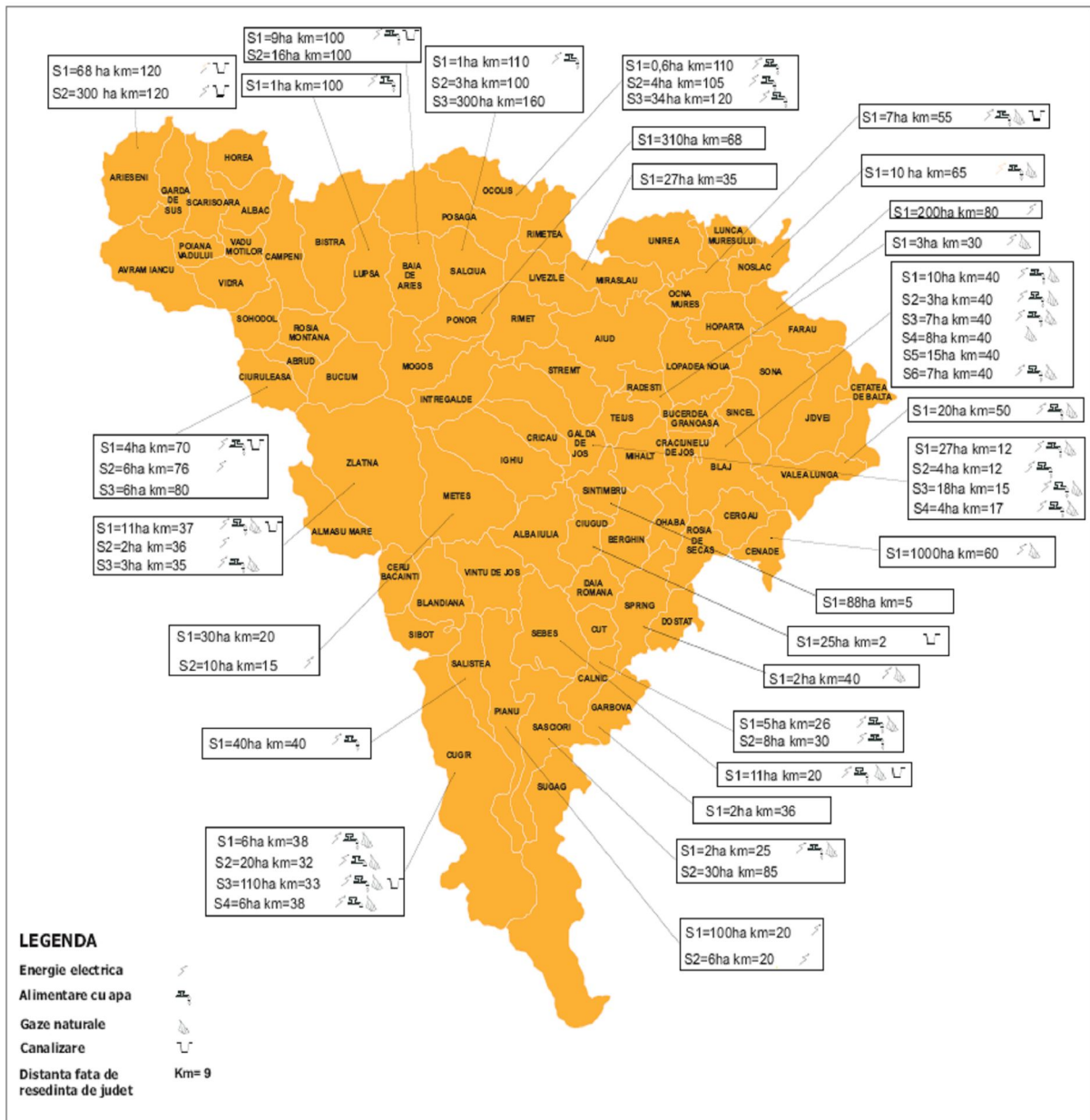
Din punct de vedere al prețului, Alba Iulia-Micești oferta se situează pe palierul 35-45 euro/mp, pentru loturi de teren cuprinse între 500-1000 mp. Alba Iulia - Oarda reprezintă al doilea nivel de prețuri cuprins constant între 10-24 euro/mp.

Gruparea a doua înregistrează variații mari de prețuri, mai ridicate în apropierea DN, și care pot fi situate în medie la cca 18 euro/mp.

Arieșeni, care se bucură de un monopol natural, oferă prețuri în jurul sumei de 35 euro/mp.

Harta nr. 11 prezintă amplasare terenurilor libere oferite pieței pentru investiții viitoare

Sistemul urban

Din punct de vedere energetic sistemul urban al județului Alba este echipat corespunzător având în proporție de peste 95% acces la electricitate și gaz natural. În ceea ce privește alimentare cu apă potabilă sistemul este considerat bun și foarte bun în proporție de 85%. În aceeași proporție, dar în sens negativ, este apreciat sistemul de canalizarea și de epurare a apelor uzate. Tronsonul CF Teiuș-Vințu de Jos asigură o

bună accesibilitate. Depozitarea deșeurilor menajere este considerată slabă și foarte slabă în 65% din municipii și orașe.

O inventariere a patrimoniului public, terenuri și clădiri, arată că 25% din orașe au teren urban în proprietate și 50% din consiliile locale mai dețin clădiri. Managementul public este considerat bun în proporție de 90%, în timp ce patru din orașele intervievate nu au PUG-uri actualizate, dar în curs de contractare.

Dezvoltarea economică este percepută în stare bună și foarte bună de cca 55% din orașele intervievate. Forța de muncă, din punct de vedere al calificării, este percepută ca pozitivă în proporție de 72% din intervievați. Agenții economici, în sectorul producție și servicii au o infrastructură percepută bună și foarte bună în proporție de 60-65%. În ceea ce privește serviciile hoteliere numai 35% din orașele intervievate consideră infrastructura hotelieră bună. Numai 35% consideră bun și foarte bun gradul de sprijin al dezvoltării sectorului IMM-uri în timp ce 50% au o infrastructură de comunicare/diseminare informații.

Sistemul rural

Din punct de vedere energetic, cca 30% au alimentare cu gaz natural, în timp ce 85% au alimentare cu energie electrică și telefonie. Din punct de vedere al accesibilității 45% din comune nu au acces la CF, iar 75% consideră infrastructura de drumuri în stare slabă și foarte slabă. Din punct de vedere al alimentării cu apă potabilă și canalizare 70% din comune consideră rețeaua de apă slabă și foarte slabă în timp ce numai 5% au sistem de canalizare și sistem de epurare a apelor uzate. Depozitarea deșeurilor menajere este considerată slabă și foarte slabă în 70% din comune.

Din punct de vedere economic, sistemul rural are disparități între dinamica zonelor estice și sud estice ale județului comparativ cu zona Munților Apuseni. Agenții economici implicați în activități agricole din agricultură sunt clasificați slab și foarte slab în proporție de 75%, în timp ce agenți economici în producție și servicii sunt percepuți slab și foarte slab în proporție de 65%. În ceea ce privește forța de muncă, aceasta reprezintă o problemă în proporție de 40% din comunele județului. Zonele rurale nu au sprijin în dezvoltarea IMM-urilor și cca. jumătate din comune semnalizează lipsa accesului la informații legate de dezvoltarea economică.

O inventariere a potențialului dezvoltării prin valorificarea patrimoniului aflat în patrimoniul public, terenuri și clădiri, 50% din comunele județului dețin în proprietate un fond posibil de valorificat concesiune sau prin parteneriat public-privat. Aceste forme pot suplini resursele la bugetul local care este perceput ca suficient numai de 15% din primarii comunelor.

Dezvoltarea demografică și socială

Demografia

Populația județului Alba la 01 ianuarie 2005 era de 380,1 mii persoane, (locul 28 la nivel național) din care 220.4 mii locuiesc în mediul urban (58.0 %) și 159.7 mii locuiesc în mediul rural (42.0 %). Densitatea populației pe kilometru pătrat este de 63 locuitori. Analiza structurii populației stabile la ultimul recensământ (2002), pe grupele majore de

vârstă se prezintă astfel: copiii sub 14 ani dețin 17,5%, persoanele vârstnice peste 59 de ani constituie 19,8% din totalul populației, iar persoanele între 14 și 59 ani reprezintă 62,7%. Persoanele adulte, cu potențial activ de ocupare (15 – 59 de ani, și până în 62 de ani) reprezintă 67.6% din populația aferentă mediului rezidențial urban, ponderea acestuia fiind mai evidentă în orașele cu un potențial de dezvoltare economică mai ridicat: Alba Iulia (72.2 %), Sebeș, Blaj, Aiud (70.2 %) sau Cugir (68.2 %).

În mediul rural, populația adultă cu potențial activ de muncă deține 56.2%. Persoanele vârstnice sunt majoritare în mediul rural (25.7%) față de mediul urban (15.4%). Cel mai scăzut nivel al populației peste 60 de ani se înregistrează în orașe și municipii – Alba Iulia deținând primul loc în acest sens (11.8 %), iar la nivelul mediului rural, această categorie populațională înregistrează valori sub 20 % în comune precum: Șugag (15.3 %), Jidvei (17.8 %), Bistra (18.3 %) și Săsciori (18.6 %). Localitatea cu cele mai multe persoane vârstnice în totalul populației o reprezintă comuna Ohaba (53.5 %).

În județul Alba există 133 de sate cu o populație sub 50 locuitori unde la recensământul din 2002 s-au înregistrat 3583 persoane, rezultând o medie pe sat de 27 locuitori; în 7 sate trăiau între 1 și 5 locuitori, în 15 sate între 6 și 10 locuitori, iar în 21 sate între 11 și 20 locuitori. În 15 din celelalte 40 de unități administrativ teritoriale, la recensământul din 2002 mai existau 60 de sate cu o populație sub 50 locuitori. Conform datelor din recensământul populației din martie 2002, 6 sate erau complet depopulate (populația = 0) și anume Cicârd, Incești, Doptaru, Carpenii de Sus, Hărăști și Poieni.

Luând în calcul rata îmbătrânirii demografice în context regional (numărul de persoane vârstnice ce revin la 1000 persoane tinere), aceasta a crescut în Regiunea Centru de la 609 ‰ în 1990 la 1035 ‰ în 2002, plasând regiunea sub media națională (1110 ‰). Județele Alba (1138 ‰) și Mureș (1117 ‰) au cel mai mare număr de bătrâni raportat la numărul de tineri. Rata de dependență demografică analizată ca raport între numărul persoanelor vârstnice ce revin la 100 persoane adulte a avut o tendință de creștere din 1990 până în 2003, situând județul Alba, la 30.4%. Județul Alba înregistrează după județul Mureș (58.5%), cea mai crescută rată de dependență demografică ca raport între numărul persoanelor tinere și vârstnice ce revin la 100 persoane în vârstă de muncă (56.2 %).

Conform datelor Direcției Generale de Statistică Regională Alba, în perioada 1966-2004, în județul Alba s-au născut 242384 copii (6215 în medie anual), rata medie anuală a natalității fiind de 14.6‰. În 2004 au fost înregistrați 3590 de nou născuți, rata natalității fiind de 9.4 ‰. În aceeași perioadă de analiză, în județul Alba au decedat 177770 persoane (4558 decese în medie pe an) iar rata medie anuală a mortalității a fost de 10.7 ‰. Numărul deceselor (media anuală) înregistrat în 2004 și rata medie anuală a mortalității a fost de 4730, respectiv 12.3 ‰.

Soldul migrației populației în perioada 1966-2004 a fost de -52760 persoane (cu o medie anuală de -1353 persoane) și o rată medie anuală de -3.2 ‰, rezultând o depopulare a județului în 39 de ani mai mare decât populația actuală a orașului Alba Iulia sau aproximativ cât a municipiului Aiud și Sebeș la un loc. Cele mai mari valori negative ale migrației s-au înregistrat la nivelul mediului urban în orașele Baia de Arieș (-7.7 ‰) și Zlatna (-5.2 ‰), iar în mediul rural în comunele Ceru Băcăinți (-28.3 ‰), Râmeț (-26.7 ‰),

Întregalde (-26.1 ‰), Doștat (-25.4 ‰), Roșia de Secaș (-22.6 ‰), Fărău (-22.1 ‰), Ohaba (-21.2 ‰), Ponor (-20.6 ‰), Mogoș (-20.4 ‰) și Cenade (-20.3 ‰). (sursa: Direcția de Statistică Alba).

La nivel național și regional, în general, și în particular la nivelul județului Alba, ca urmare a evoluțiilor demografice din ultimii ani și a celor previzionate pe termen mediu și lung, populația tână (aptă de muncă) se va reduce cu aproximativ 20%, cu accent îndeosebi la nivelul grupelor demografice școlare de 15 – 24 de ani. Populația județului Alba va scădea continuu în viitorii 10 ani, atât ca urmare a migrației, cât și datorită fenomenelor naturale (rata scăzută a natalității, creșterea ratei mortalității, îmbătrânire demografică în special în mediul rural). INS evidențiază că până în anul 2020 depopularea se va accentua în zonele: Podișul Secașelor, Podișul Târnavelor, Zona de deal de pe cursul superior al Mureșului și majoritatea localităților rurale din zona montană. În perioada următoare de timp (până în 2025), specialiștii în demografie apreciază că, la nivel național, se va înregistra o scădere a populației tuturor județelor. În județul Alba scăderea va fi dramatică - valoarea maximă – 61,9 mii de locuitori – fiind cea mai mare din Regiunea de Dezvoltare 7 Centru).

Structura etnică a populației județului Alba, conform datelor de la recensământul din martie 2002 raportate la totalul populației, prezintă următoarea situație: români (90.4 ‰), maghiari (5.4 ‰), germani (0.3 ‰), rromi (3.7 ‰), alte naționalități (0.1 ‰). Structura populației județului Alba după limba maternă, potențează următoarea situație: total populație – 382747, din care: 357753 vorbitori de limba română; 19707 – maghiară; 3974 – romanes; 1003 – germană; 22 - rusă; 21 – turcă; 20 - ucraineană; 11 - bulgară; 9 - slovacă; 4 - croată; 4 - poloneză; 3 - idiș; 3 - greacă; 3 – sârbească; 2 – cehă.

O analiză de distribuție/ polaritate a reprezentării etnice în județul Alba subliniază existența a 6 comunități rurale – Arieșeni, Ciuruleasa, Gârda de Sus, Râmeț, Poiana Vadului și Vadul Moților – unde populația este exclusiv de etnie română, în timp în alte 40 de comunități, aceasta depășește 95 ‰ din totalul etniilor conlocuitoare. Populația de etnie maghiară este prezentă în proporții semnificative în localitățile: Rimetea (87.3 ‰), Lopadea Nouă (53.3 ‰), Miraslău (26.9 ‰), Sona (26.1 ‰), Fărău (25.2 ‰), Rădești (20.9 ‰), Cetatea de Baltă (19.4 ‰), Noșlac (19.1 ‰), Aiud (16.5 ‰), Crăciunelul de Jos (16 ‰), Unirea (12 ‰), Ocna Mureș (10.6 ‰). Populația de etnie rromă este a treia etnie ca pondere la nivelul județului Alba fiind semnificativ reprezentată în localitățile: Cetatea de Baltă (26 ‰), Unirea (13.6 ‰), Jidvei (14.5 ‰), Scărișoara (12.3 ‰), Blaj (9.2 ‰) și Sâncel (8.7 ‰).

În județul Alba religia predominantă este cea ortodoxă, aceștia fiind în proporție de 86,2 ‰. Ortodocșii conviețuiesc în armonie cu romano - catolici, reformați, greco - catolici, penticostali, bapțiști sau reprezentanți ai altor religii.

Din punct de vedere al pregătirii educaționale aferente populației de 10 ani și peste, datele statistice evidențiază faptul că din totalul de 343 652 persoane la nivel de județ: 18970 de persoane dețin studii superioare de lungă durată; 1725 persoane cu studii superioare de scurtă durată; 11029 persoane au absolvit școli post-liceale și de maiștri; 73592 au absolvit studii liceale; 60445 au absolvit școli profesionale și de ucenici; 93693

au terminat gimnaziul; 66167 au terminat ciclul primar de studii, 17803 persoane sunt fără școală absolvită și 228 persoane nu au declarat forma de educație absolvită.

Educația

În anul școlar 2004 – 2005, la nivelul județului Alba numărul total de elevi în învățământul obligatoriu (cls. I - X) a fost de 41172, din care în mediul urban - 26432, iar în mediul rural - 14740. Din totalul de 41172 elevi, 22604 sunt de sex feminin (54.9 %). Conform Inspectoratului Școlar Județean structura numerică, rezidențială și de gen pe cicluri educaționale a județului Alba, în anul școlar 2006 – 2007 se prezintă astfel:

- învățământul preșcolar cu un efectiv de 11754 copii din care în mediul urban 6671 și 5074 în mediul rural
- învățământul primar (clasele I-IV) cu un efectiv de 15296 elevi, din care în mediul urban 8302 iar în mediul rural 6994
- învățământul gimnazial (clasele V-VIII) cu un efectiv de 15616 elevi din care în mediul urban 9316, iar în mediul rural 6300.
- învățământul liceal de zi (clasele IX-XII) cu un efectiv de 11223 elevi din care în mediul urban 11144 iar în mediul rural 79, iar în liceu tehnologic, cls XII, 894 elevi în mediul urban
- învățământul liceal seral (clasele IX-XIII) și cel cu frecvență redusă cu un efectiv de elevi din care la liceu seral 835 elevi, iar la frecvență redusă 543 elevi, toți în mediul urban
- în învățământul profesional au funcționat 117 clase în Școli de Arte și Meserii, din care 1 în mediul rural, iar pentru anul de completare cls. XI, 58
- în învățământul postliceal au funcționat 15 clase, toate în mediul urban, cu un efectiv de 361 elevi

Referitor la învățământul superior, structura actuală a „Universității 1 Decembrie 1918 Alba Iulia” cuprinde 26 de specializări, organizate pe patru facultăți: Facultatea de Istorie și Filologie, Facultatea de Științe, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Facultatea de Teologie Ortodoxă. Universitatea școlarizează un număr de aproximativ 7000 de studenți, la trei forme de învățământ: de zi, la distanță și cu frecvență redusă.

În ceea ce privește elevii cu cerințe educaționale speciale, la nivelul județului Alba sunt înregistrați ca fiind înscriși în diverse forme de învățământ un total de 796 copiii și elevi, din care la grădinițe sunt 31 copii, la învățământul primar 181 iar la învățământul gimnazial un număr de 359 elevi. Pe lângă copiii și elevii încadrați în unitățile de învățământ de masă există un număr de copiii și elevi care urmează forme alternative de învățământ, la domiciliul copiilor, care se desfășoară prin profesorii itineranți.

În județul Alba, numărul cadrelor didactice încadrate pe posturi sau catedre din unitățile de învățământ de stat a fost 5731, crescut față de anii precedenți, din care un procent de 64,7% în mediul urban. În multe din zonele rurale și izolate se desfășoară învățământ simultan, iar profesorii sunt titulari pe mai multe discipline. .

Sănătate

În conformitate cu datele culese la nivelul anului 2005, asistența medicală spitalicească este asigurată de 9 spitale, din care 8 pentru adulți și 2 sanatorii TBC. Numărul mediu de

pacienți/medic de familie este 1762. Un număr de 13 medici și două persoane cu studii socio - umane efectuează activități de medicină preventivă. Problemele majore ale spitalelor le constituie deficitul de cadre medicale specializate, costurile mari de întreținere ale unităților – în special cele privitoare la asigurarea confortului termic, aparatura medicală învechită și neperformantă, infrastructura de transport specifică – depășită fizic și moral.

Asistența medicală primară se realizează prin intermediul a 232 cabinete medicale de familie și medicină generală, din care 143 (62 %) în mediul urban și 89 (38 %) în mediul rural. Asistența ambulatorie de specialitate se realizează prin 2 centre medicale publice, 4 policlinici private, 37 cabinete private, 8 dispensare publice și la domiciliu din mediul rural. Problema majoră constată la acest nivel o reprezintă deficitul de specialiști în mediul rural și în spitalele mici, deficit care determină scăderea utilizării ambulatoriilor din mediul rural sau ambulatoriilor spitalelor mici și suprasolicitarea cabinetelor de specialitate ale Spitalului Județean. Asistența de urgență prespitalicească se realizează printr-un serviciu județean de Ambulanță, 10 puncte de lucru (substații). Dotarea centrelor de permanență este deficitară, atât ca aparatură cât și ca medicamente și materiale sanitare. Majoritatea spațiilor în care acestea funcționează necesită reabilitare și întreținere curentă. Asistența stomatologică se realizează prin 130 cabinete stomatologice, comodate și private, din care peste 75 % sunt amplasate în mediul urban. Dotarea cu echipamente și materiale este în general mai bună în cabinetele private. Asistența medicală a colectivităților de preșcolari și elevi este deficitară ca urmare a numărului mic de medici școlari. În mediul urban sunt organizate 14 cabinete medicale școlare, iar în mediul rural asistența școlarului este teoretic asigurată de medicul de familie dar practic, cu excepția vaccinărilor și uneori a triajului epidemiologic nu se desfășoară nici o altă activitate.

În județul Alba numărul paturilor aflate în spitale este în scădere, mai mare decât media pe Regiune și anume cu 23,8%, iar în cifre absolute cu 747 paturi. Personalul sanitar mediu scade cu 9,7%. Numărul medicilor stomatologi scade peste media regiunii și anume cu 23 medici (-28%). Scăderi peste media din regiune există la numărul de farmaciști cu 12 (-23,5%; de la 51 farmaciști în anul 1998 la 39 în 2003).

Asistență socială

Conform datelor Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Alba, la finalul anului 2006, în centrele SPS (Serviciu Public Specializat) din județ, beneficiau de protecție specială un număr total de 630 copii, din care: în centre de plasament clasice 152 copii, în centre de tip familial 209 copii, în centre de îngrijire sau recuperare de zi 143 copii, în servicii săptămânale 24 copii, în centre rezidențiale pentru copii cu dizabilități 85 copii, în centre maternale 9 copii - 8 mame, în serviciu pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă 8 tineri.

Numărul copiilor beneficiari ai măsurii de protecție specială – plasament la familie/persoane, inclusiv rude până la gradul IV este 569, mai scăzut comparativ cu finele anului trecut când a fost de 591 copii. Scăderea numărului de copii aflați în plasament familial se datorează accentului pus pe responsabilizarea familiei biologice de a-și crește proprii copii și pe implicarea familiei extinse în sprijinirea acestora. Numărul copiilor ocrotiți la asistenți maternali profesioniști, angajați SPS și OPA, este de 298 copii, acesta

menținându-se la un nivel relativ constant, comparativ cu finele anului trecut – 314 copii. Numărul relativ mare de copii protejați în rețeaua asistenților maternali profesioniști se explică prin faptul că legislația actuală interzice ocrotirea copiilor, în intervalul de vârstă 0-2 ani, în centre de plasament și recomandă plasarea acestora în familii substituit.

În evidența DGASPC Alba, un număr de 110 copii sunt ocrotiți în case de tip familial aparținând organizațiilor private autorizate. Cu sprijinul organizațiilor private autorizate, în baza unor convenții de cooperare se realizează procesul de recuperare și reabilitare a copilului cu dizabilități multiple, în regim de zi, în localitățile Alba Iulia și Sebeș

Numărul persoanelor adulte asistate era de 798 în anul 2003, din care: 418 în centre de recuperare și reabilitare neuropsihică, 280 în Centre de îngrijire și asistență și 100 în cămine pentru bătrâni (Alba Iulia). Activitatea Comisiei de Evaluare a Persoanelor cu Handicap pentru Adulți s-a axat pe evaluarea și reevaluarea tuturor persoanelor adulte cu handicap din județul Alba. În acest sens, în cursul anului 2006, au fost evaluate 5.578 persoane adulte, dintre acestea 575 persoane neîncadrându-se într-o categorie de handicap. Cele 5.003 persoane cu handicap, au fost încadrate, conform legii, în următoarele categorii: 882 persoane cu handicap grav, 3802 cu handicap accentuat și 319 persoane cu handicap mediu.

Siguranța cetățeanului

La nivelul județului Alba, rata criminalității, după numărul persoanelor cercetate pentru comiterea de infracțiuni în perioada anului 2005, este de 953, ceea ce situează județul în prima parte a clasamentului întocmit pe țară (locul 10). Rata relativ ridicată a criminalității, este dată de constatările de natură economico – financiară, unde județul Alba ocupă locul 3 pe țară, în timp ce județul Hunedoara ocupă locul 1, Mureș locul 14, Cluj locul 17 și Sibiu locul 33.

Trebuie evidențiat că în ultimii 2 ani a scăzut semnificativ numărul infracțiunilor (de la 6598 în anul 2000 la 4424 în anul 2005). Acest fapt se datorează schimbării legislației penale prea severe cu una mai liberală, care a dezincriminat câteva fapte. Județul Alba nu a înregistrat probleme deosebite în ce privește faptele de natură judiciară, iar alături de Sibiu se regăsește în partea de jos a clasamentului.

Un aspect important se referă la faptul că infracționalitatea juvenilă ar putea deveni o problemă. Ca indicatori, pe primul loc la infracționalități în jud. Alba sunt furturile, majoritatea înregistrându-se la tineri, factorul favorizant fiind alcoolul. Totodată, analizele criminologice realizate în prima jumătate a anului 2006 relevă că jumătate dintre persoanele care au comis infracțiuni privitoare la viața sexuală cu victime minori sunt de asemenea minori. Consumul de droguri și consumul de alcool și tutun sunt percepute ca probleme viitoare.

Cultura

Dezvoltarea socio - culturală, este văzută ca fiind un indice al calității și atractivității vieții în mediul urban și rural.

Cultura are rol activ, fiind considerată un factor de dezvoltare socială și comunitară, factor al calității vieții, o forță de coeziune socială, un mod de viață al individului și al societății, ca o expresie a identității personale și colective.

La nivel regional, dezvoltarea se concentrează în primul rând în zonele purtătoare de semnificații, care au valențe socio-culturale, transformându-le în embleme ale regiunii

respectiv. Localitățile județului, în conformitate cu prevederile legii 351/2001, vor realiza programe de protecție a mediului, de conservare a valorilor peisajului, a zonelor plantate și a cursurilor de apă ce se constituie ca resurse pentru aceste localități pentru rezidenți și pentru a atrage vizitatori interesați în turism cultural sau ecologic. Valorificarea oportunităților de dezvoltare legate de utilizarea fondurilor pentru reabilitarea patrimoniului construit din cadrul POR - axa 5, precum și a altor programe europene ce vizează domeniul cultural și al participării cetățenilor la actul de cultură reprezintă tendința firească pentru intervenția pe termen scurt și mediu a administrației publice în acest sector strategic al județului Alba.

Pregătire profesională

Alba este înzestrată cu o forță de muncă înalt calificată, în special în domeniul prelucrării metalelor, provenită de la fostele întreprinderi industriale de stat. Aceasta reprezintă capital cheie pentru atragerea investițiilor în județ. O radiografie a domeniilor de calificare ale forței de muncă disponibile în județ este următoarea: industria de mașini și echipamente, industria metalurgică, chimică, a lemnului, textilă, a pielăriei și încălțăminte, ceramică, extractivă și domeniile transportului și construcțiilor.

La nivelul județului Alba se constată în prezent lipsa unor audituri pertinente de evaluare a nevoilor de instruire (inițiere, calificare, recalificare, policalificare, specializare) a persoanelor adulte, apte de muncă, în special a celor care au activat/ activează în industria mineritului, de armament, metalurgică, chimică etc., lipsa unei culturi a învățării pe întreg parcursul vieții, necorelarea ofertei educaționale și de formare profesională cu nevoile de pe piața muncii și o cultură antreprenorială limitată.

Dinamica populației ocupate

În județul Alba, din punct de vedere al activităților economice, cele mai importante reduceri ale populației ocupate în perioada 1992-2003 au avut loc în industria extractivă (55.9%), tranzacții imobiliare (86.8%), transport, depozitare (44.7%), construcții 31.2%. La nivel regional și local creșteri ale ocupării forței de muncă s-au înregistrat în administrație publică, energie electrică, termică, gaze și apă, sănătate și asigurări sociale. Din punct de vedere al structurii de ocupare, în județul Alba se constată existența unui profil cu ocupare relativ ridicată în sectorul agricol (25 %) și redus în servicii comerciale (17 %). Din punct de vedere al evoluției pieței de muncă se constată amplificarea migrației externe, mai ales înspre țări precum Spania, Italia, Grecia sau Irlanda, care cuprinde în special populația tânără, indiferent de nivelul de pregătire. Problema exodului de inteligență constituie o amenințare pentru dezvoltarea viitoare a județului, având în vedere ca factorul disponibilitate este un element cheie în atragerea de investiții.

Șomaj

Creșterea șomajului în primii 10 ani ai tranziției a fost urmată de reducerea acestuia începând cu anul 2000, în județul Alba. Totuși, rata șomajului în județ s-a menținut ridicată (10% în 2004, 8,2% în 2005) în raport cu media regiunii Centru (7,8% în 2004) și cu media pe țară (6,3% în 2004, 5,9% în 2005). Structura după nivelul de instruire arată că 80.4% din șomerii înregistrați sunt absolvenți ai învățământului primar, gimnazial și profesional, 16.4% sunt persoane cu studii liceale și postliceale și 3.2% persoane cu studii superioare (2005). În primul trimestru al anului 2007, s-a observat o tendință de scădere a șomajului în județ, la un procent de 6,9%.

Câștiguri salariale

În luna aprilie 2006, câștigul salarial mediu brut înregistrat în județ a fost de 923 lei (RON), mai mic cu 1.4% fata de luna martie 2006. Câștigul salarial mediu net a fost de 697 lei (RON), cu 1.4% mai mic față de luna martie 2006. Față de câștigul salarial mediu realizat pe țară, în județul Alba, în luna aprilie 2006 s-a realizat un câștig salarial mediu brut mai mic cu 197 lei (RON), respectiv cu 17.6% și un câștig salarial mediu net mai mic cu 142 lei (RON), respectiv cu 16.9%.

În urma analizei multicriteriale s-a stabilit diagnosticul prospectiv și general, prezentat sintetic în planșa nr. 2.1. – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI POPULAȚIA – PROBLEME ȘI DISFUNȚIONALITĂȚI și în planșa nr. 2.2. – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI POPULAȚIA – PROPUNERI.

Analiza SWOT

1. Dezvoltare, competitivitate și inovare

Puncte tari

Rețele de orașe existente prin asocieri între unități administrativ teritoriale inclusiv Consiliul Județean

Protejarea mediului natural ca factor cheie în localizare de afaceri

Culturi productive specifice în agricultură

Universități și rețea de ONG-uri ca resurse în crearea unui climat propice cercetării și inovării

Puncte slabe

Motoare urbane ale dezvoltării în fază de formare

Slăbiciuni în sectorul economic primar și secundar cauzat de lipsa de marketing și resurse umane

Disparități teritoriale între teritorii aparținând județului

Impact negativ asupra mediului generat de activitățile miniere dezvoltate anterior

Emigrare temporară sau definitivă a forței de muncă

Oportunități

Dezvoltarea formelor de inovare în special prin parteneriate public-privat, cluster, etc

Diversificarea turismului prin dezvoltare agro - turismului și a turismului de nișă

Specializare către eco-agricultură

Dezvoltarea unor poli regionali (ex. Sibiu prin statutul de capitală culturală europeană)

Pericole

Competiția cu piața europeană (agricultură, industrie și turism)

Competiția dintre minerit și mediu

Impactul poluării din minerit în dezvoltarea agriculturii și eco – turismului

2. Structura teritorială

Puncte tari

Amplasare centrală în context teritorial național
Rețea densă de comune montane
Inițiative privind colaborare între localități
Orașe compacte cu tradiție culturală și economică

Puncte slabe

Disparități între zonele de est și de vest ale județului
Disparități între zonele rurale (zone turistice, zone izolate)
Lipsa de capacitate resurse umane la nivel de rețea de localități pentru accesarea de fonduri

Oportunități

Realizarea și implementarea de strategii de dezvoltare locală
Realizarea de parteneriate între unități administrativ teritoriale (rețea policentrică)
Dezvoltarea unor rețele județene (transport regional, IT&C)

Pericole

Creșterea disparităților urban-rural
Disparități în ierarhia urbană
Polarizarea urbană în favoarea zonei de centru și sud a județului
Introducerea unor comune/sate în circuitul economic cu valoare adăugată
Creșterea suburbanizării în defavoare mediului și a calității vieții

3. Accesibilitate și mobilitate

Puncte tari

Localizare în partea centrală a României
Existența unei rețele de CF și rutiere naționale

Puncte slabe

Accesibilitatea neuniformă la scara teritoriului
Legătura dintre zonele urbane majore cu cele rurale subdezvoltate
Poluarea din trafic în zone urbane
Impactul transportului de marfă în zonele de tranzit

Oportunități

Conectarea la coridoarele trans-europene TEN

Pericole

Costul creșterii traficului de marfă și de persoane (impact negativ asupra mediului)

Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor urbane

Din punct de vedere al utilizării eficiente a utilităților și serviciilor publice, dezvoltarea economică și socială a județului va trebui coordonată în scopul emiterii de decizii comune privind locul unde viitoarele investițiile publice vor trebui realizate cu prioritate.

Utilitățile publice precum apa, canalizarea și gazul vor trebui extinse în scopul stimulării dezvoltării economice și asigurării de alternative economice viabile pentru viitoare amplasări de zone rezidențiale și/sau de afaceri.

Din punct de vedere al modului de utilizare a terenului în intravilanul orașelor și mai ales la granițele dintre acestea, cererea de terenuri va fi ghidată de planurile urbanistice generale și a planurilor amenajare a teritoriului zonal periurban.

Prin aceste instrumente se va coordona (1). Tipurile de investiții compatibile în scopul evitării externalităților teritoriale negative (2). Capacitatea utilităților publice existente sau propuse cu densitatea unităților funcționale (locuințe, birouri, parcuri logistice, etc) solicitate de piața imobiliară.

Centrele orașelor/municipiilor precum și a unor zone cu probleme structurale vor fi revitalizate prin planuri de acțiune locală în scopul revitalizării lor în puncte de atracție la nivel zonal și regional. Vor fi încurajate cu prioritate programe de renovare și de construcții noi, cu rol catalizator pentru dezvoltare, care vor completa caracterul istoric și cultural al fondului existent.

Noile dezvoltării rezidențiale, care vor fi realizate la marginea localităților, vor trebui să conțină o varietate de tipuri de locuințe, servicii publice și funcțiuni comerciale suficiente, care să asigure locuitorilor un acces rapid la aceste servicii urbane, fără să constituie elemente adiționale de congestie de trafic în zonele centrale ale localităților/puncte de acces în orașe și fără să conducă la distrugerii ale mediului/peisajului înconjurător.

Viziunea de dezvoltare spațială a zonelor rurale

Echiparea localităților rurale cu servicii și utilități publice vor conduce pe termen mediu la creșterea gradului de confort al locuitorilor și a calității locuirii și a factorilor de localizare pentru noi investiții.

Asigurarea accesibilității localităților și creșterea gradului de mobilitate a cetățenilor vor facilita dezvoltarea județului ca urmare a conectării la rețele TEN ale teritoriului european.

Peisajul și patrimoniul rural, tangibil și intangibil, trebuie protejat și pus în valoare, conform ghidului CEMAT/2003. Din punct de vedere al mediului și al protecției peisajului, terenurile agricole și pădurile, publice sau private, trebuie să constituie centuri galbene/verzi de protecție pentru zonele urbane.

Aceste centuri vor include domenii cu patrimoniu cultural și natural, oferind și posibilități de recreere pentru locuitorii zonelor rurale și urbane sau pentru vizitatori.

Activitățile agricole vor trebui încurajate pe terenurile cu potențial, respectiv cu bonitate ridicată. Zonele predominant agricole care au demonstrat productivitate trebuie întreținute și protejate.

Tipurile de plantații agricole vor trebui diversificate pentru a constitui un avantaj pe piețele urbane și pentru a întări industria alimentară. În zonele agricole vor fi limitate noi dezvoltări rezidențiale, dar vor fi încurajate acele construcții de locuințe și de producție pentru familii angajate în activitățile agricole.

Obiective generale

„Crearea de beneficii economice și sociale pentru comunitățile locale”

În conformitate cu STRATEGIA DE AMENAJARE A TERITORIULUI din secțiunea VII a prezentului studiu, se propun următoarele obiective, politici, programe și proiecte pentru acest domeniu

Poziționarea județului Alba în competiția regională solicită cunoaștere în organizarea teritoriului prin coordonarea oportunităților de investiții, cunoaștere în capacitatea interesului comunității pentru susținerea proiectelor de investiții, cunoaștere în formarea și motivarea forței de muncă locale pentru crearea de plus valoare pe piața de muncă a județului și cunoaștere în promovarea valorilor naturale și culturale locale pentru asigurarea unei dezvoltări durabile.

Obiectivele strategice de dezvoltare durabilă se împart în trei categorii:

- A. Obiectiv strategic de dezvoltare spațială;
- B. Obiective sectoriale referitoare la aspectele de management legate de infrastructura de transport, echipare edilitară, infrastructura de educație și sănătate, infrastructura economică, de mediu, precum și de management public;
- C. Obiective specifice pentru comunități urbane și rurale.

A. Obiectivul strategic de dezvoltare spațială

Parteneriat în amenajarea teritoriului prin asigurarea accesului egal la infrastructură și cunoaștere, și management prudent privind patrimoniu natural și cultural

Consolidarea unui sistem teritorial policentric, atractiv și competitiv nu poate avea loc în afara colaborării și coordonării instrumentelor de planificare și a programelor de investiții de capital pe (1). Coridoare de dezvoltare și (2) Poli de dezvoltare în județ. Harta nr. prezintă configurația de cooperare teritorială după cum urmează:

A1. Coridor economic interjudețean

Coridorul economic Alba Iulia – Aiud - Blaj în cadrul formelor de asociere comunitară urban-rural înființate: Asociația Intercomunală de Dezvoltare Alba Iulia (AIDA), Subregiunea Sebeș, Microregiunea Blaj.

Scopul dezvoltării acestui coridor este determinat de necesitatea existenței în județ a unui consorțiu de dezvoltare economică de tip parcuri industriale și logistice, care să fructifice (1). Existența infrastructurii de transport rutier și feroviar, cu legături către județele Cluj, Mureș, Sibiu, Hunedoara (2). Existența de terenuri libere (3). Existența unei infrastructuri edilitare.

Atingerea unei coordonări teritoriale solicită acțiuni privind:

1-Reactualizarea Planurilor Urbanistice Generale ale unităților teritorial administrative aflate pe coridorul Sebeș-Alba Iulia – Aiud - Blaj și a Planurilor Urbanistice Zonale in zonele de contact între municipii – orașe - comune.

2-Intocmirea planurilor de management al patrimoniului aflat în proprietate publică (terenuri și clădiri) pentru fiecare din unitățile administrativ teritoriale aflate pe coridorul Sebeș-Alba Iulia – Aiud - Blaj.

3-Realizarea planurilor de zonare fiscală în coordonare cu Planurilor Urbanistice Generale ale unităților administrativ teritoriale aflate pe coridorul Sebeș-Alba Iulia – Aiud - Blaj.

4-Pregătirea planurilor de acțiune locală pentru axa prioritară 1 din Programul Operațional Regional pentru fiecare din unitățile administrativ teritoriale urbane aflate pe coridorul Sebeș-Alba Iulia – Aiud - Blaj.

5-Realizarea, publicarea și ținerea la zi a unui „Ghid pentru Investitori” pentru acest coridor, cu precizarea ofertei de teren, regulamentul urbanistic, prețul și procedurile privind avizarea/aprobarea investițiilor private.

A2. Pol de dezvoltare urbană

Zona de Cooperare Urbană Abrud - Câmpeni ca parte a Subregiunii Apuseni, (Arieșeni, Gârda, Scărișoara, Albac, Horea, Poiana Vadului, Vadu Moșilor, Vidra, Avram Iancu, Sohodol, Ciuruleasa, Bistra, Câmpeni, Abrud, Baia de Arieș, Lupșa).

Scopul acestei cooperări teritoriale este legat preponderent de creare a unui pol de dezvoltare în Munții Apuseni prin (1). Revitalizare economică a zonelor urbane cu economii neperformante și poluante și (3). Îmbunătățirea indicatorilor de definire a localităților după rang, prin planificarea eficientă a infrastructurii utilităților și serviciilor sociale și a măsurilor de protecție a mediului.

Atingerea unei coordonări teritoriale solicită acțiuni privind:

6-Realizarea planului de amenajare a teritoriului intercomunal și interorășenesc (PATICO) pentru teritoriul format din unitățile administrativ teritoriale Abrud - Câmpeni și comunele aflate la limita lor administrativ teritorială.

7-Formularea de proiecte comune eligibile pentru investiții propuse în PATICO, pentru instrumentele financiare ale Uniunii Europene.

8-Constituirea unui grup de management al ciclurilor de proiect la nivel PATICO în scopul accesării fondurilor structurale.

9-Pregătirea planurilor de acțiune locală în orașele Abrud și Câmpeni pentru axa prioritară 1 din Programul Operațional Regional.

A3. Pol de dezvoltare rurală

Comuna Arieșeni ca parte a Subregiunii Apuseni, (Arieșeni, Gârda, Scărișoara, Albac, Horea, Poiana Vadului, Vadu Moților, Vidra, Avram Iancu, Sohodol, Ciuruleasa, Bistra, Câmpeni, Abrud, Baia de Arieș, Lupșa).

Scopul promovării acestui pol în domeniul turistic este justificat prin dezvoltarea orizontală a lanțului de servicii generate/solicitate de turism în favoarea comunelor învecinate.

A4. Zonă de dezvoltare turism de nișă

Zona Munților Sebeș (proiectul Poarta Raiului)

Scopul dezvoltării zonei este justificată de promovare unui produs turistic care să constituie pentru județul Alba un factor competitiv în piața turismului montan european.

B. Obiective sectoriale

Strategia de dezvoltare se susține pe o rețea integrată urban-rural de obiective sectoriale care răspund aspectelor de management identificate anterior și care vor fi continuate prin (1). Programul județean de politici – programe - proiecte și (2). Programul Operațional Regional și Programele Operaționale Sectoriale 2007-2013.

B1. Domeniul Rețeaua de transport

- **Obiectiv 1:** Creșterea accesibilității teritoriului județean către coridoarele de transport europene și naționale, coroborată cu creșterea mobilității între unitățile administrativ teritoriale componente.

B2. Domeniul Echiparea teritoriului

- **Obiectiv 2:** Reducerea disparităților teritoriale prin îmbunătățirea infrastructurii utilităților și a serviciilor publice de bază

B3. Domeniul Competitivitate economică

- **Obiectiv 3:** Susținerea creșterii economice

B4. Domeniul Patrimoniul natural

- **Obiectiv 4:** Asigurarea condițiilor de preservare, de reabilitare și de extindere a patrimoniului natural existent.

B5. Domeniul Patrimoniul cultural

- **Obiectiv 5:** Identificarea formelor de valorificare, protejare și promovare a specificității patrimoniului cultural județean, tangibil și intangibil, în peisajul cultural european.

C. Obiective specifice

Teritoriul județului Alba are, pentru dezvoltarea sa, obiective strategice specifice zonelor rurale și zonelor urbane formulate după cum urmează:

C1. Obiective de dezvoltare a unităților administrative urbane (municipii, orașe)

Obiectivele strategice acoperă aspecte legate de creșterea competitivității economiei urbane în sensul atragerii de noi investiții private, cât și aspectele privind furnizarea de servicii/utilități publice de calitate la prețuri accesibile:

Obiectiv Urban 1:

- Valorificarea oportunităților de dezvoltare a cercetării, infrastructurii urbane și tehnologiei.

Obiectiv Urban 2:

- Asigurarea accesului tuturor cetățenilor la serviciile orașului.

Obiectiv Urban 3:

- Păstrarea echilibrului dintre activitățile economice și patrimoniul cultural și natural.

C2. Obiective de dezvoltare a unităților administrative rurale (comune):

Din punctul de vedere spațial județul Alba are trei obiective strategice de dezvoltare a comunităților rurale, obiective ce susțin creșterea competitivității economice, a competenței comunităților și a calității vieții:

Obiectiv Rural 1:

- Promovarea creșterii economice prin asigurarea condițiilor de accesibilitate și mobilitate

Obiectiv Rural 2:

- Consolidarea capacității de conducere a comunităților locale

Obiectiv Rural 3:

- Completarea accesului la serviciile de sănătate

Obiectiv Rural 4:

- Dezvoltarea serviciilor de educație

Obiectiv Rural 5:

- Ridicarea nivelului de echipare cu utilități de bază a zonelor rurale

Obiectiv Rural 6:

- Păstrarea echilibrului dintre activitățile economice și mediul natural.

Politici, programe, proiecte

- **Politica 2.1.** Revitalizarea și promovarea orașelor/municipiilor identificate în coridoarele/polii de dezvoltare a județului Alba
- **Program 2.1.1.** Realizarea planurilor integrate de dezvoltare a zonelor de acțiune urbană
  - Scopul acestui program este acela de a coordona elementele dezvoltării urbane, integrând clase de probleme de infrastructură, economice, sociale între care există relații de interdependență și care afectează și vecinătățile zonei de intervenție propriu-zise.
- **Proiecte**
  - ET1-Identificarea și realizarea planurilor integrate de dezvoltare pentru municipii și orașe.
    - **Politica 2.2** Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale în care se constată o infrastructură edilitară locală deficitară.
  - **Program 2.2.1.** Extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă canalizare
    - Scopul programului este justificat prin nevoia de a susține creșterea accesului comunităților locale la infrastructura de apă potabilă, la îmbunătățirea calității apei potabile și a facilităților de canalizare și epurare a apelor uzate.
  - **Proiecte**
    - ET2-Construcția/modernizarea surselor de apă în vederea potabilizării
    - ET3-Construcția/reabilitarea stațiilor de tratare a apei potabile
    - ET4-Extinderea/reabilitarea rețelelor de distribuție a apei potabile și a sistemelor de canalizare din zonele urbane
    - ET5-Construcția/reabilitarea stațiilor de epurare din zonele urbane
    - ET6-Reabilitarea facilităților de epurare a nămolurilor
    - ET7-Contorizare, echipament de laborator, echipamente de detectare a pierderilor
- **Politica 2.3.** Creșterea calității vieții în zonele urbane și rurale în care se constată o infrastructură de servicii publice locale deficitară.
  - **Program 2.3.1.** Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare
    - Scopul acestui program îl constituie îmbunătățirea calității infrastructurii serviciilor de asistență medicală și repartizarea echilibrată a acestora pe teritoriul județului.
  - **Proiecte**
    - IS1-Îmbunătățirea sistemului de urgență la nivel județean
    - IS2-Reabilitarea ambulatoriilor și a centrelor de permanență
    - IS3-Realizarea în parteneriat cu spitalul județean Alba a unui sistem de diagnostic și tratament "tele-medicina"

- **Program 2.3.2.** Îmbunătățirea infrastructurii sociale prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare
  - Scopul programului îl constituie necesitatea (1). Îmbunătățirii calității infrastructurii sociale și a nivelului de dotare cu echipamente, și (2). Distribuția teritorială echilibrată a acestor servicii.
  - **Proiecte**
  - ISo - Asistarea persoanelor vârstnice, singure
  - ISo - Asigurarea de consultanță ocupațională pentru vârstnici activi
  - ISo - Crearea facilităților de acces pentru persoane cu dizabilități cu prioritate în clădirile publice
  - ISo - Reabilitarea/modernizarea/extinderea clădirilor care compun centre sociale

- **Program 2.3.3.** Îmbunătățirea infrastructurii educaționale preuniversitare prin lucrări de construcție, reabilitare și echipare.
  - Scopul programului îl constituie necesitatea creșterii ofertei publice de educație în siguranță, pentru copii din localități dezavantajate și al celor provenind din medii sociale vulnerabile.
  - **Proiecte**
  - IE1-Modernizarea spațiilor sanitare din școli
  - IE2-Reabilitarea sistemului de încălzire din școli
  - IE3-Realizarea și echiparea de ateliere/laboratoare/clase de muzică etc.
  - IE4-Realizarea unui campus educațional cu pregătire în tehnici tradiționale de construcție/reabilitare
  - IE5-Realizarea/reabilitarea de terenuri de sport

- **Program 2.3.4.** Îmbunătățirea infrastructurii operaționale pentru situații de urgență prin dotări cu echipamente
  - Scopul acestui program se referă la nevoia de organizare de intervenții integrate în caz de dezastru sau accidente
  - cât și pentru îmbunătățirea dotării bazelor județene existente, în funcție de specificul diferitelor zone.
  - **Proiecte**
  - SU1-Achiziționarea vehicule/utilaje pentru deszăpeziri, prăbușiri copaci/stânci.
  - SU2-Achiziționare vehicule/utilaje împotriva incendiilor clădiri/păduri

- **Program 2.3.5.** Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor menajere și industriale
  - Programul este justificat prin necesitatea respectării angajamentelor cuprinse în Tratatul de Aderare în scopul îmbunătățirii managementului deșeurilor și a reducerii poluării terenurilor și a pânzei freatică.
  - **Proiecte**
  - MD 1–Realizarea bilanțului de mediu pentru depozitele existente
  - MD 2–Închiderea depozitelor de deșeuri industriale /menajere
  - MD 3 – Închiderea crematoriilor din spitale
  - MD 4 – Colectarea uleiului uzat/deșeuri electrotehnice
  - MD 5 – Realizarea depozitului ecologic final și a stațiilor de transfer.